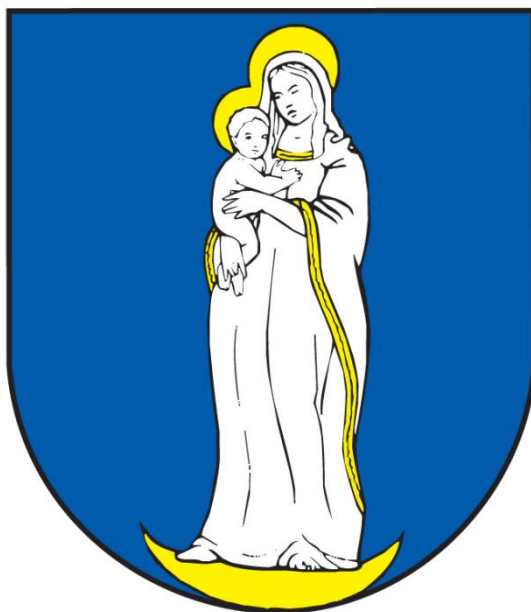

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015 – 2020

Názov:	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015-2020	
Územné vymedzenie:	obec Slovenská Ves	
Územný plán obce schválený:	áno	
Dátum schválenia PHSR:		
Dátum platnosti:	od	do 31.12.2020
Verzia ¹ :	1.2	
Publikovaný verejne dňa:		
Vypracoval:	RNDr. Radomír Babiak, PhD.	

¹ Prvé prijaté znenie sa označuje číslom 1.0. V prípade zásadnej zmeny sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa označuje 1.1.

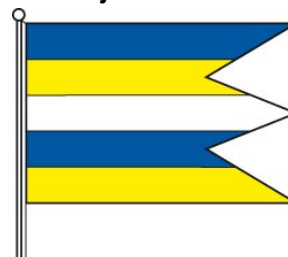

Slovenská Ves

erb obce

vlajka obce

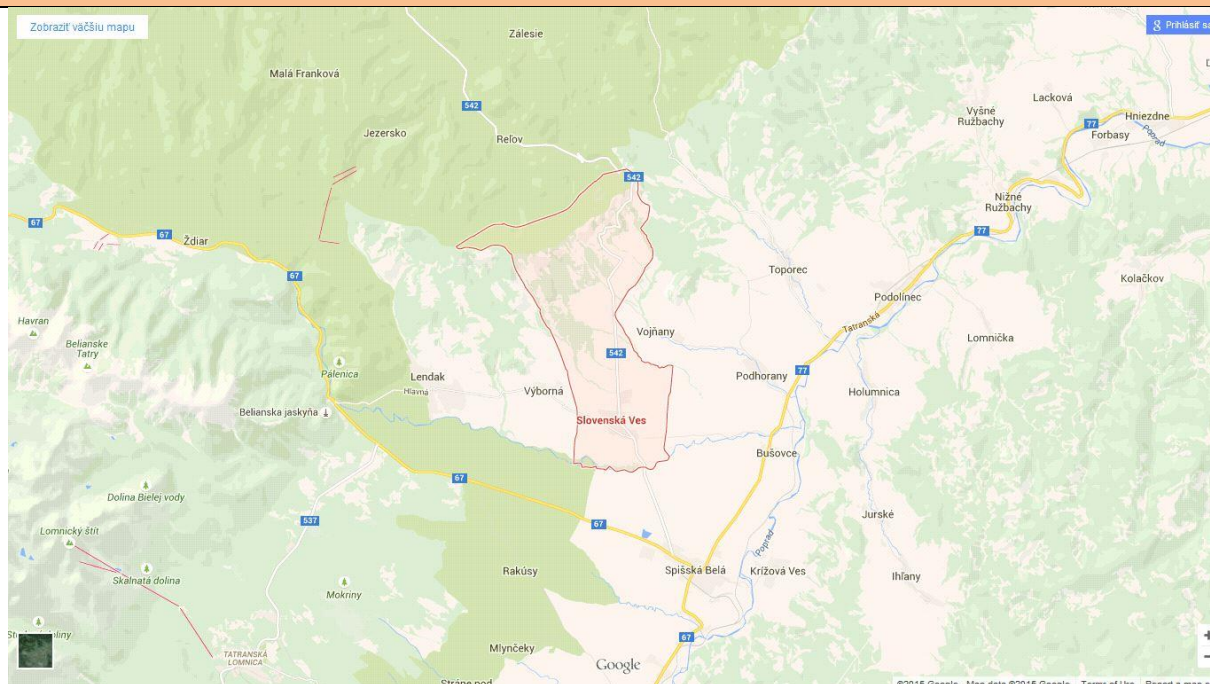
Základné údaje

Samosprávny kraj:	Prešovský
Okres:	Kežmarok
Historický región:	Spiš
Poloha stredu obce:	49°13'31'' s.g.š. a 20°25'34'' v.z.d.
Nadmorská výška stredu obce:	650 m.n.m.
Rozloha katastra:	22,44 km ² (2 244 ha)
Počet obyvateľov:	1 866 k 31.12.2014
Hustota obyvateľstva:	83 obyv./km ²
PSČ:	059 02
Evidenčné číslo vozidiel:	KK

Oficiálne kontakty

Adresa:	Obec Slovenská Ves Obecný úrad č. 50 059 02 Slovenská Ves
Web:	www.slovenskaves.info
Email:	obec@slovenskaves@gmail.com
Telefón:	052/4593 122
IČO:	00 326 500

Poloha obce

OBSAH

ÚVOD	5
ZÁMER SPRACOVANIA PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE SLOVENSKÁ VES NA ROKY 2015-2020	6
A-ANALYTICKÁ ČASŤ	10
ZOZNAM ANALYZOVANÝCH VÝCHODISKOVÝCH KONCEPČNÝCH DOKUMENTOV A DÁT	11
A.I ANALÝZA VNÚTORNEHO PROSTREDIA	12
História obce	12
Prírodné pomery	13
Geologická stavba a geomorfologické pomery	13
Hydrogeografické pomery	13
Klíma	13
Pôdy	14
Rastlinstvo a živočíšstvo	14
Kvalita životného prostredia	14
Ochrana prírody a krajiny	14
Odpadové hospodárstvo	15
Ochrana proti povodňam	16
Obyvateľstvo	17
Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva	17
Veková štruktúra	21
Národnostná a konfesijná štruktúra	22
Vzdelanostná štruktúra	22
Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva	22
Zamestnanosť a mzdy	23
Nezamestnanosť	25
Domový a bytový fond	28
Dopravná infraštruktúra	29
Technická infraštruktúra	31
Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby	31
Školstvo, kultúra a šport	32
Administratívno-správne služby	34
Hospodárske pomery	34
Polohová atraktivita územia	34
Organizačná štruktúra ekonomiky	35
Poľnohospodárstvo a lesníctvo	36
Priemysel	37
Cestovný ruch	38
Finančná analýza	40
Prehľad majetku a zdrojov	41
Analýza príjmov a výdavkov	41
Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu	42
Ex-post hodnotenie PHSR 2007-2013	50

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií.....	51
A.II ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA.....	54
Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020.....	55
STEEP analýza.....	56
A.III ZHODNOTENIE SÚČASNÉHO STAVU ÚZEMIA	58
SWOT analýza.....	58
Kľúčové faktory a disparity územia	59
B-STRATEGICKÁ ČASŤ	60
STRATEGICKÁ VÍZIA A STRATEGICKÝ CIEĽ OBCE	61
STRATÉGIA ROZVOJA	62
C-PROGRAMOVÁ ČASŤ	65
OPATRENIA, PROJEKTY A AKTIVITY PODĽA PRIORITNÝCH OBLASTÍ	66
SÚBOR UKAZOVATEĽOV, VÝSLEDKOV A DOPADOV	70
D-REALIZAČNÁ ČASŤ.....	78
AKČNÝ PLÁN OBCE	79
ADMINISTRATÍVNE, ORGANIZAČNÉ A INŠTITUCIONÁLNE ZABEZPEČENIE PHSR.....	81
STRUČNÝ POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE.....	81
SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA.....	82
E-FINANČNÁ ČASŤ	83
INDIKATÍVNY FINANČNÝ PLÁN.....	84
MODEL VIACZDROJOVÉHO FINANCOVANIA A FINANČNÝ RÁMEC.....	85
SYSTÉM HODNOTENIA A ZARAĐOVANIA PROJEKTOV DO FINANCOVANIA.....	90
ZÁVER	91
PRÍLOHY	92
ZOZNAM ČLENOV RIADIACEHO TÍMU, PRACOVNÝCH SKUPÍN A PARTNEROV ZAPOJENÝCH DO SPRACOVANIA PHSR	93
ZOZNAM INFORMAČNÝCH ZDROJOV POUŽITÝCH V PHSR	93
ZOZNAM SKRATIEK POUŽITÝCH V PHSR.....	94
AKČNÝ PLÁN NA DANÝ ROZPOČTOVÝ ROK S VÝHLADOM NA 2 ROKY	95
DOHODA O PARTNERSTVE	99
ZOZNAM TABULIEK, GRAFOV, OBRÁZKOV A FORMULÁROV.....	99

Úvod

Obecná samospráva v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení a zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja tvorí integrálnu súčasť regionálnej politiky a regionálneho rozvoja. Integrálnou súčasťou regionálnej politiky sa stala najmä v súvislosti s rozsiahlou decentralizáciou verejnej správy, ktorá sa na Slovensku uskutočnila po prelome milénia a ktorou na obecné samosprávy prešlo obrovské množstvo kompetencií, zodpovednosti a taktiež financií, predstavujúcich významnú časť verejných financií. Samosprávy tak v oblasti vytvárania podmienok pre hospodársky a sociálny rozvoj územia majú svoje nezastupiteľné postavenie. Či už v rámci svojich originálnych kompetencií alebo preneseného výkonu štátnej správy, obce zabezpečujú výkony a služby vo verejnom záujme. Z tohto dôvodu je potrebné venovať veľkú pozornosť a úsilie koncipovaniu rozvojových stratégií samospráv.

Dokument „Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015-2020“ (ďalej len „PHSR“) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskej a sociálnej situácie stanovuje strategické ciele a priority v záujme budúceho rozvoja obce. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. Týmto programom sa uskutočňuje podpora rozvoja na lokálnej úrovni s dôrazom na hospodársku, sociálnu a environmentálnu oblasť. Ide o program cielených opatrení, navrhnutý pre stimulovanie rozvoja obce v strednodobom horizonte.

Cieľom tohto dokumentu je navrhnúť funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce so zreteľom na potreby jej obyvateľov. Tento dokument formuluje tak strategické ciele, ako aj konkrétne opatrenia a aktivity, realizáciou ktorých budú tieto ciele naplnené. PHSR nie je uzavretý dokument bez možnosti zmien. Práve naopak, je dokumentom živým, otvoreným, ktorý môže byť v prípade potreby kedykoľvek aktualizovaný, dopĺňovaný a upravovaný. Jeho význam a využitie spočíva predovšetkým v tom, že je spracovaný na základe prieskumu názorov a potrieb volených orgánov obce, jej obyvateľov, záujmových skupín, ako aj za spoluúčasti miestnych aktérov a odborníkov.

Ambíciou dokumentu je podať odpovede na tri základné a najdôležitejšie otázky:

1. Akí sme a kde sa nachádzame?
2. Kam sa chceme dostať?
3. Ako sa tam dostaneme?

Cieľom analytickej časti je identifikácia rozvojových faktorov a disparít obce (akí sme a kde sa nachádzame). Následne je v strategickej časti sformulovaná vízia, ktorá dáva odpoveď na druhú otázku (kam sa chceme dostať). Spôsob ako sa tam dostať je stanovený v stratégii rozvoja, ktorej úspešné naplnenie bude závislé od úspešnosti realizácie opatrení a aktivít, definovaných v programovej časti dokumentu.

Pri vypracovaní tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa zohľadnili priority Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR, ako aj jej vízia regionálneho rozvoja na Slovensku: Slovensko sa má stať krajinou s vysokou kvalitou života všetkých jeho obyvateľov. V záujme naplnenia dlhodobej vízie regionálneho rozvoja SR zameranej na rozvoj obcí, miest a regiónov, na zvyšovanie ich výkonnostného potenciálu a konkurencieschopnosti Národná stratégia regionálneho rozvoja SR stanovuje strategický cieľ: Integrovaným a výsledkovo orientovaným prístupom k regionálnemu rozvoju a na základe využitia vnútorného potenciálu regiónov zvýšiť do roku 2030 ich adaptabilitu, konkurencieschopnosť a výkonnosť pri súčasnom zvyšovaní kvality života obyvateľov a pri rešpektovaní princípov udržateľného rozvoja.

Zámer spracovania Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015-2020

Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR

Zámer spracovania PHSR	
Názov dokumentu	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015-2020
Forma spracovania	<p>Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015-2020 (ďalej len „PHSR 2015-2020“) bude spracovaný podľa aktuálneho znenia zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov a v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanou Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.</p> <p>Spracovanie dokumentu bude rešpektovať princíp partnerstva. Vykonané bude participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obecného úradu, poslancov OcZ, širokej verejnosti a externých odborníkov.</p> <p>PHSR bude vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja, zohľadňovať bude ciele a priority zakotvené v Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja a zároveň bude vypracovaný v súlade so záväznou časťou Územného plánu obce.</p>
Riadenie procesu spracovania	<p>Za riadenie procesu spracovania bude zodpovedať riadiaci tím zložený zo zástupcov obce a zhotoviteľa. Členmi riadiaceho tímu budú:</p> <p>Za obec: <u>Koordinátor riadiaceho tímu</u> Stanislav Gallik – starosta obce <u>Členovia riadiaceho tímu</u> Gabriela Kapolková</p> <p>Za zhotoviteľa: <u>Člen riadiaceho tímu</u> RNDr. Radomír Babiak, PhD. – externý odborník</p> <p>Riadiaci tím zodpovedá za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - celkovú koordináciu spracovania PHSR 2015-2020, - zostavenie Zámeru spracovania PHSR, - spracovanie analýzy vnútorného a vonkajšieho prostredia, - spracovanie východísk pre strategickú časť, - vypracovanie strategickej vízie, - vypracovanie sumárneho návrhu aktivít a projektov ako východisko pre Akčný plán, - stanovenie termínov realizácie aktivít, projektov (roky) a odhad ich financovania (výška a zdroje financovania), - spracovanie akčného plánu na daný rozpočtový rok

	<p>s výhľadom na 2 roky,</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvorenie systému monitorovania, hodnotenia a aktualizácie PHSR, - informovanie verejnosti o realizácii PHSR, - spracovanie finančnej časti vo forme Finančného rámca pre realizáciu PHSR, - finalizáciu dokumentu a jeho predloženie zastupiteľstvu na schválenie. <p>Pre účely spracovania dokumentu budú zriadené 3 pracovné skupiny pre oblasť hospodárstva, sociálnych vecí a životného prostredia. Členovia pracovných skupín za obec budú nominovaní starostom obce, príp. obecným zastupiteľstvom. Členstvo v pracovných skupinách pre partnerské organizácie a pre zainteresovanú verejnosť bude ponúknuté na báze dobrovoľnosti a so subjektmi, ktoré prejavia záujem o spoluprácu bude uzatvorená partnerská dohoda.</p> <p>Členovia pracovnej skupiny – hospodárska: Ing. Monika Mazureková Mgr. Martin Kovalčík RNDr. Radomír Babiak, PhD.</p> <p>Členovia pracovnej skupiny – sociálna: PhDr. Jozef Smrek Mgr. Marta Baňkosová RNDr. Radomír Babiak, PhD.</p> <p>Členovia pracovnej skupiny – environmentálna: Ing. Ján Slivinský Ján Kovalčík Jozef Brežina RNDr. Radomír Babiak, PhD.</p> <p>Pracovné skupiny budú zodpovedať za:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prerokovanie východísk pre strategickú časť, - prípravu podkladov pre formuláciu strategickej vízie obce, - návrh strategických cieľov a opatrení, - špecifikáciu opatrení, návrh aktivít a projektov, vrátane merateľných ukazovateľov výsledku, - prerokovanie návrhu finančnej časti. <p>Spracovanie PHSR bude prebiehať v úzkej komunikácii s verejnosťou. Verejnosť bude pravidelne informovaná o priebežných výstupoch prostredníctvom webovej stránky obce. Názory verejnosti budú zozbierané formou dotazníkového prieskumu.</p>
Obdobie spracovania	Od 22.6.2015 do 30.11.2015
Financovanie spracovania	Z rozpočtu obce, vo výške: 1 850,- eur

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR

Harmonogram spracovania PHSR												
Mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod						XX						
Analytická časť							XX	XX	XX			
Strategická časť									XX	XX		
Programová časť									XX	XX		
Realizačná časť										XX	XX	
Finančná časť											XX	
Záver											XX	

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Verejné informačné tabule	áno		
Internetové stránky	áno	áno	áno
Obecné noviny			
Obecný rozhlas	áno		
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi		áno	áno
Návšteva v území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Dotazník pre záujmové skupiny			
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	áno
Pracovné skupiny	áno	áno	áno
Nezávislí experti poskytujúci poradenské služby	áno	áno	áno

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

*Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu***Úvod**

táto časť zahŕňa:

- stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy PHSR,
- stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov, týkajúcich sa vymedzeného územia,
- zámer spracovania PHSR.

Analytická časť

táto časť zahŕňa:

- kompletnú analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych dát podľa jednotlivých oblastí vrátane finančnej a hospodárskej situácie,
- ex-post hodnotenie (realizácia existujúceho PHSR vrátane vyhodnotenia rozpracovaných investičných a neinvestičných projektov k 31.12. príslušného roku),
- analýzu silných a slabých stránok územia,
- identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia (výber hlavných faktorov),
- analýzu príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj územia (posúdenie hlavných faktorov z hľadiska príležitostí a ohrození),
- analýzu väzieb územia,

- SWOT analýzu (súhrnná tabuľka),
- analýzu možných rizík a hrozieb, identifikáciu kritických oblastí rozvoja,
- identifikáciu východísk a možných riešení,
- odhad budúceho možného vývoja.

Strategická časť

táto časť zahŕňa:

- víziu územia,
- formuláciu a návrh stratégie,
- výber a popis strategických cieľov v jednotlivých politikách – oblastiach rozvoja (hospodárska, sociálna, environmentálna).

Programová časť

táto časť zahŕňa:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Realizačná časť

táto časť zahŕňa:

- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR, spôsob komunikácie, kooperácie a koordinácie,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- systém monitorovania a hodnotenia,
- akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky – vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov.

Finančná časť

táto časť zahŕňa:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Záver

táto časť zahŕňa:

- informáciu o schválení a zverejnení PHSR.

Prílohy

táto časť zahŕňa:

- Príloha č. 1 – Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR,
- Príloha č. 2 – Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR (východiskové strategické a koncepčné dokumenty, súvisiaca legislatíva),
- Príloha č. 3 – Zoznam skratiek použitých v PHSR,
- Príloha č. 4 – Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky,
- Príloha č. 5 – Dohoda o partnerstve.

A-Analytická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Analytická časť PHSR obsahuje komplexné zhodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie – analýzu aktuálneho stavu, v akom sa obec nachádza. Definuje vnútorný potenciál územia a limitujúce faktory rozvoja obce.

Zoznam analyzovaných východiskových koncepčných dokumentov a dát

Pri spracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015-2020 boli analyzované a zohľadnené už existujúce programovacie a plánovacie dokumenty:

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2004-2015	2004-2015	lokálna	www.slovenskaves.info
Územný plán obce	od 1985	lokálna	Obecný úrad Slovenská Ves
Komunitný plán	2011-2013	lokálna	Obecný úrad Slovenská Ves
Povodňová dokumentácia obce	priebežne	lokálna	Obecný úrad Slovenská Ves
Slovenská Ves – návrh protipovodňových opatrení	od 2014	lokálna	Obecný úrad Slovenská Ves
PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015 ²	2008-2015	regionálna	www.po-kraj.sk
Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004	od 2004	regionálna	www.po-kraj.sk
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR	2030	národná	www.telecom.gov.sk
Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020 - návrh	2020	národná	www.telecom.gov.sk
Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	od 2001	národná	www.telecom.gov.sk
Partnerská dohoda 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Operačné programy 2014-2020	2014-2020	národná	www.partnerskadohoda.gov.sk
Stratégia Európa 2020	2020	európska	www.eu2020.gov.sk

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Okrem rôznych koncepčných dokumentov bolo pri spracovaní dokumentu použité aj veľké množstvo dát rôzneho charakteru. Ich prehľad zobrazuje nasledujúca tabuľka.

Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát

Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát		
Oblasť dát/téma	Zdroj údajov	Webová stránka
Obyvateľstvo	Obec Slovenská Ves Štatistický úrad SR Databáza regionálnej štatistiky	www.slovenskaves.info www.statistics.sk www7.statistics.sk

² V súčasnosti prebieha proces spracovania nového PHSR Prešovského samosprávneho kraja, predpokladaný termín jeho schválenia je koncom roka 2015

	Mestská a obecná štatistika Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	datacube.statistics.sk www.upsvar.sk datacube.statistics.sk/SODB/
Bývanie	Obec Slovenská Ves Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011	www.slovenskaves.info datacube.statistics.sk/SODB/
Hospodárstvo	Obec Slovenská Ves Databáza regionálnej štatistiky Štatistický úrad SR Obchodný register Živnostenský register	www.slovenskaves.info www7.statistics.sk www.statistics.sk www.orsr.sk www.zrsr.sk
Školstvo a vzdelávanie	Obec Slovenská Ves	www.slovenskaves.info
Zdravotníctvo	Obec Slovenská Ves	www.slovenskaves.info
Sociálna sféra	Obec Slovenská Ves Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny	www.slovenskaves.info www.upsvar.sk

Zdroj: vlastné spracovanie

A.I Analýza vnútorného prostredia

História obce

Obec sa prvýkrát spomína v roku 1311 pod názvom VILLA SCLAVONICALIS. Bola dedinou slovanského pôvodu. Traduje sa, že pôvodne ležala severnejšie, no prvýkrát ju zničilo zemetrasenie v roku 1443. Druhýkrát ju zničil požiar a tak sa vystavala na dnešnom mieste (www.slovenskaves.info).

Obec Slovenská Ves vznikla na území, ktoré dostali darom Görgeyovci. Tak sa rod Görgeyovcov zo Spišského Hrhova dostal na severný Spiš a dlho ostal hlavným zemepanským rodom v Slovenskej Vsi. Görgeyovcom patrila značná časť severného Spiša, medziiným aj Plavečský hrad. Kráľ Ondrej III. im ho však odňal a ako náhradu pridelil obec Švábovce. Odvtedy sa táto vetva Görgeyovcov začala nazývať Šváby, Švábovský. Slovenská Ves patrila práve týmto Švábyovcom (Slivinský, Slivinská 2013).

Vývin obce bol pod vplyvom rôznych vnútropolitických udalostí a živelných pohrôm. Veľkou pohromou bola napr. veľká morová epidémia v rokoch 1710 – 1711, ktorej obeťou sa stalo 294 ľudí. Obec na ich počesť dala na miestnom cintoríne v roku 2006 postaviť morový stĺp. O významných udalostiach v živote obce sa nedá toho veľa uviesť pre nedostatok archívnych záznamov (www.slovenskaves.info).

Medzi zvláštnosti obce v minulosti patrili početné šľachtické rodiny a ich kúrie, ktorých tu bolo sedem. Obec mala pôvodne zemepána len jedného, spomínanú rodinu Švábyovcov, ktorá bola aj je zakladateľom a patrónom miestneho kostola, ktorý dala tiež postaviť. Ešte začiatkom 17. storočia bola rodina najzámožnejšou rodinou v obci. Obraz o počte šľachticov v obci poskytuje dikálny súpis z roku 1700. Matrikami sú dosvedčené významné funkcie slovenských šľachticov. Napríklad Tomáš Matyasovszky bol podžupanom Spišskej stolice. Matriky dosvedčujú aj to, ako boli jednotlivé rodiny pospájané manželskými zväzkami, čo bolo spojené s majetkovými záujmami (www.slovenskaves.info).

Hlavným zamestnaním obyvateľov obce od jej vzniku bola poľnohospodárska výroba. Hlavnými plodinami boli ešte začiatkom 18. storočia raž, jačmeň a ovos. Pestovanie ľanu a zemiakov (grulí) je doložené roku 1794. Doplnkovým zamestnaním bola výroba plátna a drevorubačstvo. Rozsiahly chotár, najmä svahy Spišskej Magury umožňovali chov oviec a dobytky, z ktorého ťažili hlavne zemepáni obce. Značný podiel na počte obyvateľstva obce malo služobníctvo v kúriach zemepánov, hospodárskych dvoroch, na majeri a na salašoch. Zemepanskými služobníkmi boli aj krčmári a mlynári. Bolo tu zopár krajčírov, obuvníkov, kováčov, kolárov a pekár (www.slovenskaves.info).

Do 20. storočia vstúpila Slovenská Ves ako sídlo notárskeho úradu. Už začiatok tohto storočia bol úspešný. Roku 1902 bolo za iniciatívy evanjelického farára Karola Kallatha založené potravné družstvo. Priebeh I. svetovej vojny mal v obci podobné dôsledky ako všade inde. O skončení vojny sa obec dozvedela od vojakov vracajúcich sa z frontov, no 18 sa ich už do obce nevrátilo. V roku 1944 bolo v obci rušnejšie ako v predchádzajúcich rokoch. Boli tu ubytovaní niekoľkí sovietski zajatci, ktorých Nemci používali pri presune munície. Školský rok sa začal až 31. októbra, pretože školu mala obsadenú nemecká jednotka. Od jesene sa chodilo na zákopové práce do Ždiaru i okolia Spišskej Novej Vsi (www.slovenskaves.info).

Po februári 1948, kedy prevzala moc v štáte Komunistická strana Československa, bol život v obci na 40 rokov ovplyvnený totalitným komunistickým režimom, ovládajúcim nielen politicko-hospodársky život v krajine, ale výrazne zasahujúcim aj do spoločenského života a osobných práv a slobôd jednotlivcov. Tento režim riadil život obce až do roku 1989.

Prírodné pomery

Geologická stavba a geomorfologické pomery

Geologickú stavbu územia tvorí centrálnokarpatský paleogén (flyšové pásmo), ktorý je tvorený najmä pieskovecami a ílovcami, v menšej miere zlepcami a ďalšími horninami. Hoci geologický podklad územia tvorí flyšové pásmo, charakteristické striedaním priepustných a nepriepustných hornín determinujúcich výskyt svahových deformácií (najmä zosuvov), tieto sa v katastri obce nenachádzajú. Z hľadiska geomorfologického členenia patrí katastrálne územie obce do Alpsko-Himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty. Väčšina katastrálneho územia patrí do subprovincie Vnútorne západné Karpaty, Fatransko-Tatranskej oblasti, celku Podtatranská kotlina, podcelku Popradská kotlina a časti Lomnická pahorkatina a Vojnianske podhorie. Severná časť katastra patrí do subprovincie Vonkajšie západné Karpaty, Podhôrno-magurskej oblasti, celku Spišská Magura a dvoch podcelkov – Repisko a Veterný vrch. Z aspektu vertikálnej disekcie reliéfu prevláda na území obce (v Popradskej kotline) reliéf kotlinových pahorkatín s úvalinovými dolinami a úvalinami, v severnej časti katastra sa na južných svahoch Spišskej Magury nachádza vrchovinový reliéf. Pozdĺž vodných tokov sa vytvorili riečne terasy.

Hydrogeografické pomery

Hydrologicky patrí územie obce do úmoria Baltského mora a do povodia Popradu. Najväčším tokom v katastri obce je riečka Biela (miestnymi nazývaná aj Vilbach, príp. Wildbach), ktorá sa vlieva do Popradu pri obci Bušovce. Ďalšími tokmi sú potoky Vojnianka, Rieka, Náhon a Slovenský potok, pričom tieto majú niekoľko ďalších menších bezmenných prítokov. Potoky na území obce majú snehovo-dažďový režim odtoku, čo znamená, že najvyššiu vodnosť majú v apríli až v júli (s najvyššími prietokmi v máji) a najnižšiu v januári a februári. Kataster obce leží v dvoch hydrogeologických rajónoch – QG 139 (Kryštalinikum časti Vysokých Tatier a kvartér ich predpolia) a PQ 141 (Paleogén Spišskej Magury, Ľubovnianskej vrchoviny a SZ časti Spišsko-šarišského medzihoria a Pienin). Striedanie priepustných a nepriepustných hornín v hydrogeologickom rajóne PQ 141 vytvára nepriaznivé podmienky pre akumuláciu podzemných vôd. Priaznivejšie podmienky sa však vytvárajú v rajóne QG 139, kde možno nájsť kolektory podzemných vôd. 76 % objemu podzemných vôd patrí podľa stupňa kontaminácie do 3. triedy (kontaminácia v rozpätí 0,51 – 3,00 %), zvyšných 24 % do 2. triedy (0,11-0,50 %). V katastri obce sa v súčasnosti nachádzajú tri zdroje minerálnych vôd – PD-62 Kadlub pri potoku, PD-65 Murovaný prameň a PD-66 Doskový prameň.

Klíma

Územie obce patrí do chladnej, veľmi vlhkej klimatickej oblasti, mierne chladného okrsku (C1) s priemernou júlovou teplotou v rozmedzí 12 °C až 16 °C, priemernou januárovou teplotou okolo -6 °C a priemernou ročnou teplotou vzduchu okolo 4 °C. Z aspektu zimnej turistiky je pomerne priaznivé

priemerný počet dní so snehovou pokrývkou, ktorý sa pohybuje v rozmedzí 90 – 110. Menej výhodnou sa však javí južná orientácia svahov v severnej časti katastra.

Územie je pomerne bohaté na vlahu, priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v rozpätí od 700 mm do 900 mm. V januári dosahuje úhrn zrážok okolo 40 mm, v júli 100-140 mm. Absolútne mesačné maximum zrážok dosahuje okolo 250 mm, v najvyššie položených častiach katastra to môže byť až 350 mm. Veterné pomery v katastri obce sú podmienené cirkuláciou ovzdušia, geografickými pomermi i blízkosťou Vysokých Tatier. V ročnom priemere prevažujú západné a severozápadné vetry. Najmenšie zastúpenie má severné a južné prúdenie vzduchu. Priemerný ročný počet dní s hmlou je okolo 50 – 60, vo vyššie položených častiach 20 – 50.

Pôdy

Poľnohospodársky pôdny fond územia pokrývajú hlinité pôdy, neskeletnaté až slabo kamenité. Severnú časť katastra obce tvoria lesné pôdy. Z hľadiska pôdných typov sa v južnej časti katastra, v povodí potoka Biela, nachádzajú fluvizeme kultizemné karbonátové, severnejšie sa nachádzajú kambizeme pseudoglejové nasýtené a v najsevernejšej časti katastra na svahoch Spišskej Magury kambizeme modálne kyslé so sprievodným výskytom rankrov. Pôdy sú pomerne chudobné na humus, jeho obsah v poľnohospodárskej pôde v hĺbke do 25 cm je poväčšine nízky (menej ako 1,8 %), v južnej časti katastra je jeho obsah stredný (1,8-2,3 %). Poľnohospodárske pôdy v katastri obce nie sú ohrozené veternou eróziou.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Z hľadiska fyto geografického členenia patrí najsevernejšia časť katastra do bukovej a ostatná časť do ihličnatej fyto geograficko-vegetačnej zóny. V katastri obce sú zastúpené 3 lesné vegetačné stupne z 8 existujúcich: 4. bukový, 5. jedľovo-bukový a 6. smrekovo-bukovo-jedľový. Najväčšie zastúpenie má piaty lesný vegetačný stupeň, ktorý zaberá cca 80 % porastovej plochy. Druhové zloženie lesov je výrazne ovplyvnené činnosťou človeka. Prirodzenou potenciálnou vegetáciou sú jedľovo-smrekové lesy, vo vyšších polohách katastra bukové a jedľovo-bukové lesy. V stromovej etáži sa v hojnom počte vyskytujú (podľa zastúpenia v poradí): smrek obyčajný, jedľa biela, borovica lesná, smrekovec opadavý, buk lesný, javor horský, breza bradavičnatá, lipa malolistá, brest horský a ďalšie. Zoogeografické členenie terestrického biocyklu zaraďuje územie do provincie listnatých lesov. Zo stavovcov sú pre toto územie charakteristické najmä jeleň obyčajný, srnec hôrny, sviňa divá, zajac poľný, vlk obyčajný, líška obyčajná a medveď hnedý.

Kvalita životného prostredia

Ochrana prírody a krajiny

Z aspektu územnej ochrany prírody leží kataster obce Slovenská Ves v území s I. stupňom ochrany prírody a krajiny (ktorým je podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny územie celej Slovenskej republiky), len jeho najsevernejšia časť leží v ochrannom pásme Pieninského národného parku a južný cíp katastra v ochrannom pásme TANAPu. V týchto ochranných pásmach platí 2. stupeň územnej ochrany prírody. Najbližšie k obci Slovenská Ves sa nachádza Tatranský národný park (9 km). 30 km severne od obce sa nachádza Pieninský národný park, 36 km južne Národný park Slovenský raj a 49 km juhozápadne Národný park Nízke Tatry. V týchto národných parkoch sú vyčlenené zóny s 2. až 5. stupňom územnej ochrany. V obci sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia ani prvky ochrany prírody s vyšším stupňom ochrany.

Tesne za hranicou južnej časti katastra obce, za potokom Biela, sa nachádza Národná prírodná rezervácia Belianske lúky so 4. stupňom ochrany. Ide o jediné väčšie nedotknuté rašelinisko Popradskej kotliny, ktoré je chránené kvôli zachovaniu krovinných biocenóz s veľkým krajinárskym významom v podtatranskej poľnohospodárskej krajine a na ktorom sa nachádzajú zriedkavé lúčne a slatinné fytocenózy so vzácnymi taxónmi. V blízkom okolí Slovenskej Vsi sa nachádzajú viaceré prvky

územnej alebo druhovej ochrany prírody – napr. Národná prírodná pamiatka Belianska jaskyňa (jediná sprístupnená vysokohorská kvapľová jaskyňa v TANAPe), Prírodná pamiatka Beliansky potok (4. stupeň ochrany), NPR Pálenica (kataster obce Lendak – 5. stupeň ochrany), Prírodná pamiatka Jaskyňa v Skalke (k.ú. Toporec) a iné.

Základným dokumentom pre realizáciu ochrany rozmanitosti podmienok a foriem života je Územný systém ekologickej stability. Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Kežmarok definuje v katastri obce Slovenská Ves biocentrum regionálneho významu (centrum biologickej diverzity) – Smrečiny (severná časť katastra, lesné komplexy svahov Spišskej Magury a oblasť Zadnej hory). Toto biocentrum obklopuje interakčné územie, ktoré tvorí prechod medzi prevažne poľnohospodársky využívanými plochami a spomínaným biocentrom regionálneho významu.

Južne od katastra obce sa nachádza vyššie spomínaná NPR Belianske lúky, ktorá taktiež tvorí biocentrum regionálneho významu. Belianske lúky a Smrečiny sú prepojené terestrickým biokoridorom regionálneho významu, ktorý prechádza katastrom obce Slovenská Ves. Okrem tohto terestrického biokoridoru sa v katastri obce nachádza aj hydrický biokoridor regionálneho významu – územie potoka Biela. Tento koridor využívajú predovšetkým živočíchy viazané na vodné a brehové biotopy, využívajú ho však aj veľké cicavce. Územie dopĺňa viacero interakčných prvkov v podobe lesných remíz, sprievodnej vegetácie pri potokoch a pod.

Veľmi významným progresívnym momentom z aspektu ochrany prírody a krajiny a skvalitňovania životného prostredia bolo odstavenie kotolní na tuhé palivo (predovšetkým uhlie), ktoré v minulosti dominovali v tepelnom hospodárstve územia a ktoré výrazne znečisťovali ovzdušie. V súčasnosti v obci dominujú kotolne na zemný plyn.

Odpadové hospodárstvo

Systém zberu komunálnych odpadov je v obci nastavený podľa reálnych potrieb obyvateľov a zabezpečuje sa v súlade s ustanoveniami Zákona č. 223/2001 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov. Na zber zmesového komunálneho odpadu z domácností sa používajú 110 l KUKA nádoby a 1100 l maloobjemové kontajnery (MOK). Biologicky rozložiteľné komunálne odpady sa zbierajú cestou zmluvnej organizácie alebo sa ukladajú v domácich kompostéroch, kde dochádza k ich zhodnocovaniu. Ostatné komunálne odpady sa v závislosti od druhov odpadov zbierajú prostredníctvom veľkoobjemových kontajnerov alebo zberných vriec. Na zber drobného zmesového odpadu od obyvateľov a návštevníkov obce sú v intraviláne obce rozmiestnené drobné odpadkové koše. Zber jednotlivých druhov odpadu zabezpečujú zmluvné organizácie.

Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálneho odpadu pre domácnosti

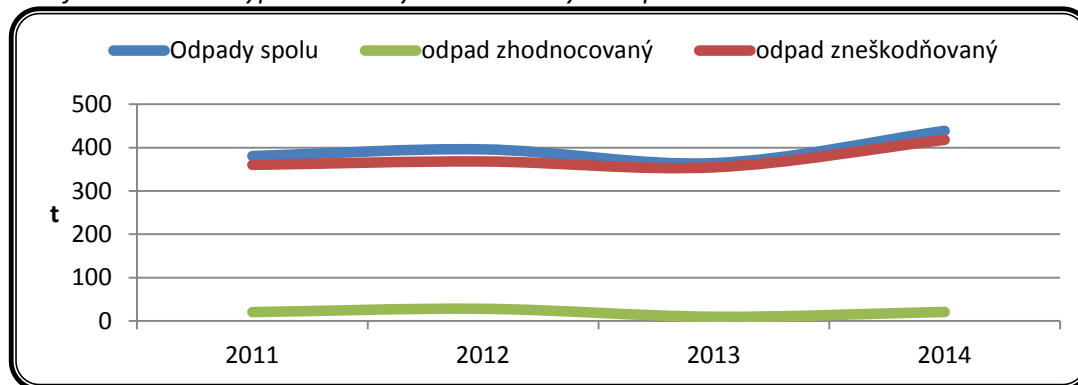
Názov odpadu	Kategória O-ostatný N-nebezpečný	Frekvencia zberu
zmesový KO	O	1 x za 14 dní
papier	O	1 x za mesiac
plasty	O	1 x za mesiac
kovy	O	2 x ročne
sklo	O	1 x za mesiac
BRKO	O	priebežne
veľkoobjemový odpad	O	2 x ročne
drobný stavebný odpad	O	priebežne
textil	O	priebežne
elektroodpad	N	2 x ročne
batérie	N	2 x ročne
žiarivky a iný odpad s ortuťou	N	2 x ročne
ostatný nebezpečný odpad	N	2 x ročne

Zdroj: VZN č. 2/2009 o nakladaní s odpadmi, Obecný úrad

Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov má od roku 2011 mierne stúpajúcu tendenciu. Na konci roku 2014 bolo v obci vyprodukovaných 438,64 t komunálnych odpadov. Negatívnou skutočnosťou je však extrémne nízky podiel zhodnocovaných odpadov, ktorý sa každoročne pohybuje na úrovni len cca 5 % z celkovej produkcie odpadov. Z tohto dôvodu a tiež v nadväznosti na ciele odpadového hospodárstva v Slovenskej republike je potrebné zvýšiť úsilie samosprávy v osvetovej aktivite a uvažovať tiež nad ďalšími opatreniami v záujme podpory triedenia odpadov v domácnostiach, čo by pomohlo zvyšovať podiel zhodnocovaných odpadov.

Graf 1: Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v obci Slovenská Ves

Zdroj: Ročné výkazy o komunálnom odpade z obce Slovenská Ves 2011 až 2014

Ochrana proti povodňam

Z hľadiska manažmentu povodí sa v katastri obce Slovenská Ves nachádzajú štyri problémové lokality s potenciálom záplav. Prvá lokalita je situovaná priamo v strede intravilánu obce. Ide o potok Náhon, ktorý preteká stredom obce v smere od obce Výborná. Tento potok sa pri vysokých zrážkach a prítlačových dažďoch vylieva zo svojho koryta a ohrozuje viacero objektov (domov, budov). Správcom potoka Náhon je Slovenský vodohospodársky podnik, š. p. (SVP, š.p.), o.z. Povodie Dunajca a Popradu. Vodný tok je v obci regulovaný, avšak táto regulácia je značne poškodená. Najkritickejším úsekom z hľadiska poškodenia regulácie je časť toku južne od evanjelického kostola, kde oporný múr pravého brehu toku zároveň podopiera cestu II. triedy č. 542. Tento oporný múr je v havarijnom stave a hrozí jeho zrútenie. Z hľadiska povodní je však problémový celý úsek vodného toku Náhon, pretekajúci intravilánom obce. Povodie Dunajca a Popradu, o.z. nemá pre tento potok určenú výšku hladiny vody v kontexte vyhlasovania jednotlivých stupňov povodňovej aktivity (PA). Krízový štáb obce Slovenská Ves svojím rozhodnutím určil výšku hladiny vody na potoku Náhon nasledovne: I. stupeň povodňovej aktivity (PA) nastáva pri dosiahnutí výšky vodnej hladiny 110 cm, druhý stupeň PA sa vyhlasuje pri vodnej hladine vo výške 120 cm a tretí stupeň pri dosiahnutí výšky 130 cm.

Existujúce regulované koryto toku Náhon v intraviláne obce je pri prítlačových dažďoch kapacitne nevyhovujúce. Navyše, vybudovaných je na ňom viacero mostných objektov tak, že sú vytvorené mostné otvory s rovnako nedostatočnou kapacitou. Kvôli zabráneniu ďalšieho vyliatia potoka a z dôvodu eliminácie prípadných ďalších povodňových škôd dala obec autorizovanej osobe vypracovať návrh protipovodňových opatrení. Tento návrh v teoretickej rovine počíta s tromi variantnými riešeniami: a) zväčšenie kapacity jestvujúceho koryta potoka Náhon, b) presmerovanie tohto potoka do Slovenského potoka alebo do potoka Biela, c) vybudovanie záchytného poldra. Prvé dva spôsoby riešenia nie sú z finančného, technického a povoľovacieho procesu vhodné. V návrhu sa ako najoptimálnejšie riešenie javí tretí variant – vybudovanie spomínaného záchytného poldra na hornom toku potoka Náhon medzi obcami Slovenská Ves a Výborná. V nasledujúcej etape projektu je nutné posúdiť jeho ekonomickú náročnosť a ďalšie podmienky (geologický prieskum – vhodnosť podložia pre výstavbu poldra; vysporiadanie vlastníckych vzťahov a pod.). Navrhovaný polder počíta s celkovým objemom zachytenej povodňovej vlny 74 000 m³, maximálnou výškou hrádze 5,45 m, maximálnou hĺbkou vody v nádrži 4,45 m a prevádzkovou hĺbkou vody v nádrži 2,0 m. Polder by mal mať celkovú dĺžku 248 m.

Druhá problematická lokalita z hľadiska povodní sú okrajové domy na „Lendackej“ ulici. Do týchto domov a záhrad sa pri privalových dažďoch vlieva voda z okolitých poľnohospodárskych polí, preto je v tejto lokalite vhodné spolu s agrotechnickými opatreniami uvažovať aj s vybudovaním odvodňovacieho kanála. Podobný problém je aj v tretej problematickej lokalite – pri domoch v severozápadnej časti obce, kam sa taktiež pri extrémnych alebo dlho trvajúcich zrážkach dostáva voda z polí. Aj v tomto prípade je vhodné počítať s odvodnením tohto územia prostredníctvom kanála, ktorý by odvádzal dažďovú vodu z polí v okolí židovského cintorína do Slovenského potoka.

Štvrtou problémovou lokalitou, ktorá sa však už nenachádza v intraviláne ale v extraviláne, je krátky úsek potoka Biela. V tomto prípade nie sú ohrozené domy ani iné budovy, ohrozená však je poľnohospodárska pôda a elektrické vedenie vysokého napätia. Pri výdatných zrážkach a vyššom stave vodnej hladiny dochádza na jednom ostrom meandri potoka Biela k veľmi výraznej eróznej činnosti, ktorá zakaždým „ukrajuje“ značnú časť poľnohospodárskej pôdy. Tento meander sa postupne približuje k opornému stĺpu spomínaného elektrického vedenia VN siete, kde hrozí zrútenie tohto stĺpu a prerušenie distribúcie elektriny vo VN sieti. V tejto lokalite je preto nutné vykonať reguláciu toku, napr. navezením lomového kameňa a prehrnutím naplavenín v koryte. Potok Biela je v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. (SVP, š.p.), o.z. Povodie Dunajca a Popradu.

Obyvateľstvo

Počet obyvateľov a pohyb obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka zobrazuje základné parametre stavu a pohybu obyvateľstva obce Slovenská Ves za posledných 10 rokov. Počet obyvateľov sa v tomto období zvýšil o 50 (z 1816 v roku 2005 na 1866 v roku 2014). Takmer dve pätiny obyvateľov Slovenskej Vsi tvoria osoby narodené v inej obci, autochtónne obyvateľstvo predstavuje až 61,3 % všetkých obyvateľov s trvalým pobytom v obci (podľa výsledkov SODB 2011).

Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva

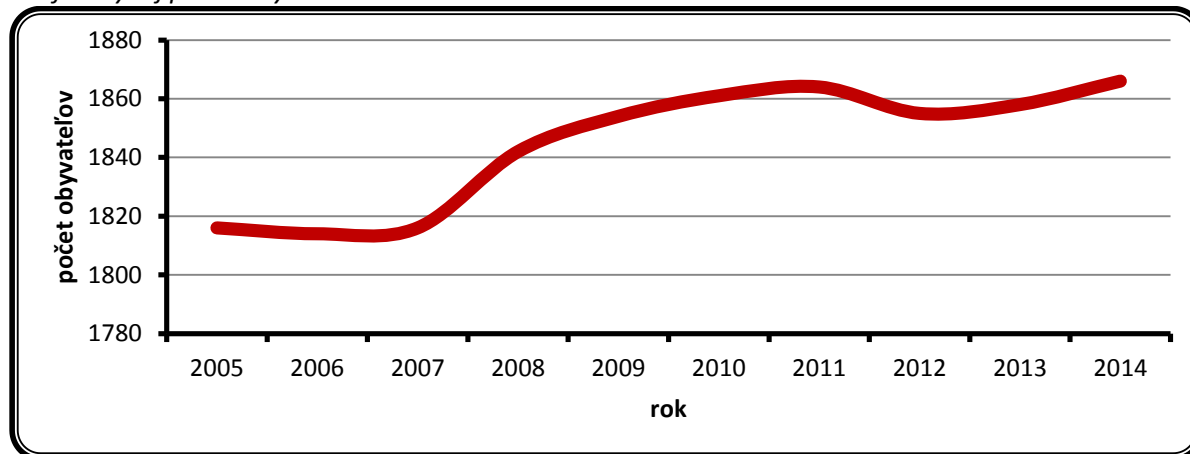
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov (k 31.12.)	1816	1814	1816	1842	1854	1861	1864	1855	1858	1866
Živonarodení	32	22	23	28	35	34	32	27	22	16
Zomrelí	14	21	24	15	13	9	11	13	14	9
Bilancia prirodzeného pohybu	18	1	-1	13	22	25	21	14	8	7
Priťahovaní	27	21	23	33	7	13	9	7	17	23
Vystáňovaní	17	25	21	20	18	31	21	29	22	24
Migračné saldo	10	-4	2	13	-11	-18	-12	-22	-5	-1
Bilancia celkového pohybu	28	-3	1	26	11	7	9	-8	3	6
Hr.m. živorodenosti (‰)	17,6	12,1	12,7	15,2	18,9	18,3	17,2	14,6	11,8	8,6
Hr.m. úmrtnosti (‰)	7,7	11,6	13,2	8,1	7,0	4,8	5,9	7,0	7,5	4,8
Hr.m. prirodzeného prírastku (‰)	9,9	0,6	-0,6	7,1	11,9	13,4	11,3	7,5	4,3	3,8
Hr.m. imigrácie (‰)	14,9	11,6	12,7	17,9	3,8	7,0	4,8	3,8	9,1	12,3
Hr.m. emigrácie (‰)	9,4	13,8	11,6	10,9	9,7	16,7	11,3	15,6	11,8	12,9
Hr.m. migračného salda (‰)	5,5	-2,2	1,1	7,1	-5,9	-9,7	-6,4	-11,9	-2,7	-0,5
Hr.m. celkového prírastku (‰)	15,4	-1,7	0,6	14,1	5,9	3,8	4,8	-4,3	1,6	3,2

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné prepočty

Výrazný nárast počtu obyvateľov Slovenskej Vsi nastal po II. svetovej vojne. Kým v roku 1950 mala obec 1051 obyvateľov, v roku 1972 to už bolo 1522 a v roku 1990 až 1688 obyvateľov. K 31.12.2014 bol počet obyvateľov obce 1866. Podobný trend možno pozorovať aj za posledných 10 rokov, keďže vývoj počtu obyvateľov Slovenskej Vsi má taktiež stúpajúci charakter. Hoci sa počet obyvateľov v prvých troch sledovaných rokoch (2005-2007) takmer nemenil, od roku 2008 každoročne (s výnimkou jedného roka) nepretržite stúpa.

Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Slovenská Ves

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Slovenskú Ves možno považovať za výrazne pronatalitnú obec. Úroveň natality za posledných 10 rokov mala pomerne nevyrovnaný priebeh, keď sa pohybovala v rozmedzí cca 12 – 19 ‰. Negatívnou skutočnosťou je však jej neustály (a pomerne výrazný) každoročný pokles, ktorý obec zaznamenáva od roku 2009. Kým v roku 2009 bola hrubá miera živorodenosti v obci na úrovni 18,9 ‰ (35 živonarodených), v roku 2014 to už bolo len 8,6 ‰ (16 narodených). Najpriaznivejšie obdobie za ostatných 10 rokov predstavovali roky 2008 až 2011, počas ktorých sa každoročne narodilo cca 30 detí a hrubá miera živorodenosti sa pohybovala okolo 18,0 ‰. Priemerná hodnota tohto ukazovateľa za celé hodnotené obdobie, teda za posledných 10 rokov, bola 14,7 ‰. Napriek trendu klesajúcej pôrodnosti od roku 2009 obec v tomto ukazovateli ešte stále dosahuje veľmi priaznivé hodnoty. Pre porovnanie, v okrese Kežmarok sa hr. m. živorodenosti pohybuje na úrovni cca 15 ‰ (pričom kežmarský okres v tomto ukazovateli patrí medzi najlepšie okresy na Slovensku), v Prešovskom kraji 11,5 ‰ a v Slovenskej republike na úrovni cca 10 ‰.

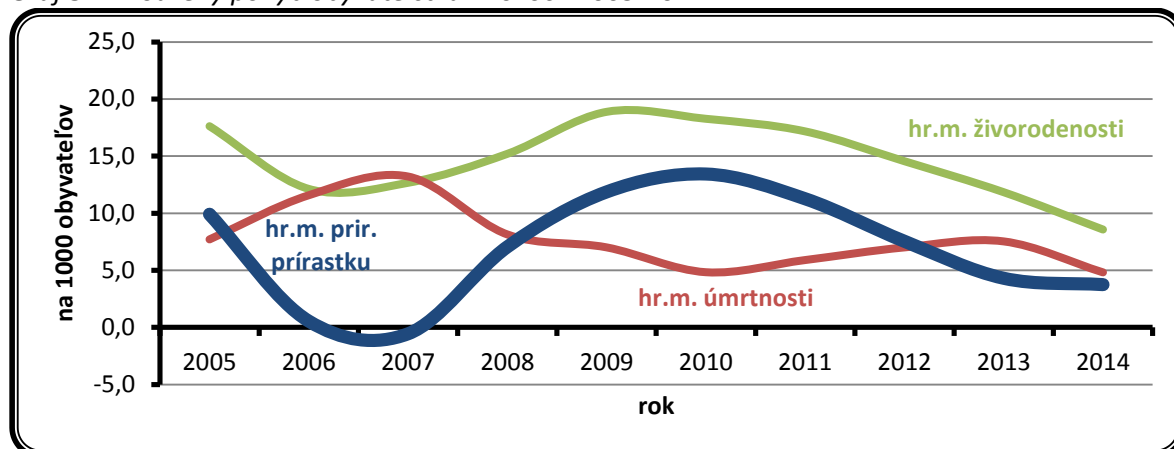
Medziročný vývoj počtu zomrelých mal, podobne ako tomu bolo u počtu živonarodených, nevyrovnaný priebeh. Najmenej zomrelých za posledných 10 rokov bolo v rokoch 2010 a 2014 (zhodne po 9 osôb), najviac v rokoch 2006 a 2007 (21, resp. 24 osôb). Úroveň mortality sa teda pohybovala v rozmedzí od 4,8 po 13,2 ‰, pričom priemer za posledných 10 hodnotených rokov bol v Slovenskej Vsi 7,8 ‰. V obci teda môžeme pozorovať zhruba rovnakú mieru úmrtnosti akú má okres Kežmarok (7 ‰) a Prešovský kraj (8 ‰) a zároveň nižšiu ako je priemer Slovenskej republiky (cca 9,5 ‰).

Pozitívne hodnoty hrubej miery živorodenosti s pozitívnymi hodnotami hrubej miery úmrtnosti sa odzrkadľujú v bilancii prirodzeného pohybu obyvateľstva Slovenskej Vsi. Obec bola počas takmer celého hodnoteného obdobia populačne zisková. Najpriaznivejší bol rok 2010 (prirodzený prírastok +25 obyvateľov), k populačnému úbytku obyvateľstva došlo len v roku 2007 (o 1 obyvateľa). Hrubá miera prirodzeného prírastku sa tak v posledných 10 rokoch pohybovala v rozmedzí od -0,6 ‰ v spomínanom roku 2007 po 13,4 ‰ v roku 2010. Najväčšie populačné zisky obec zaznamenávala v rokoch 2009 – 2011. Z dôvodu kombinácie vysokej natality na jednej strane a relatívne nízkej mortality na strane druhej, bola reprodukcia obyvateľstva za posledných 10 rokov priaznivá a prirodzenými populačnými procesmi tak v obci dochádzalo (okrem jedného roka) k prírastku

obyvateľov. Celkovo sa za posledných 10 rokov prirodzeným pohybom zvýšil počet obyvateľov obce o 128. Za dominantné faktory, ovplyvňujúce prirodzený pohyb obyvateľstva obce, možno považovať predovšetkým národnostnú štruktúru jej obyvateľov.

Graf 3: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

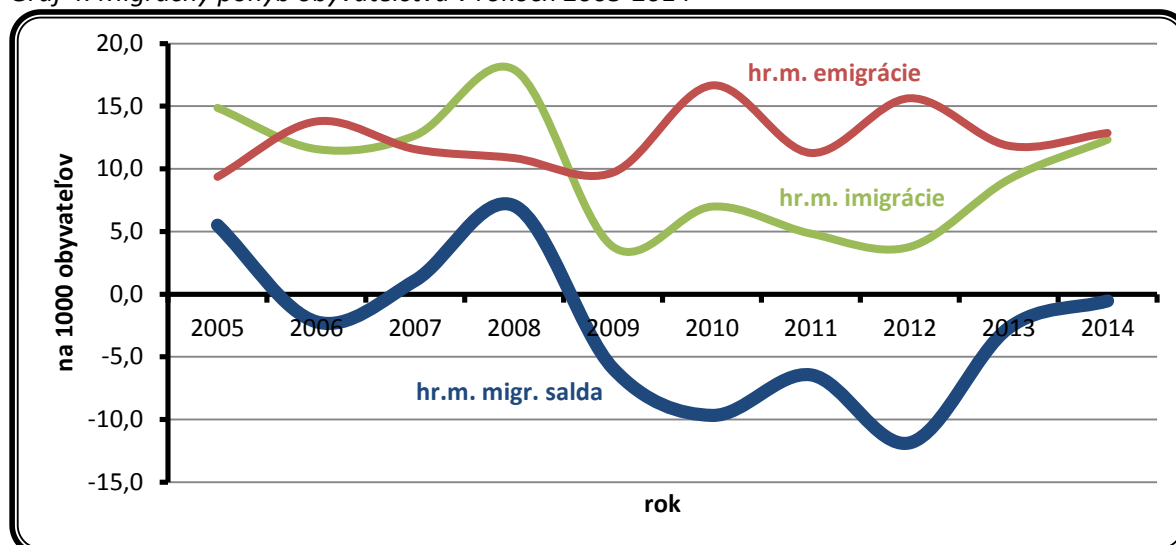
Zatiaľ čo vývoj prirodzeného pohybu je v obci pozitívny, vývoj z hľadiska migračného pohybu je nutné hodnotiť opačne. Hrubá miera imigrácie sa v obci za posledných 10 rokov pohybovala v priemere na úrovni 9,8 ‰ (priemerne sa ročne prisťahovalo cca 18 osôb). V absolútnom vyjadrení sa počet prisťahovaných medziročne pohyboval v rozmedzí od 7 v rokoch 2009 a 2012 po 33 osôb v roku 2008. Hrubá miera imigrácie sa teda pohybovala v rozmedzí od 3,8 do 17,9 ‰.

Hrubá miera emigrácie v hodnotenom období dosahovala vyššie hodnoty, pričom jej priemerná úroveň bola až 12,4 ‰ (v priemere takmer 23 vysťahovaných osôb ročne). Tento ukazovateľ sa teda pohyboval v rozmedzí od 9,4 ‰ v roku 2005 (17 vysťahovaných v danom roku), kedy bol najnižší, po 16,7 ‰ v roku 2010 (31 vysťahovaných), kedy bol najvyšší.

Výsledkom hore uvedených procesov bol nepriaznivý vývoj migračného salda, ktoré sa pohybovalo v rozmedzí od -22 osôb v roku 2012 (migračný úbytok na úrovni -11,9 ‰) po 13 osôb v roku 2008 (migračný prírastok na úrovni 7,1 ‰). Kladné migračné saldo obec zaznamenala v rokoch 2005, 2007 a 2008. Ostatných 7 rokov bolo migračné saldo záporné. Celkovo sa za posledných 10 rokov migračným pohybom znížil počet obyvateľov obce o 48. Väčšinu hodnoteného obdobia teda obec vykazuje negatívnu bilanciu migračného salda, pričom z aspektu migrácie v nej prebiehajú prevažne depopulačné procesy. Možno teda konštatovať, že trend vývoja za posledných 10 rokov je nepriaznivý. Dominantnými faktormi ovplyvňujúcimi migračný pohyb obyvateľov Slovenskej Vsi sú predovšetkým ponuka pracovných príležitostí, možnosti uplatnenia mladých ľudí v regióne a dostupnosť bývania.

Graf 4: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014

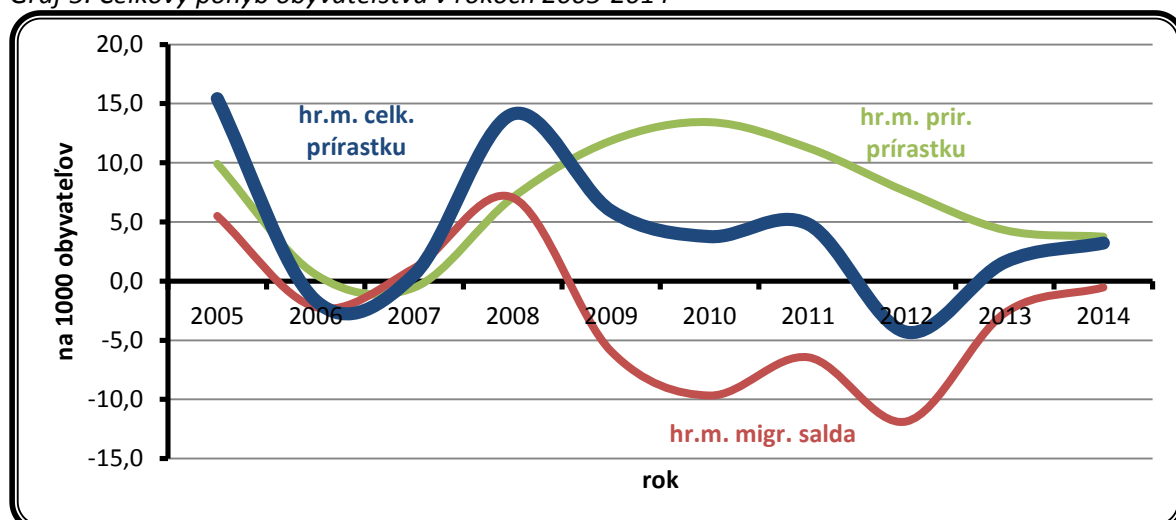

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Hrubá miera prirodzeného prírastku dosahovala počas takmer celého hodnoteného obdobia (okrem roku 2007) kladné hodnoty (takmer každý rok sa viac ľudí narodilo ako zomrelo), čiže prirodzenými populačnými procesmi počet obyvateľov takmer každoročne rástol. Bilancia prirodzeného pohybu za celé hodnotené obdobie je kladná, na úrovni 128 osôb (tzn., že za posledných 10 rokov sa narodilo o 128 osôb viac ako ich zomrelo). Naproti tomu, hrubá miera migračného salda dosahovala väčšinou záporné hodnoty (znamenajúce migračný úbytok obyvateľstva). Celkovo je migračné saldo za hodnotené obdobie záporné, na úrovni -48 osôb (tzn., že za posledných 10 rokov sa z obce vysťahovalo o 48 osôb viac ako sa do nej prisťahovalo).

Výsledkom kombinácie vyššie popísaných prirodzených populačných procesov a migračných procesov je priaznivá bilancia celkového pohybu obyvateľstva Slovenskej Vsi v rokoch 2005 až 2014. Celkový úbytok obyvateľstva obec zaznamenala len v rokoch 2006 a 2012, ostatných 8 rokov dochádza k celkovému prírastku obyvateľov. Situáciu ohľadne populačného vývoja v obci možno teda hodnotiť pozitívne, ohrozenie však v strednodobom horizonte predstavuje nastupujúci negatívny trend vo vývoji hrubej miery živorodenosti.

Graf 5: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014

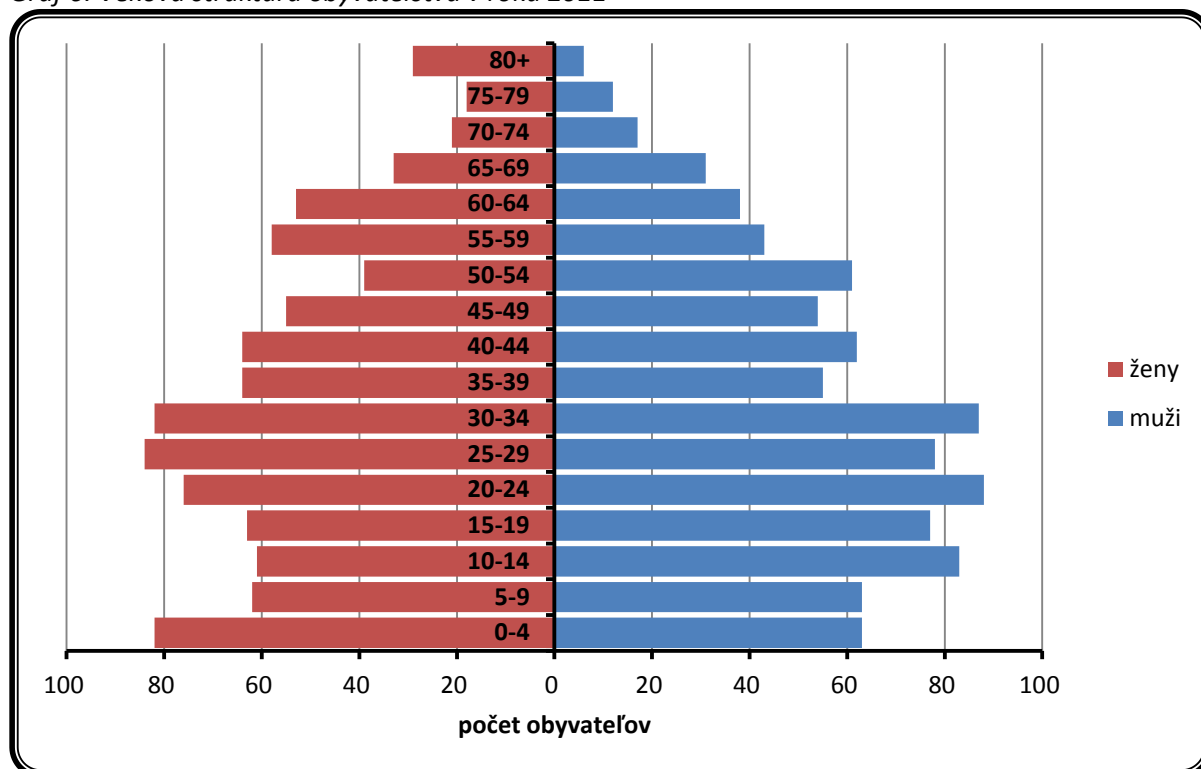
Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Veková štruktúra

Vekovú pyramídu obyvateľstva Slovenskej Vsi možno charakterizovať ako stacionárny typ, keďže početnosť predreprodukčnej zložky (0-14 r.) a poreprodukčnej (nad 50 r.) zložky obyvateľstva je takmer v rovnováhe (v pomere 414 k 459). Najvyššie zastúpenie v štruktúre obyvateľstva majú vekové skupiny (podľa poradia) 30-34, 20-24 a 25-29 ročných, čo sú predstavitelia ešte populačne relatívne silných ročníkov 80. a začiatku 90. rokov. Zároveň sú to obyvatelia s najvyšším potenciálom progresívneho reprodukčného správania. V nadväznosti na typ vekovej pyramídy možno konštatovať, že z dlhodobého hľadiska bude počet obyvateľov obce (pri nezmenených podmienkach; s prihliadnutím na prítomnosť rómskej populácie v obci) narastať.

Graf 6: Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2011

Zdroj: SODB 2011, vlastné spracovanie

Priemerný vek obyvateľstva v roku 2011 predstavoval 34,04 roka (32,77 u mužov a 35,27 roka u žien). Z hľadiska priemerného veku sa obec v porovnaní s inými obcami okresu zaradila medzi obce s mladým obyvateľstvom. V štruktúre obyvateľstva vo vzťahu k ekonomickej aktivite, teda podľa produktívnych vekových skupín, výrazne prevláda predproduktívna zložka (0-14 r.) nad poproduktívnou zložkou (65+ r.), pričom podiel produktívnej zložky (68,8 %) je pomerne priaznivý (napr. v rámci Slovenska je tento podiel cca 72 %).

Tabuľka 5: Vybrané parametre vekovej štruktúry obyvateľstva obce Slovenská Ves

	Počet obyvateľov	Veková štruktúra (%)			Priemerný vek
		0-14	15-64	65+	
Slovenská Ves	1862	22,2	68,8	9,0	34,04

Zdroj: SODB 2011

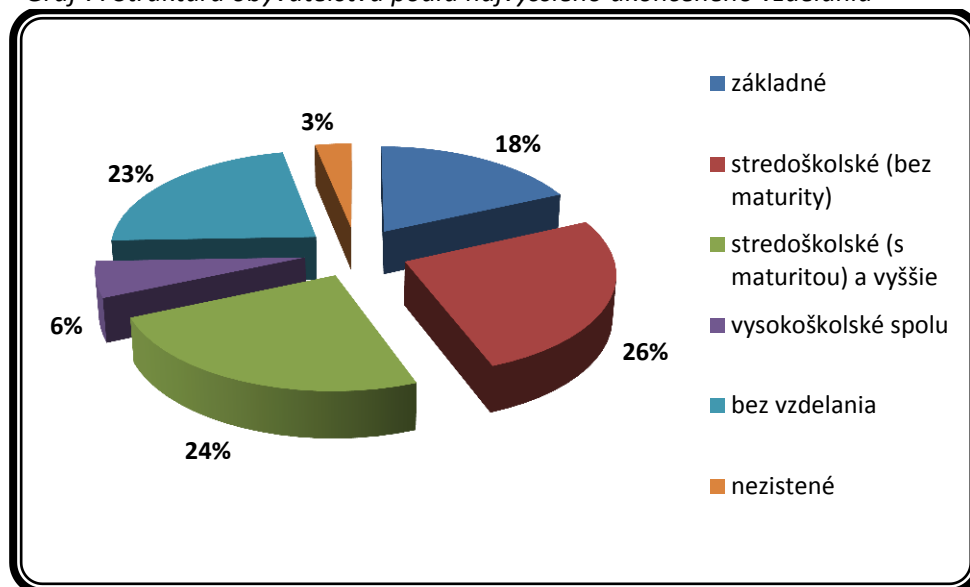
Národnostná a konfesijná štruktúra

Národnostné zloženie obyvateľstva obce Slovenská Ves je takmer homogénne, keďže až 95,60 % obyvateľov sa hlási k slovenskej národnosti. K rómskej národnosti sa v poslednom sčítaní (SODB 2011) prihlásilo 1,02 % obyvateľov, k českej 0,27 % a k poľskej 0,11 % obyvateľov. U 3,01 % obyvateľov národnosť zistená nebola. Tieto údaje sú však mierne skreslené, nakoľko v obci žije aj rómska komunita a tá sa v spomínanom sčítaní prihlásila k slovenskej národnosti. Podľa kvalifikovaného odhadu publikovaného v Atlase rómskych komunít z roku 2014, v roku 2013 žilo v obci Slovenská Ves približne 17,7 % (cca 330) obyvateľov rómskej národnosti (Mušinka a kol., 2014). V konfesijnej štruktúre obyvateľstva dominuje rímskokatolícke vierovyznanie s podielom 83,19 %. V obci je výraznejšie zastúpená aj Evanjelická cirkev augsburského vyznania, ku ktorej sa prihlásilo 9,88 % obyvateľov, k iným vierovyznaniam sa prihlásil len nepatrný počet obyvateľov. K žiadnemu náboženstvu sa nehlási 1,56 % obyvateľov obce, u 4,35 % obyvateľstva nebola zistená príslušnosť ku konfesiám (SODB 2011).

Vzdelanostná štruktúra

Podľa výsledkov Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 (SODB, 2011) má 18 % obyvateľov obce ako najvyššie dosiahnuté vzdelanie len základné vzdelanie. Stredoškolské vzdelanie bez maturity (max. výučný list) a stredoškolské vzdelanie s maturitou a vyššie má zhodne po cca 1/4 obyvateľov Slovenskej Vsi. Vysokoškolské vzdelanie (či už I., II. alebo III. stupňa) malo v roku 2011 šesť percent obyvateľov obce.

Graf 7: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania

Poz.: v kategórii „bez vzdelania“ sú zahrnuté osoby s neukončeným základným vzdelaním a deti do 16 rokov

Zdroj: SODB 2011

Základné socioekonomické charakteristiky obyvateľstva

Miera ekonomickej aktivity (podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na počte obyvateľov v produktívnom a poproduktívnom veku) v obci Slovenská Ves predstavuje 60,5 %. Z 876 ekonomicky aktívnych osôb bolo v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 pracujúcich osôb (okrem pracujúcich dôchodcov) 596, pracujúcich dôchodcov bolo 19, na materskej dovolenke bolo 12 osôb a 228 obyvateľov bolo nezamestnaných. Medzi ekonomicky aktívne osoby sa zaraďujú aj vypomáhajúci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch. V tejto kategórii bolo v čase sčítania 21 osôb. Z 1862 obyvateľov obce bolo 323 dôchodcov (pracujúcich aj nepracujúcich spolu),

čo predstavuje 17,3 % obyvateľstva. Ďalšiu necelú jednu tretinu (30,6 %) všetkých obyvateľov tvorili deti do 16 rokov a študenti.

Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity

			počet	podiel (%)
Osoby nezávislé	v tom:	ekonomicky aktívni	876	47,0
		rodičovská dovolenka	48	2,6
		nepracujúci dôchodcovia	304	16,4
		ostatní nezávislí	8	0,4
	nezávislé osoby spolu:		1236	66,4
Osoby závislé	v tom:	deti do 16 rokov	441	23,6
		študenti stredných škôl	96	5,2
		študenti vysokých škôl	34	1,8
		ostatní závislí, nezistení	55	3,0
	osoby závislé spolu:		626	33,6
Obyvateľstvo spolu			1862	100,0

Zdroj: SODB 2011

Zamestnanosť a mzdy

Ukazovateľ „odvetvie ekonomickej činnosti“ predstavuje druh výroby alebo činnosti podniku alebo iného subjektu, ktorú obyvateľ aktuálne alebo v poslednom pracovnoprávnom vzťahu vykonával. Vzťahuje sa na obyvateľov starších ako 16 rokov, ktorí už niekedy pracovali.

Podľa SODB 2011 najväčšiu časť z 876 ekonomicky aktívnych obyvateľov Slovenskej Vsi s výrazným nárastom pred ostatnými odvetviami predstavovali pracujúci v odvetví priemyselnej výroby (260 obyvateľov; 30 % z celkového počtu EAO). Zhodne po 9 % EAO pracovalo v odvetviach vzdelávania a veľkoobchodu a maloobchodu (80, resp. 79 osôb z 876 EAO). Významnejšie zastúpenie medzi pracujúcimi mali ešte odvetvia poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov (74 EAO; 8 %) a stavebníctvo (70 EAO; 8 %).

Keďže Slovenská Ves je vidieckou obcou s minimom pracovných príležitostí, významnú úlohu v otázke zamestnanosti obyvateľstva zohráva dochádzka do zamestnania. Ako vidieť z nasledujúcej tabuľky, takmer traja zo štyroch ekonomicky aktívnych obyvateľov (70,09 %) musia za prácou dochádzať mimo obec svojho bydliska. Najvyšší podiel dochádzajúcich do zamestnania mimo obec svojho bydliska bol v odvetviach verejnej správy a obrany, zdravotníctva a sociálnej pomoci a vzdelávania (85,71 %, 84,62 %, resp. 81,25 %).

Až v 5 odvetviach zo 14 bol podiel dochádzajúcich mimo obec svojho bydliska 75 % a vyšší. Na druhej strane, najnižší podiel dochádzajúcich do zamestnania (odvetvie, pri ktorom sa v Slovenskej Vsi miesto práce najviac prekrýva s miestom bydliska) bol v odvetví dodávky energií a odpadového hospodárstva (54,55 %). Zo 65 osôb v kategórii „nezistené“ (osoby, ktoré neuviedli v ktorom odvetví pracujú) 27 dochádza za prácou mimo obec svojho bydliska (41,54 %).

Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti ³	Počet EAO	podiel	
		z toho dochádza do zamestnania	dochádzajúcich do zamestnania v danom odvetví (%)
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	74	41	55,41
Priemyselná výroba, ťažba a dobývanie	260	195	75,00
Dodávka energií, odpadové hospodárstvo	11	6	54,55
Stavebníctvo	70	43	61,43
Veľkoobchod, maloobchod	79	57	72,15
Doprava a skladovanie	40	31	77,50
Ubytovacie a stravovacie služby	44	30	68,18
Činnosti v oblasti nehnuteľností, financií, poisťovania, informácií a komunikácie	22	16	72,73
Odborné, vedecké a technické činnosti	22	15	68,18
Administratívne a podporné služby	11	8	72,73
Verejná správa a obrana	35	30	85,71
Vzdelávanie	80	65	81,25
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	39	33	84,62
Ostatné činnosti spolu	24	17	70,83
Nezistené	65	27	41,54
Spolu	876	614	70,09

Zdroj: SODB 2011

Najdôležitejším miestom dochádzky za prácou bolo pre obyvateľov Slovenskej Vsi v čase Sčítania obyvateľov, domov a bytov 2011 mesto Kežmarok, do ktorého dochádzalo za prácou 130 obyvateľov (z tohto počtu 63 EAO dochádzalo za prácou v odvetví priemyselnej výroby, ostatní v zostávajúcich odvetviach). V menšom počte odchádzali obyvatelia obce za prácou do Popradu a Spišskej Belej (73, resp. 64 obyvateľov). Do inej obce v rámci okresu Kežmarok odchádzalo celkovo 242 osôb, do iných okresov v rámci SR celkom 122 osôb a do zahraničia 44 ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Jednou z dôležitých charakteristík pracovného trhu a zároveň významným ukazovateľom vyspelosti/zaostalosti regiónu je nastavenie výšky miezd v danom regióne. Obec leží v okrese Kežmarok a ako napovedá tabuľka nižšie, tento okres patrí z hľadiska výšky priemerných nominálnych mesačných miezd zamestnancov medzi výrazne podpriemerné regióny Slovenska. V roku 2013 bola uvedená mzda v okrese Kežmarok (648 eur) nižšia ako priemer v Prešovskom kraji (721 eur) a výrazne nižšia ako v Slovenskej republike (dosahovala len 73 % priemeru SR; na Slovensku bola o 243 eur vyššia). Dokonca aj v porovnaní s okolitými okresmi Poprad a Stará Ľubovňa, ktoré ešte tvoria rádius dennej dochádzky do zamestnania z obce Slovenská Ves, bola mzda v okrese Kežmarok výrazne nižšia. Takáto nízka úroveň priemernej nominálnej mesačnej mzdy je odrazom nízkej úrovne ekonomiky v okrese Kežmarok a, navyše, tento faktor podporuje emigráciu obyvateľstva z obce za lepšími ekonomickými podmienkami.

Ako bolo uvedené vyššie, najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov Slovenskej Vsi pracuje v oblastiach priemyselnej výroby, vzdelávania, veľkoobchodu a maloobchodu, poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu a stavebníctva. Z týchto 5 odvetví bola v roku 2013 v okrese Kežmarok najvyššia priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v odvetviach vzdelávania (712 eur), priemyselnej

³ kvôli zjednodušeniu a prehľadnosti sú niektoré odvetvia v danej tabuľke oproti klasifikácii SK NACE Rev.2 združené

výroby (707 eur) a poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu (623 eur). V odvetviach veľkoobchodu a maloobchodu bola priemerná mzda 525 eur a v stavebníctve 475 eur, čo bolo výrazne pod priemernou mzdou za okres Kežmarok (648 eur). Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca za rok 2013 v odvetví zdravotníctva nebola kvôli dôvernému charakteru tohto údaju publikovaná. V roku 2011 však táto mzda bola 680 eur.

Tabuľka 8: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (eur)

	2010	2011	2012	2013
okres Kežmarok	611	620	635	648
okres Poprad	738	755	790	782
okres Stará Ľubovňa	621	651	670	709
Prešovský kraj	659	697	715	721
Slovenská republika	828	853	881	891

Poz.: údaje za podniky s 2 a viac zamestnancami

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza STATdat

V ostatných 10-15 rokoch, najmä v súvislosti s nástupom informačného veku a masívnym rozvojom informačno-komunikačných technológií, sa na trhu práce (predovšetkým na primárnom⁴) čoraz väčší dôraz kladie na digitálne zručnosti zamestnancov. Schopnosť osôb uplatniť sa na trhu práce je vo výraznej miere determinovaná úrovňou ich počítačových znalostí. Z tohto aspektu je pomerne priaznivým momentom digitálna gramotnosť obyvateľov Slovenskej Vsi. Viac ako polovica obyvateľov ovláda prácu s internetom (51,4 % trvalo bývajúcich obyvateľov) a takmer polovica prácu s textom (46,2 %). Prácu s elektronickou poštou ovláda 42,9 % obyvateľov a prácu s tabuľkami ovláda viac ako tretina obyvateľov obce (35,8 %). Ozajstný počet obyvateľov ovládajúcich/neovládajúcich prácu s počítačom sa však môže líšiť, keďže približne 13 % obyvateľov neuviedlo svoje digitálne schopnosti.

Tabuľka 9: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí

Trvalo bývajúc obyvateľstvo spolu	práca s textom			práca s tabuľkami		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
	861	759	242	667	906	289
	práca s elektronickou poštou (e-mail)			práca s internetom		
	áno	nie	nezistené	áno	nie	nezistené
1 862	799	803	260	957	695	210

Zdroj: SODB 2011

Nezamestnanosť

Výrazným sociálno-ekonomickým javom spojeným s existenciou trhu práce je nezamestnanosť. Tá predstavuje jednak vážny ekonomický problém, pretože reprezentuje stratenú potenciálnu hodnotu celej ekonomiky, no zároveň je i významným sociálnym indikátorom, pretože, ako to dokazujú viaceré štúdie, je spojená s takými spoločenskými javmi, ako je zvýšená rozvodovosť, kriminalita, zlé mentálne a fyzické zdravie, rôzne sociálno-patologické javy a pod.

Existencia nezamestnanosti má teda silný vplyv na život samotných nezamestnaných. Strata zamestnania prináša pre jednotlivca rôzne negatívne dôsledky, ktoré sa netýkajú len poklesu životnej úrovne, spojeného s poklesom príjmu, ale aj výrazných zmien v každodennom živote, spoločenských vzťahoch, hodnotách, v sociálnych inštitúciách (najmä v rodine). Nezamestnaní majú menej priestoru

⁴ Na základe teórie duálneho trhu práce rozlišujeme primárny a sekundárny trh práce. Na primárnom trhu práce sú lepšie a výhodnejšie pracovné príležitosti s vyššou prestížou, poväčšine lepšie pracovné podmienky, možnosti profesionálneho rastu a vyššie mzdy. Na sekundárnom trhu práce sú pracovné miesta s nižšou prestížou, nižšou mzdovou úrovňou a nižšie sú aj kvalifikačné nároky na pracovníkov. Poväčšine sa tu jedná o „manuálnu“ prácu.

pre prijímanie zásadných rozhodnutí o svojom živote a menšiu šancu rozvíjať svoje zručnosti. S výskytom nezamestnanosti, najmä dlhodobej, hrozí pre jednotlivca riziko asociálneho správania, spôsobené nadbytkom času, nudou, nedostatkom programu a povinností a vylúčením zo spoločnosti. Medzi najcitlivejšie a najzávažnejšie dôsledky nezamestnanosti patrí výskyt chudoby. Chudoba a nezamestnanosť sú totiž veľmi úzko korelujúce fenomény, spôsobujúce jednotlivcom ťažké sociálne a psychologické dôsledky.

Počet uchádzačov o zamestnanie sa v obci pohybuje v rozmedzí cca 180 až 220. Miera nezamestnanosti sa teda v obci za ostatných 7 rokov pohybovala v rozpätí od 20,4 % (2008) po 25,0 % (2009), pričom v posledných 3 rokoch sa pohybuje na úrovni cca 24-25 %. Pre porovnanie, k 31.12.2014 bola miera nezamestnanosti v okresoch Kežmarok, Poprad a Stará Ľubovňa 28,44 %, 14,27 %, resp. 15,86 %, v Prešovskom kraji bola na úrovni 19,77 % a v Slovenskej republike 13,85 %. V Slovenskej Vsi je teda miera nezamestnanosti mierne vyššia ako v Prešovskom kraji, výrazne vyššia ako v okresoch Poprad a Stará Ľubovňa a v Slovenskej republike a zároveň mierne nižšia ako priemerná miera nezamestnanosti v okrese Kežmarok.

Tabuľka 10: Vývoj nezamestnanosti v obci

k 31.12.	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Počet UoZ	179	219	195	191	211	218	211
Miera nezamestnanosti (%)	20,4	25,0	22,3	21,8	24,1	24,9	24,1

Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Na konci prvého kvartálu 2015 bolo v obci na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaných 208 uchádzačov o zamestnanie. Z tohto počtu bolo 117 mužov (56,3 %) a 91 žien (43,8 %). Z hľadiska vekovej štruktúry tvorili najvyšší podiel medzi UoZ uchádzači vo vekových skupinách 30-39 r., 50-59 r. a 20-29 rokov. Najväčšie problémy s hľadaním zamestnania majú teda v obci mladí ľudia a osoby v pred dôchodkovom veku.

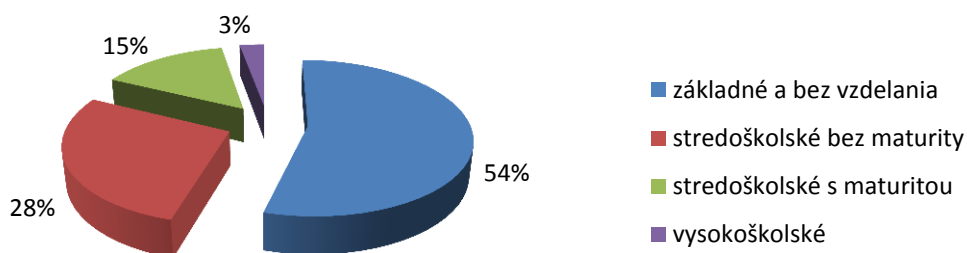
Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.3.2015

do 19 r.		20-29 r.		30-39 r.		40-49 r.		50-59 r.		nad 60 r.		UoZ spolu	
počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%	počet	%
9	4,3	48	23,1	56	26,9	42	20,2	52	25,0	1	0,5	208	100,0

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že so zvyšujúcim stupňom dosiahnutého vzdelania sa pre jednotlivých obyvateľov zvyšuje pravdepodobnosť uplatnenia na trhu práce. Z tohto hľadiska je v Slovenskej Vsi alarmujúcou skutočnosť, že z 208 uchádzačov o zamestnanie na konci prvého kvartálu 2015 bolo až 54 % len s najvyšším ukončeným základným vzdelaním a ďalších 28 % tvorili UoZ so stredoškolským vzdelaním bez maturity (výučný list). Maturitu má 15 % UoZ a 3 % UoZ majú ukončené vysokoškolské vzdelanie.

Graf 8: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.3.2015

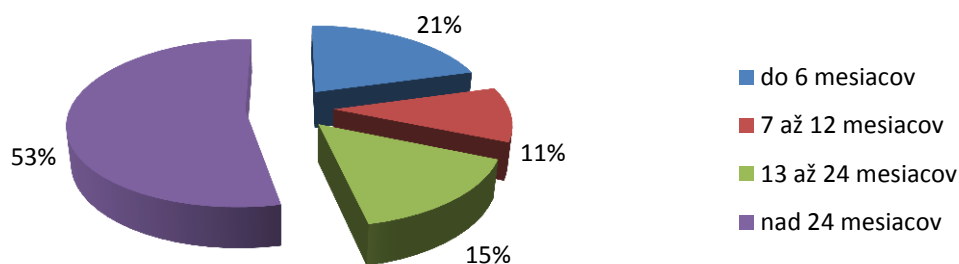
Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie patrí medzi najvýznamnejšie parciálne indikátory, poukazujúce na „zdravie“ ekonomickej a sociálnej sféry v tom – ktorom regióne. S nepriaznivou štruktúrou UoZ podľa doby evidencie (tzn. s vysokým podielom dlhodobo nezamestnaných osôb – nad 12 mesiacov) sa spájajú výrazné problémy ekonomickeho a sociálneho charakteru (vysoké sociálne dávky, „neschopnosť“ zamestnať takýchto obyvateľov, chudoba, sociálno-patologické javy a pod.). Z hľadiska štruktúry uchádzačov o zamestnanie podľa doby evidencie sa sleduje predovšetkým podiel dlhodobo nezamestnaných osôb na celkovom počte uchádzačov o zamestnanie, keďže dlhodobá nezamestnanosť patrí medzi výrazne negatívne ukazovatele socioekonomického rozvoja (resp. zaostalosti) daného regiónu.

V Slovenskej republike sa podiel krátkodobo nezamestnaných (do 6 mesiacov) pohybuje na úrovni cca 38 %, podiel strednodobo nezamestnaných (7 – 12 mesiacov) na úrovni cca 16 % a podiel dlhodobo nezamestnaných okolo úrovne 46 % (pričom Slovenská republika a špeciálne regióny východného Slovenska vykazujú dokonca najvyšší podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov v rámci všetkých regiónov Európskej únie). V Slovenskej Vsi bol podiel dlhodobo nezamestnaných obyvateľov (nad 12 mesiacov) k 31.3.2015 až 68 %, pričom až 53 % z celkového počtu UoZ je nezamestnaných dokonca viac ako 2 roky.

Graf 9: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.3.2015

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Štruktúra uchádzačov o zamestnanie podľa klasifikácie zamestnaní (KZAM) nám zatrieduje nezamestnaných do skupín podľa toho, aký charakter malo pracovné miesto, ktoré zaujímal terajší uchádzač o zamestnanie pred tým, než sa stal nezamestnaným. Jednotlivé zamestnania sú v KZAM rozdelené do tried podľa charakteru práce, zložitosti, zodpovednosti a kvalifikačnej náročnosti práce. Pri KZAM sa dôraz kladie na charakter pracovného miesta a nie na to, či zamestnanec v konkrétnom zamestnaní je viac alebo menej kvalifikovaný ako iný zamestnanec v rovnakom zamestnaní.

Najvyšší podiel v štruktúre UoZ v Slovenskej Vsi majú pomocní a nekvalifikovaní pracovníci a osoby bez pracovného zaradenia (36,1 %, resp. 34,1 %). Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci sú tí UoZ, ktorí v poslednom zamestnaní vykonávali práce vyžadujúce si vedomosti na úrovni základnej školy (ako napr. jednoduché a rutinné práce vyžadujúce ručné nástroje a fyzickú silu – upratovanie, čistenie, kopanie jám, zametanie ulíc, stráženie majetku, ručné balenie, manipulácie s nákladmi a pod.). Pri skupine osôb bez pracovného zaradenia ide najmä o tie osoby, ktoré predtým nikde nepracovali (teda absolventi, ženy, ktoré boli hneď po skončení štúdia na materskej/rodičovskej dovolenke, dlhodobo nezamestnané osoby, ktoré si doteraz žiadne zamestnanie nenašli a pod.). Treťou najpočetnejšou skupinou UoZ v obci sú kvalifikovaní výrobcovia a remeselníci (napr. odlievači kovov, výrobcovia strojov a zariadení z kovov, opravári motorov, elektrických zariadení, výrobcovia výrobkov zo skla, z dreva a pod.) a štvrtou pracovníci v službách a obchode.

Tabuľka 12: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.3.2015

Trieda KZAM	Počet UoZ	Podiel (%)
0 – Príslušníci ozbrojených síl	0	0,0
1 – Zákonodarcovia, riadiaci pracovníci	0	0,0
2 – Špecialisti	2	1,0
3 – Technickí a odborní pracovníci	3	1,4
4 – Administratívni pracovníci	1	0,5
5 – Pracovníci v službách a obchode	13	6,3
6 – Kvalifikovaní pracovníci v poľnohosp., lesníctve a rybárstve	2	1,0
7 – Kvalifikovaní výrobcovia a remeselníci	27	13,0
8 – Operátori a montéri strojov a zariadení	14	6,6
9 – Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci	75	36,1
A – Osoby bez pracovného zaradenia	71	34,1
Spolu	208	100,0

Zdroj: UPSVaR, vlastné spracovanie

Domový a bytový fond

Charakteristika bytového fondu Slovenskej Vsi je pomerne dobrá. Takmer všetky byty sú obývané vlastníkom daného bytu (377 z 395), pričom až takmer 92 % bytov je pripojených na verejný vodovod (362 z 395). Najviac bytov má 3 obytné miestnosti (146 z 395; viac ako jedna tretina), ďalšia viac ako štvrtina bytov má 5 a viac obytných miestností. Menej priaznivá je veková štruktúra bytov, keďže až 3/4 z nich boli postavené do roku 1990. Až 88 % bytov, ktorých vek je známy, má viac ako 25 rokov.

Tabuľka 13: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody

	byty obývané vlastníkom	družstevné byty	byty v nájme	iná forma vlastníctva bytu	nezistené	Spolu
v obytnej jednotke je tečúca voda	350	0	3	7	2	362
v obytnej jednotke nie je tečúca voda	10	0	0	1	1	12
nezistené	17	0	0	0	4	21
Byty spolu	377	0	3	8	7	395

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 14: Byty podľa obytných miestností

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 a viac obytných miestností	nezistené	Spolu bytov
10	53	146	73	112	1	395

Zdroj: SODB 2011

Tabuľka 15: Byty podľa obdobia výstavby

	pred r. 1919	1919-1945	1946-1990	1991-2000	2000-2011	nezistené	spolu
počet bytov	17	36	286	29	16	63	447

Zdroj: SODB 2011

Po Sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2011 bolo v obci v rámci individuálnej bytovej výstavby postavených ďalších 11 rodinných domov (2 v roku 2012, 5 v roku 2013 a 4 v roku 2014).

Dopravná infraštruktúra

Cestná doprava

Obec Slovenská Ves leží na 4,0 kilometri cesty II. triedy č. 542 (táto cesta prebieha severo-južným smerom v dĺžke 29 km, spája Spišskú Starú Ves so Spišskou Belou a napája sa na cestu prvej triedy I/67, ktorá cez Plešivec, Rožňavu, Poprad a Ždiar spája Maďarsko s Poľskom.). Obcou vedú taktiež dve cesty III. triedy. Cesta č. 06728 vedie cez Výbornú a Lendak a spája Slovenskú Ves s cestou I/67 v Tatranskej Kotline. Druhá cesta III. triedy – cesta č. 5414 spája Slovenskú Ves s Bušovcami (kde sa napája na cestu I/77), táto je však uzavretá a neudržiavaná. Práve táto spojnice Slovenskej Vsi s Bušovcami sa však javí ako strategická, keďže na ceste I. triedy medzi Spišskou Belou a Bušovcami sa nachádza kritický úsek, ktorý je pri výdatných zrážkach často zaplavený a odstavená je tak celá tranzitná doprava medzi mestami Stará Ľubovňa a Spišská Belá (s pokračovaním na Kežmarok a Poprad). Odstavenie premávky sa dá vyriešiť napríklad zrekonštruovaním spomínanej cesty III. triedy medzi Bušovcami a Slovenskou Vsou, čím by sa zabezpečila obchádzka kritického povodňového úseku a doprava smerom od Starej Ľubovne by sa tak dostala cez Bušovce a Slovenskú Ves do Spišskej Belej (a ďalej).

Najbližšie napojenie Slovenskej Vsi na cestu I. triedy predstavuje dopravný uzol v Spišskej Belej, ktorou okrem spomínanej cesty I/67 prechádza aj cesta prvej triedy I/77, vedúca cez Poprad, Kežmarok, Starú Ľubovňu, Bardejov a Svidník smerom na Rzeszow v Poľsku. Najbližší dopravný uzol v Poľsku sa nachádza v meste Nowy Targ. Z aspektu pripojenia na cesty I. triedy je teda poloha Slovenskej Vsi veľmi výhodná. Najdôležitejším dopravným uzlom pre obec Slovenská Ves je mesto Poprad, na území ktorého sa nachádzajú zastávky medzinárodnej autobusovej i železničnej prepravy ako i medzinárodné letisko a okolo ktorého tiež prechádza najdôležitejšia dopravná tepna Slovenska - diaľnica D1. Ďalšími významnými dopravnými uzlami v širšom okolí sú mestá Košice a Krakow. Linky autobusovej dopravy zabezpečujú pre obyvateľov obce spojenie s okolitými obcami a mestami.

Miestne komunikácie v Slovenskej Vsi majú prevažne bezprašnú povrchovú úpravu s rôznym šírkovým usporiadaním. Kvalita miestnych ciest v obci je poväčšine na dobrej úrovni, v zlom stave sú však mosty ponad potok pretekajúci centrálnou časťou obce. Problematickým sa javí aj krátky, asi 40 m úsek cesty č. 542 v centrálnej časti obce, kde z dôvodu zosúvania brehov potoka dochádza aj k zosuvu krajnice a vozovka je tak vedená v zúženom profile. Podobne je na tom aj most č. 5 na tej istej komunikácii, nachádzajúci sa severne od obce, kde je kvôli zlej statike a havarijnému stavu vedená vozovka len v 1 profile. Tieto úseky cesty č. 542 sú však v správe Prešovského samosprávneho kraja.

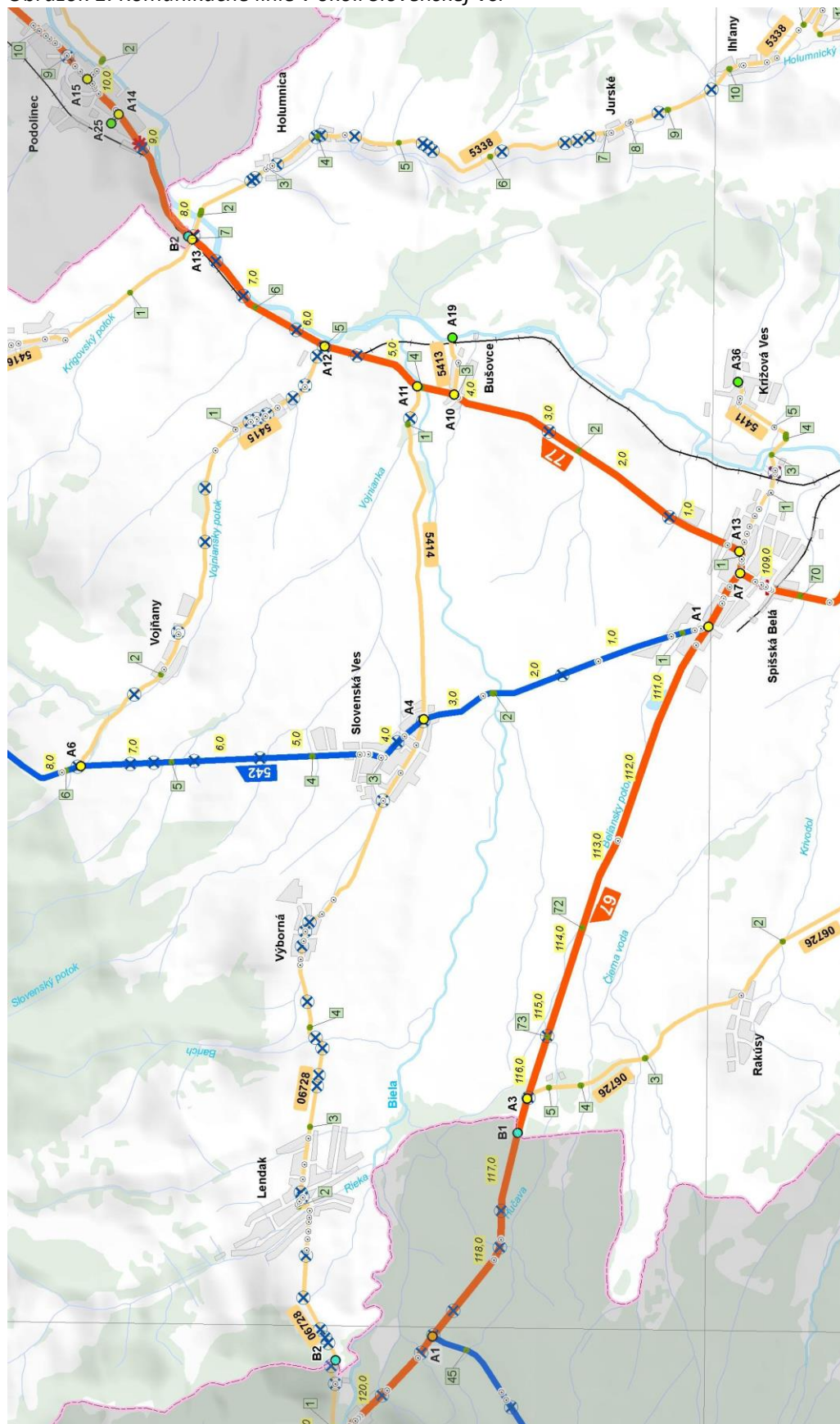
Statická a pešia doprava

Parkoviská pre osobné automobily sa nachádzajú v centrálnej časti obce pri obecnom úrade a pri budove pošty. Počet parkovacích miest je momentálne na týchto parkoviskách dostačujúci. Zvýšená hustota parkujúcich áut je len pri rímskokatolíckom kostole v čase konania bohoslužieb a pri cintoríne v deň Pamiatky zosnulých a v okolitých dňoch. Do budúcnosti je preto, taktiež v nadväznosti na všeobecný trend rozvoja automobilovej dopravy a zvyšovania počtu áut v domácnostiach, vhodné počítať s výstavbou nových odstavných plôch pre vozidlá v spomínaných lokalitách.

Chodníky popri hlavných cestách (cesta č. II/542 Sp. Stará Ves – Sp. Belá a cesta III/06728 v smere na Lendak) sú v súčasnosti vybudované len v krátkom úseku v centrálnej časti obce, pozdĺž jej hlavnej komunikačnej osi (cesty II. triedy č. 542). Ďalšie chodníky sú vybudované v Badániho parku, v parku v centrálnej časti obce pri evanjelickom kostole a popri miestnej komunikácii na „Novej“ ulici. Výraznou bariérou z hľadiska výstavby nových chodníkov pozdĺž komunikácií v intraviláne obce sú morfológické a územno-technické charakteristiky príslušného územia, keďže tesne na vozovku nadväzujú rodinné domy s pozemkami súkromných osôb. V strednodobom horizonte je vhodné uvažovať s rozvojom plôch určených pre chodcov v miestach, kde to lokálne podmienky dovoľujú.

Obrázok 1: Komunikačné línie v okolí Slovenskej Vsi

Zdroj: www.cdb.sk

Železničná a letecká doprava

Slovenská Ves nemá priame železničné spojenie, najbližšia železničná stanica sa nachádza v neďalekej Spišskej Belej (5 km). Táto železničná stanica však má len regionálny význam, najbližšia železnica celoštátneho a medzinárodného významu sa nachádza v Poprade. Pomerne blízko sa nachádzajú letiská medzinárodného významu. Menšie letisko sa nachádza v Poprade, odkiaľ však lieta len málo pravidelných liniek a kde sa uskutočňujú poväčšine len charterové lety. Ďalšie letisko sa nachádza v Košiciach, to ponúka širšie možnosti spojenia s Európou ako Poprad. Veľký význam má však letisko Kraków-Balice, z ktorého množstvo operujúcich leteckých spoločností zabezpečuje spojenie s väčšinou Európy.

Technická infraštruktúra

V obci Slovenská Ves je vybudovaný verejný vodovod, ktorý je súčasťou Belanského skupinového vodovodu (BSV) s vodným zdrojom Šumivý prameň. Obec je napojená z vodojemu nachádzajúceho sa nad obcou Výborná. Od vodojemu je pitná voda gravitačne privádzaná zásobným vodovodným radom do miesta spotreby. Vodojem je osadený na kóte 695,0 m.n.m.. Verejný vodovod môžu využívať všetky nehnuteľnosti v obci, na systém zásobovania pitnou vodou je napojených cca 98 % z nich. Vodovod prevádzkuje Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

Tabuľka 16: Vybavenie technickou infraštruktúrou

Technická infraštruktúra	
vodovod	áno
kanalizácia	áno
ČOV	áno
plyn	áno
elektrina, verejné osvetlenie	áno
mobilný operátor	áno
internet	áno

Zdroj: Obecný úrad

Obec síce má vybudovanú kanalizačnú sieť a ČOV, avšak vybudovaných je len 244 kanalizačných prípojk - nie je teda napojená celá obec (Štatistický úrad SR databáza DATAcube). Prevádzkovateľom ČOV je obec Slovenská Ves. Z dôvodu zlého technického stavu kanalizačnej siete a ČOV a v záujme skvalitnenia likvidácie splaškových vôd prebieha v súčasnosti (júl 2015) rekonštrukcia ČOV. Niektoré domy, ktoré nemajú vybudované kanalizačné prípojky na splaškovú kanalizáciu, sú napojené na vlastné septiky alebo domové čističky odpadových vôd, ostatné domy bez pripojenia na splaškovú kanalizáciu sú pripojené na dažďovú kanalizáciu, ktorá však ústi do potoka Náhon a výrazne ho znečisťuje. Z tohto dôvodu je potrebné v obci dobudovať splaškovú kanalizáciu aj na chýbajúcich miestach.

Na druhej strane, priaznivým momentom je stav plynofikácie obce, keď sa na plyn môžu pripojiť všetky obydlia v obci, pričom pripojených je cca 80 % z nich. Z pohľadu zásobovania teplom teda obyvatelia poväčšine využívajú zemný plyn, z ekonomických dôvodov však niektorí prechádzajú na zásobovanie drevom. Všetky časti obce sú plne elektrifikované a v obci taktiež funguje verejné osvetlenie, ktoré bolo z dôvodu energetickej náročnosti v roku 2012 zrekonštruované, čím sa zabezpečilo zavedenie energeticky úsporných svetelných bodov. Mobilný signál je v obci dostupný od všetkých mobilných operátorov a dostupné je tiež internetové pripojenie.

Zdravotnícka a sociálna infraštruktúra a služby

Za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia obce poväčšine dochádzať. V obci sa nachádza len ambulancia praktického lekára pre dospelých a stomatologická ambulancia, 1 x za dva týždne tu detská lekárka prichádzajúca zo Spišskej Belej prevádzkuje poradňu. Najbližšia ambulancia

praktického lekára pre deti a dorast, gynekologická ambulancia a lekáreň sa nachádzajú v Spišskej Belej. Ostatné špecializované zdravotnícke ambulancie sa nachádzajú najbližšie v Kežmarku, Poprade a v Starej Ľubovni, kde sú lokalizované aj nemocnice. Záchranná zdravotná služba s územnou pôsobnosťou pre Slovenskú Ves sídli v Kežmarku.

Najbližšia stanica Hasičského a záchranného zboru (profesionálnych hasičov) sídli v Kežmarku. Jej územnou pôsobnosťou je celé územie okresu Kežmarok a obce Haligovce a Veľká Lesná z okresu Stará Ľubovňa. V Slovenskej Vsi funguje taktiež Dobrovoľný hasičský zbor, ktorý má sídlo v centrálnej časti obce. Tento zbor v prípade mimoriadnej udalosti v obci spolupracuje s profesionálnymi hasičmi. Je pomerne aktívny, pravidelne sa zapája do rôznych hasičských súťaží a zúčastňuje sa taktiež kultúrno-spoločenského života v obci.

V Slovenskej Vsi sa nachádza pobočka pošty, päť predajní zmiešaného tovaru, jedna cukráreň a jedno pohostinské zariadenie. Najbližšia pobočka banky, bankomat a čerpacia stanica sa nachádzajú v Spišskej Belej, najbližšia pobočka zdravotnej poisťovne v Kežmarku.

Tabuľka 17: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2015)

Praktický lekár pre dospelých	áno	Pošta	áno
Praktický lekár pre deti a dorast	nie	Predajňa zmiešaného tovaru	áno
Stomatologická ambulancia	áno	Bankomat	nie
Lekáreň	nie	Čerpacia stanica	nie
Záchranná zdravotná služba	nie	stanica Hasičského a záchr. zboru	nie
Stanica opatrovateľskej služby	nie	Dobrovoľný hasičský zbor	áno

Zdroj: Obecný úrad

Okrem vyššie uvedených základných zariadení a služieb sociálnej infraštruktúry sa v obci nachádzajú (resp. sú pre obyvateľov dostupné) napr. aj služby v lesníctve, zemné a stavebné práce, pomocné stavebné práce, dokončovacie stavebné práce, pokrývačské práce, autoservis a pneuservis, stolárstvo, tesárstvo, obrábanie kovov, kúrenárske práce, maliarske práce a iné.

Významným poskytovateľom sociálnych služieb v obci je samospráva. Obec je zapojená do projektu terénnej sociálnej práce, ktorý je zameraný na poskytovanie sociálnych služieb marginalizovaným komunitám prostredníctvom terénnych sociálnych pracovníkov (odborná pomoc a hľadanie riešení rôznych sociálnych problémov, poskytovanie informácií a sociálneho poradenstva v krízových situáciách, v prípade potreby sprostredkovanie informácií a sprevádzanie klientov do inštitúcií, mapovanie potrieb členov marginalizovanej komunity a pod.). Okrem toho obec poskytuje dôchodcom možnosť zakúpiť si za výhodnú cenu obed v školskej jedálni. Obecná samospráva taktiež (v spolupráci s okresným súdom) vykonáva dohľad nad nesvojprávnymi občanmi, vykonáva inštitút osobitného príjemcu a poskytuje pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia a pod.). Stanica opatrovateľskej služby sa v obci nenachádza, najbližšie zariadenie je však situované do susednej Spišskej Belej.

Školstvo, kultúra a šport

V Slovenskej Vsi sa nachádza Základná škola s materskou školou, ktorej zriaďovateľom je obec. Okrem žiakov zo Slovenskej Vsi do nej dochádzajú aj žiaci z okolitých obcí Výborná a Vojňany. Pri Základnej škole s materskou školou funguje školská jedáleň. V obci sa nachádza aj Súkromné centrum voľného času, ktoré už od roku 2009 každoročne ponúka deťom rôzne aktivity a záujmové krúžky. Najbližšia stredná škola, ktorú môžu študenti z obce navštevovať, sa nachádza v Kežmarku. Ďalšie stredné školy sa nachádzajú v okolitých mestách Poprad, Stará Ľubovňa a Spišská Stará Ves.

Tabuľka 18: Školské zariadenia v obci

Škola	Školský rok, počet detí				
	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015
Materská škola	61	61	65	68	68
Základná škola I. stupeň	227	251	217	206	206
Základná škola II. stupeň	255	248	235	252	241

Zdroj: Obecný úrad

Obec má v centrálnej časti postavený kultúrny dom, ktorý je stavebne spojený s budovou obecného úradu. Tento kultúrny dom je k dispozícii na organizáciu rôznych spoločenských podujatí (svadby, plesy, zábavy, diskotéky, kary, schôdze, voľby, divadelné predstavenia a pod.). Pre potreby obyvateľov obce je pri obecnom úrade zriadená knižnica.

Kultúrny život v obci nie je bohatý, počas roka sa tu koná len málo kultúrno-spoločenských podujatí. Spravidla vo februári sa každoročne v kultúrnom dome koná fašiangový ples, v máji sa v spolupráci so žiakmi základnej školy konajú oslavy Dňa matiek. V júni sa v areáli futbalového ihriska organizuje celodenné kultúrno-športové podujatie pod názvom Jánske ohne. Spoločenský život v obci je reprezentovaný taktiež pravidelnou hasičskou súťažou.

Pre potreby športového vyžitia obyvateľov má obec vybudované dve športové zariadenia, nachádzajúce sa vedľa seba. V areáli Základnej školy s materskou školou je vybudovaný plošne pomerne rozsiahly športový areál s futbalovým, basketbalovým a volejbalovým ihriskom, antukovou športovou dráhou a detskými preliezkami. Basketbalové a volejbalové ihrisko ako aj antuková dráha sú však pomerne málo využívané. Bezprostredne na tento športový areál nadväzuje štadión s futbalovým ihriskom, vybudovanými sociálnymi zariadeniami a tribúnou pre divákov. Na tomto futbalovom ihrisku hrajú svoje zápasy futbalové družstvá ŠK 06 Slovenská Ves. V súčasnosti (sezóna 2015/2016) hrá mužstvo dospelých vo futbalovej súťaži 8. liga, družstvo dorastu (U 19) vo 4. lige sk. „B“ a družstvo žiakov (U 15) hrá v 3. lige. Všetky tieto tri futbalové súťaže sú riadené Podtatranským futbalovým zväzom so sídlom v Poprade, ktorý zastrešuje futbalové súťaže v okresoch Poprad, Kežmarok a Levoča.

V obci funguje aj stolnotenisový oddiel TJ STO Slovenská Ves, ktorý má dlhú a bohatú tradíciu. „A“ mužstvo dospelých tohto oddielu hralo v sezóne 2014/2015 v 3. lige skupine západ, „B“ mužstvo vo 4. lige, Podtatranskej skupine. V oddiele fungujú starší aj mladší žiaci, ktorí hrali v 1. lige. Všetky tieto súťaže sú riadené Východoslovenským stolnotenisovým zväzom, ktorý zabezpečuje stolnotenisové dianie v Košickom a Prešovskom kraji. V ostatnom období v obci funguje aj volejbalové družstvo, ktoré hráva kežmarskú mestskú volejbalovú ligu. Okrem pravidelných zápasov futbalových a stolnotenisových družstiev sa v Slovenskej Vsi počas roka koná viacero športových podujatí, väčšinou popri ZŠ a CVČ.

Tabuľka 19: Infraštruktúra kultúry a športu

Kultúrny dom	áno	Telocvičňa	áno
Kino	nie	Športové ihrisko prírodné	áno
Knižnica	áno	Športové ihrisko umelé	áno
Ochotnícky divadelný súbor	nie	Športový klub	áno
Folklórny súbor	nie		

Zdroj: Obecný úrad

Podobne ako je tomu v iných vidieckych obciach, aj v Slovenskej Vsi má významné postavenie v živote obce cirkev, ktorá mala odjakživa významný vplyv na náboženské, kultúrne a spoločenské dianie. V obci sa nachádzajú dva kostoly. V jej centrálnej časti pri obecnom úrade sa nachádza evanjelický kostol, postavený v pseudogotickom slohu. Tento kostol dali postaviť príslušníci evanjelickej cirkvi augsburského vyznania v rokoch 1906 – 1908, ktorí do tohto času na svoje náboženské obrady využívali modlitebňu, zriadenú v obci Slovenská Ves. Približne 300 m severozápadne od evanjelického

kostola sa nachádza rímskokatolícky kostol Očisťovania Panny Márie z druhej polovice 14. storočia. V interiéri tohto kostola je vzácna neskorogotická socha Madony z roku 1510, pochádzajúca z dielne Majstra Pavla z Levoče (Chalupecký a kol. 2013). Tento kostol je zapísaný v zozname Národných kultúrnych pamiatok.

V obci sa nachádzajú dva kresťanské cintoríny (starý a nový), oba lokalizované vedľa seba v severnej časti zastavaného územia obce. Zosnulí sa pochovávajú na novom cintoríne. Na pamiatku obetiam moru, ktoré v obci zomreli počas viacerých morových epidémií v 18. a 19. storočí, bol na miestnom cintoríne postavený malý pomník. Obete morových epidémií boli pochovávané v lokalite Cholerník (Kolerník), ktorá sa nachádza severne od intravilánu obce, pri poľnej ceste spájajúcej Slovenskú Ves a Vojňany (Slivinský, Slivinská 2013).

Okrem týchto dvoch kresťanských cintorínov sa severozápadne od intravilánu obce nachádza aj židovský cintorín, ktorý bol v minulých rokoch zrekonštruovaný. V jeho blízkosti sa nachádza aj drevený altánok, nesúci mená rodákov, padlých v 1. a 2. svetovej vojne. Súčasťou pietneho miesta sú aj dve originálne lavičky, z ktorých je každá iná, venovaná konkrétnej židovskej rodine, ktorá bola obeťou holokaustu (Slivinský, Slivinská 2013).

Administratívno-správne služby

Na kvalitu života obyvateľov obce vplýva aj dostupnosť administratívno-správnych služieb subjektov verejnej správy. Možno konštatovať, že čím viac služieb je v obci dostupných, tým väčší je komfort obyvateľstva. Dostupnosť (blízkosť; nízka náročnosť na dochádzku za danými službami, či už z hľadiska vzdialenosti alebo času) administratívno-správnych služieb patrí medzi dôležité faktory ovplyvňujúce migračný pohyb obyvateľstva v obci.

Tabuľka 20: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb

Sídlo matričného úradu	Slovenská Ves
Sídlo pracoviska daňového úradu	Kežmarok
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Spišská Belá
Sídlo Okresného súdu	Kežmarok
Sídlo Okresného úradu	Kežmarok
Sídlo Územnej vojenskej správy	Prešov
Sídlo pobočky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Spišská Belá

Zdroj: vlastné spracovanie

Hospodárske pomery

Polohová atraktivita územia

V Slovenskej republike sa v plnej miere uplatňuje západo-východný gradient rozvoja, ktorý je odzrkadlením západo-východného gradientu rozvoja v Európe (v súvislosti s ekonomickou výkonnosťou krajín sa v Európe spomína taktiež severo-južný gradient rozvoja). Na Slovensku sa daná skutočnosť prejavuje tým spôsobom, že najvyspelejšie regióny sa nachádzajú v jeho západnej a najzaostalejšie v jeho východnej časti, pričom úroveň rozvoja smerom od západu na východ postupne klesá⁵ (najmä čo sa týka ukazovateľov ako tvorba HDP, miera nezamestnanosti, ekonomická aktivita obyvateľstva, príjmy obyvateľstva, tvorba nových pracovných miest, ale aj infraštruktúrne vybavenie regiónov, kvalita domového a bytového fondu a pod).

Slovenská Ves sa nachádza v severovýchodnej časti Popradskej kotliny, pričom časť chotára obce leží aj na južných svahoch Spišskej Magury. Makropolohová atraktivita obce Slovenská Ves, ležiacej na

⁵ Presnejšie, v súvislosti s úrovňou rozvoja jednotlivých slovenských regiónov sa v odbornej literatúre spomína rozdelenie Slovenska na bohatý (severo) západ a chudobný (juho) východ, pričom región Spiša patrí práve do tej chudobnejšej časti.

východnom Slovensku, je teda z aspektu jej potenciálu pre pritiažnutie investícií do priemyselnej výroby veľmi nízka, keďže ekonomicky najrozvinutejšie regióny krajiny sa nachádzajú najmä na západe (s výnimkou funkčných mestských regiónov Košíc a Prešova).

Na druhej strane, poloha obce vo vzťahu k regionálnym ekonomickým centrámi a vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre nadregionálneho významu (prítomnosť ktorej významne zvyšuje lokalizačný potenciál územia pre priemyselné investície) je pomerne výhodná. Najvýraznejším ekonomickým centrom v tatranskom regióne je mesto Poprad s viac ako 50 000 obyvateľmi, ktoré predstavuje pomerne rozvinutý priemyselný uzol s dominanciou strojárskemu priemyslu. Poprad je od Slovenskej Vsi vzdialený 28 km, pričom jazda autobusom verejnej dopravy trvá 46 min. Menšie ekonomické centrá predstavujú okresné mestá Kežmarok a Stará Ľubovňa, ktoré sú od obce vzdialené 12, resp. 32 km, pričom jazda autobusom trvá 17 min. v prípade Kežmarku, resp. približne 1 hod. v prípade Starej Ľubovne (v závislosti od dopravného spojenia). Obec leží v blízkosti ciest I. triedy, pričom hlavné komunikačné línie nadregionálneho významu (diaľnica, železničná trasa) sú od nej vzdialené 28 km.

Nebolo by asi namieste domnievať sa, že priamo Slovenská Ves má nejaký potenciál pre prilákanie priemyselnej výroby s vyšším počtom zamestnancov. Skúsenosti z regionálneho vývoja na Slovensku ukazujú, že aj v okresnom meste Kežmarok a v jeho bezprostrednom okolí len veľmi zriedka vznikajú nové priemyselné prevádzky, ktoré zamestnávajú niekoľko desiatok zamestnancov. Jednoznačne najvyšší potenciál pre umiestnenie novej priemyselnej výroby v podtatranskom regióne má však relatívne málo vzdialené mesto Poprad, čo by mohlo napomôcť riešeniu zamestnanosti v regióne (a teda aj v obci).

Mezopolohová atraktivita obce v kontexte lokalizácie významných stredísk cestovného ruchu sa javí ako priemerná. Slovenská Ves síce leží v tesnej blízkosti prírodných i kultúrno-historických pamiatok cestovného ruchu (napr. TANAP, PIENAP, NP Slovenský raj, Vyšné Ružbachy, Strážky, Kežmarok, Levoča, Stará Ľubovňa...), avšak ponuka atrakcií cestovného ruchu priamo v obci je v porovnaní s okolím pomerne slabá a subjekty, ktoré by chceli v obci pre turistov poskytovať ubytovacie a stravovacie služby by vstupovali do ťažkého konkurenčného boja so subjektmi, lokalizovanými priamo vo vyššie uvedených lokalitách cestovného ruchu.

Organizačná štruktúra ekonomiky

K 31.12.2014 bolo v Slovenskej Vsi v registri štatistických jednotiek vedených celkom 107 právnych subjektov. Z tohto počtu bolo 86 % podnikateľských subjektov. Spomedzi všetkých právnych subjektov bolo 21 % právnických osôb (22 subjektov) a 79 % (85 subjektov) súkromne podnikajúcich fyzických osôb nezapísaných v obchodnom registri vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského oprávnenia (slobodné povolania, samostatne hospodáriaci roľníci). V štruktúre právnických osôb mali prevahu právnické osoby neziskové (15) nad ziskovými (7). Medzi fyzickými osobami – podnikateľmi mali rozhodujúce postavenie živnostníci, ktorí tvorili 91 % podiel. V obci už viac rokov po sebe pôsobia piati samostatne hospodáriaci roľníci a tri fyzické osoby - podnikatelia so slobodným povolaním.

Vývoj v ostatných piatich rokoch poukazuje na neustály pokles celkového počtu právnych subjektov v obci. Odlišný je však vývoj počtu právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov. Zatiaľ čo u právnických osôb je ich počet pomerne stabilizovaný, počet fyzických osôb – podnikateľov rapídne klesá. Tento rapídny pokles je zapríčinený výrazným úbytkom počtu živnostníkov, čo môže súvisieť s neustálym zhoršovaním podnikateľského prostredia v Slovenskej republike a so zvyšovaním daní a odvodov pre živnostníkov. Za ostatných 5 rokov poklesol počet živnostníkov v Slovenskej Vsi o takmer 30 %.

Tabuľka 21: Subjekty podľa právnej formy v obci Slovenská Ves

k 31.12.	Subjekty spolu	v tom: Právnické osoby			v tom: Fyzické osoby-podnikatelia			
		spolu	ziskové ¹	neziskové	spolu	živnostníci	SHR ²	SP ³
2010	135	18	6	12	117	109	5	3
2011	128	21	8	13	107	99	5	3
2012	126	23	8	15	103	95	5	3
2013	115	22	7	15	93	85	5	3
2014	107	22	7	15	85	77	5	3

¹Právnické osoby, vykonávajúce sústavnú činnosť za účelom dosiahnutia zisku, podnikajúce podľa obchodného zákonníka, príspevkové organizácie vytvárajúce zisk, spoločenstvá vlastníkov pozemkov

²Samostatne hospodáriaci roľníci

³Slobodné povolania (lekári, audítori, advokáti, komerční právnici...)

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

Podnikateľské prostredie je závislé od živnostníkov a podnikov, pričom tieto sú hlavným zdrojom ekonomickej výkonnosti a tvorby nových pracovných miest. Podľa právnej formy v štruktúre podnikateľských subjektov v obci dominujú (prirodzene) živnostníci, ktorí tvoria približne 84 % podiel spomedzi všetkých podnikateľských právnych subjektov. Najväčší podiel medzi živnostníkmi majú v obci Slovenská Ves živnostníci podnikajúci v súkromných službách a v priemysle.

Živnostníci sú fyzické osoby podnikajúce podľa zákona č. 455/1991 Zb. v znení neskorších predpisov o živnostenskom podnikaní na základe živnostenského listu alebo koncesie. Vhodným ukazovateľom, vyjadrujúcim ochotu obyvateľov k samozamestnávaniu, je miera podnikateľskej aktivity, vyjadrená počtom živnostníkov na 1000 obyvateľov. V Slovenskej Vsi bola v roku 2014 zaznamenaná miera podnikateľskej aktivity na úrovni 41 živnostníkov na 1000 obyvateľov. Pre porovnanie, počet živnostníkov na 1000 obyvateľov sa v Slovenskej republike pohybuje okolo úrovne 70, v Bratislavskom kraji 100 (najviac medzi kraji), v Banskobystrickom kraji 60 (najmenej medzi kraji) a v Prešovskom kraji cca 90. V rámci okresov sa hodnota tohto ukazovateľa pohybuje v rozmedzí od približne 40 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najzaostalejších okresoch ako Revúca a Rimavská Sobota po cca 140 živnostníkov na 1000 obyvateľov v najrozvinutejších okresoch – teda v mestských okresoch Bratislavy. Možno teda konštatovať, že ochota obyvateľov Slovenskej Vsi k samozamestnávaniu (ochota podnikáť) je na veľmi nízkej úrovni.

Pol'nohospodárstvo a lesníctvo

Pol'nohospodárska výroba v obci prešla počas posledných desaťročí (a najmä počas obdobia transformácie) obrovským útlmom. Na tento útlm malo vplyv viacero fyzickogeografických aj socioekonomických faktorov (napr. z hľadiska rastlinnej výroby - krajina s veľmi krátkym vegetačným obdobím, mierne teplým letom a s dlhou a studenou zimou; pôdne pomery; slabšia úrodnosť, vysoké náklady v porovnaní s výnosmi; zmena spoločenských preferencií obyvateľstva – uvoľnenie predchádzajúceho silného puta obyvateľov k pôde; ľahká a cenovo výhodná dostupnosť poľnohospodárskych komodít v obchodoch a pod.).

V štruktúre poľnohospodárskej pôdy v katastri obce dominuje orná pôda s celkovou rozlohou 633,5 ha. Veľkú časť poľnohospodárskeho pôdneho fondu zaberajú aj trvalé trávne porasty (492,8 ha). V poľnohospodárskej výrobe má teda vzhľadom k rozsiahlym plochám ornej pôdy aj trvalých trávnych porastov priaznivé podmienky tak rastlinná, ako aj živočíšna výroba. Veľká časť obyvateľstva intenzívne hospodári na súkromných poliach, na ktorých v rámci samozásobovania pestuje najmä zemiaky, pšenicu a krmoviny. Na svojich hospodárskych dvoroch sa obyvatelia venujú chovu domácich zvierat.

Tabuľka 22: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2014; v ha)

Poľnohospodárska pôda						
orná pôda	chmeľnice	vinice	záhrady	ovocné sady	TTP	spolu
633,5	0,0	0,0	18,0	0,0	492,8	1 144,3
Nepoľnohospodárska pôda						
lesné pozemky	vodné plochy	zastavané plochy a nádvorcia		ostatné plochy		spolu
953,6	15,5	76,5		54,1		1 099,7
Celková výmera územia						2 244,0

Zdroj: Štatistický úrad SR databáza DATAcube, vlastné spracovanie

V katastri obce hospodária dva veľké subjekty poľnohospodárskej výroby. Prvým subjektom je spoločnosť AT TATRY, s.r.o., ktorej sídlo je v Spišskej Belej. Táto spoločnosť, podnikajúca od roku 1996 a zamestnávajúca takmer 50 zamestnancov, sa v súčasnosti zameriava na rastlinnú aj živočíšnu výrobu. V roku 2014 obhospodarovala viac ako 2 600 ha poľnohospodárskej pôdy, z toho 1 700 ha ornej pôdy a 900 ha trvale trávnych porastov. Okrem katastrálneho územia obce Slovenská Ves táto spoločnosť hospodári aj v katastrálnych územiach okolitých obcí Bušovce, Podhorany, Toporec, Holumnica, Vojňany, Jurské a miest Spišská Belá a Podolíne. Druhým subjektom je Poľnohospodárske družstvo TATRY v Spišskej Belej, ktoré pôsobí od roku 1973 a v súčasnosti má okolo 80 zamestnancov. Toto družstvo sa taktiež zameriava na rastlinnú aj živočíšnu výrobu, v severnej časti intravilánu Slovenskej Vsi má zriadený hospodársky dvor. Okrem Slovenskej Vsi má zriadené hospodárske dvory aj v obciach Krížová Ves, Vojňany, Výborná a v meste Spišská Belá.

V obci dlhodobo pôsobí 5 samostatne hospodáriacich roľníkov, ktorí vykonávajú svoju činnosť ako hlavný zdroj obživy. Okrem nich tu pôsobia ďalší SHR, ktorí hospodária na poliach v rámci doplnkovej činnosti, či už popri zamestnaní alebo popri živnosti a pod.

Veľkú časť rozlohy katastrálneho územia obce (51 %; 953,6 ha) zaberajú lesné pozemky, takže tu existujú vhodné podmienky pre výkon poľovníctva. Územie patrí do poľovného revíru Spišskej Magury s výskytom jelenej, srnčej a diviacej zveri. Obhospodaruje ho miestne poľovnícke združenie PZ Víťaz Slovenská Ves, ktoré vzniklo v roku 1995.

Lesné a pozemkové hospodárstvo v katastri obce Slovenská Ves realizuje až 6 pozemkových spoločenstiev (spoločenstiev vlastníkov), zapísaných v Registri pozemkových spoločenstiev: a) Okružla, pozemkové spoločenstvo Slovenská Ves, b) Pozemkové spoločenstvo Ľandy Slovenská Ves, c) Pozemkové spoločenstvo Podmagurie Slovenská Ves, d) Pozemkové spoločenstvo Slovenská Ves, e) URBÁR – Pozemkové spoločenstvo Slovenská Ves a f) Urbárska spoločnosť, pozemkové spoločenstvo Výborná.

Mimoriadne dôležitým projektom z hľadiska tvorby podmienok pre ďalší potenciálny rozvoj územia je projekt pozemkových úprav, ktorý v súčasnosti (rok 2015) v obci Slovenská Ves prebieha. V rámci tohto projektu dôjde ku komasácii pozemkov a k sprehľadneniu a zjednodušeniu vlastníckych vzťahov k pozemkom, čo je výrazne pozitívny determinant rozvoja územia (napr. pri rôznej výstavbe – budovanie cyklistických trás, príprava stavebných pozemkov a pod.). Majiteľov pozemkov v uvedenom projekte pozemkových úprav, ktorý je realizovaný prostredníctvom Okresného úradu v Kežmarku, zastupuje Združenie účastníkov pozemkových úprav Slovenská Ves.

Priemysel

Priemyselná výroba sa v obci nenachádza a aj v minulosti bola veľmi chudobná. Súviselo to najmä s nevhodnými lokalizačnými faktormi pre umiestnenie priemyselnej výroby a s chudobnou surovinovou bázou v okolí. Táto skutočnosť viedla k orientácii výrobnej sféry na spracovanie časti vyprodukovaných poľnohospodárskych komodít. V obci sa v nedávnej dobe vyskytoval podnik potravinárskeho priemyslu naviazaný na poľnohospodárstvo – Goralská pekáreň. Tá už však

v súčasnosti (2015) nevykonáva výrobnú činnosť. Obyvatelia obce pracujúci v priemysle dochádzajú do práce najčastejšie do priemyselných podnikov v Spišskej Belej, Kežmarku a v Poprade, v menšej miere aj do Spišskej Starej Vsi.

Cestovný ruch

Cestovný ruch predstavuje interdisciplinárne odvetvie hospodárstva, na realizácii ktorého sa podieľa mnoho ďalších oblastí, ako sú napr. poľnohospodárstvo (v ostatnom období najmä ekologické poľnohospodárstvo a agroturistika), priemysel, stavebníctvo, služby a pod. Slovenská Ves leží v tesnej blízkosti najatraktívnejších turistických regiónov v rámci Slovenska – Tatier, Pienin a Slovenského raja. Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu vyjadrujú príťažlivosť územia pre účastníkov cestovného ruchu, vytvárajú motiváciu pre návštevu danej lokality.

Slovenská Ves má teda z hľadiska pritiažnutia turistov pomerne dobrú polohu neďaleko najvýznamnejšej oblasti cestovného ruchu na Slovensku – Tatranského národného parku, významne navštevovanej jedinečnej turistickej atrakcie európskeho významu – splavu na pltiach na rieke Dunajec ako aj samotného Pieninského národného parku a tiež neďaleko Národného parku Slovenský raj s mnohými zaujímavými turistickými trasami, prielomami a kaňonmi.

Okrem týchto troch národných parkov sa v blízkosti obce nachádzajú na Spiši aj mnohé kultúrohistorické a umelecko-historické pamiatky. Umelo vytvorené lokalizačné predpoklady CR (spoločenské aj kultúrno-historické) sú teda taktiež na výbornej úrovni. Z kultúrno-historických hmotných pamiatok a zariadení sa v blízkom okolí nachádza súbor kultúrnych pamiatok UNESCO pod názvom „Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia“, do ktorého patrí centrum mesta Levoča s Chrámom svätého Jakuba, dielom Majstra Pavla z Levoče, Radnicou, Thurzovým domom a ďalšími historickými stavbami na levočskom námestí, ďalej Spišský hrad, Spišská Kapitula, Spišské Podhradie a kostol sv. Ducha v Žehre. V Kežmarku sa nachádza ďalšia lokalita UNESCO - evanjelický drevený artikulárny kostol Najsvätejšej Trojice, patriaci do súboru Drevených chrámov v slovenskej časti Karpatského oblúka.

Okrem pamiatok UNESCO sa v blízkom okolí Slovenskej Vsi nachádzajú pamiatkové rezervácie v Kežmarku (hrad, mestské hradby, unikátne námestie, evanjelické lýceum a ďalšie stavby), Levoči (námestie), Spišskej Kapitule (komplex cirkevných budov), Spišskej Sobote (námestie), Osturni (tri najzachovalejšie časti obce sú vyhlásené za pamiatkovú rezerváciu ľudového staviteľstva), Ždiari (pamiatková rezervácia ľudovej architektúry) a v Podolínci (námestie s kostolom a meštianskymi domami, príľahlý kláštor piaristov). Medzi významné kultúrne pamiatky v okolí patria aj kaštieľ v Strážkach, kláštor kartuziánov a kamaldulov v Červenom Kláštore, v ktorom je umiestnené múzeum s národopisnou, historickou, archeologickou a lekárenskou expozíciou, Ľubovniansky hrad nad mestom Stará Ľubovňa, skanzen pod Ľubovnianskym hradom a ďalšie.

Na poľskej strane hranice sú veľmi navštevovanými najmä mesto Zakopane so svojím historickým centrom, Morskie oko v Tatrzanskym parku narodowym, obce Bukowina Tatrzanska a Bialka Tatrzanska s vybudovanými lyžiarskymi vlekmí a vodnými parkmi, kúpeľné mesto Szczawnica 1 km od Lesnice a v lete taktiež Czorstýnska priehrada na rieke Dunajec s bývalými strážnymi hradmi Niedzica a Czorstyn v bezprostrednej blízkosti Pieninského národného parku.

Medzi lokalizačné predpoklady CR patria aj kultúrno-spoločenské a športové podujatia, ktoré taktiež prispievajú k atraktivite okolitého regiónu a významne zvyšujú jeho návštevnosť. Počas roka sa ich v blízkom okolí koná obrovské množstvo. Medzi najvýznamnejšie možno zaradiť medzinárodný festival remesiel a ľudovej kultúry ELRO v Kežmarku, Mariánsku púť v Levoči, hradné dni na hrade Ľubovňa, Zamagurské folklórne slávnosti, Nestville Open Day v Hniezdom, Hradobranie na Spišskom hrade, ale aj univerzálnu noc múzeí a galérií. Lokalizačné predpoklady cestovného ruchu (prírodné aj umelo vytvorené) v okolí regiónu sú teda na výbornej úrovni.

Okrem lokalizačných predpokladov hrajú veľmi dôležitú úlohu v rámci rozvoja regiónu aj realizačné predpoklady cestovného ruchu, medzi ktoré patrí doprava a materiálno-technická základňa (stravovacie, ubytovacie a športovo-technické zariadenia, zariadenia služieb a obchodu a špeciálne zariadenia).

Dopravná infraštruktúra je v regióne na dobrej úrovni. V posledných rokoch prebehla rekonštrukcia mnohých ciest, mostov a chodníkov, čo zabezpečilo zvýšenú kvalitu cestných komunikácií v regióne. Dopravné spojenie s okolitými regiónmi je zabezpečené autobusovou a železničnou dopravou. Zo športovo-technických zariadení sa priamo v obci Slovenská Ves nachádza lyžiarsky vleč SKI centrum Ľandy, situovaný na južnom úpätí Spišskej Magury. Okrem neho sa v regióne nachádza množstvo ďalších zjazdoviek, lanoviek a vlekov. Ubytovacie kapacity sú v regióne reprezentované hotelmi (najmä v Tatrách), miestnymi penziónmi a rekreačnými chatami s menším počtom postelí, ktoré sa nachádzajú takmer v každej obci. Najviac stravovacích zariadení s celoročnou prevádzkou sa nachádza v centrách cestovného ruchu – v Tatrách a v mestách (v ktorých je, prirodzene, vyššia koncentrácia obyvateľstva).

Slovenská Ves má z hľadiska svojej polohy v blízkosti prírodných atrakcií aj kultúrno-historických pamiatok pomerne priaznivé predpoklady rozvoja cestovného ruchu. Obec v rámci podpory rozvoja cestovného ruchu vydala v roku 2013 aj turistického sprievodcu blízkym regiónom pod názvom „Vojňany, Slovenská Ves a okolie“. Slabou stránkou sú však lokalizačné a realizačné predpoklady rozvoja cestovného ruchu priamo v obci, teda také, ktoré by dokázali pritiahnuť turistov. Vybudované je tu len jedno umelé viacúčelové športové ihrisko a nenachádzajú sa tu žiadne komerčné ubytovacie a stravovacie zariadenia. Je tu taktiež zrenovovaný židovský cintorín a drevený altánok s menami rodákov padlých počas 1. a 2. svetovej vojny, tieto sú však veľmi slabo udržiavané a pre turistov neoznačené a neznáme. V obci sa však nachádzajú dve pamiatky zapísané v zozname národných kultúrnych pamiatok – rímskokatolícky kostol Očisťovania Panny Márie z druhej polovice 14. storočia a kúria z 80-tych rokov 18. storočia, táto je však taktiež zanedbaná. V prípade, že by sa v obci vybudovali rôzne zariadenia cestovného ruchu, tie by vstupovali do ostrého konkurenčného boja so zariadeniami v obciach, ležiacich priamo v národných parkoch, príp. so zariadeniami v bezprostrednej blízkosti kultúrno-historických pamiatok. Aby dokázala obec vo väčšej miere pritiahnuť turistov, musela by vybudovať takú atrakciu cestovného ruchu, ktorá je v širokom okolí jedinečná (príp. nemusela by byť jedinečná atrakcia, muselo by sa však vybudovať viacero vzájomne prepojených zariadení, kvôli ktorým by sa turisti oplátilo zastaviť a ostať).

V nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu v obci možno veľmi pozitívne hodnotiť územnoplánovaciu dokumentáciu, ktorú má obec schválenú pre lokalitu Kamence – Vygoda od roku 2005. Táto ÚPD vychádza zo štúdie osídlenia, resp. obnovy osídlenia lokality Kamence – Vygoda. Ide o lokalitu v severnej časti katastra obce, v podhorí južných svahov Spišskej Magury, ktorá by sa mala stať nosným pilierom rozvoja agroturistiky na báze rozvoja ľudovej (drevenej) architektúry a špecifických služieb. Táto projektovaná agroturistická zóna s plánovaným nadregionálnym dosahom má rozlohu 18,6 ha a vymedzenú má aj rezervnú plochu o rozlohe 5,4 ha. V zóne je riešená obytná, vybavenostná a rekreačno-rehabilitačná funkcia. V rámci tejto agroturistickej zóny povoľuje územnoplánovacia dokumentácia výstavbu zrubových rodinných domov a penziónov spišského typu so sedlovými a valbovými strechami, pokrytými dreveným šindľom. Okrem vyvolanej výstavby dopravnej a technickej infraštruktúry je tu projektovaný motorest (goralská koliba) a kemp, majer, pasienky, ihriská, parky, lesopark a ďalšie zelené plochy. V agroturistickej zóne je zakázaný rozvoj priemyselnej výroby, jej obyvatelia budú naviazaní na prácu v relaxačno-rehabilitačných (s prednostnou orientáciou na starších a hendikepovaných ľudí), ubytovacích a stravovacích zariadeniach, ako i v zariadeniach ďalších služieb (napr. sprievodcovské služby, hipoterapia, požičovňa športových potrieb). Rozvíjať by sa tu mali tradičné remeslá a poľnohospodárstvo s chovom hospodárskych zvierat tak, aby sa tento mohol prezentovať ako život roľníka na gazdovskom dvore. Budovanie agroturistickej zóny je rozvrhnuté do troch etáp: v prvej etape sa počíta s výstavbou základnej technickej infraštruktúry a 23 dreveníc, v druhej etape s výstavbou ďalších 37 dreveníc a k nim prislúchajúcej technickej infraštruktúry a v tretej etape s výstavbou majera a goralskej koliby s kempom. Súčasťou riešeného územia je aj archeologická lokalita Šajerberg na ľavom brehu potoka Barnahogy, ktorá by (perspektívne) mala byť využitá na vytvorenie skanzenu stredovekej dediny.

Slovenská Ves má teda vzhľadom k svojej polohe v blízkosti horských oblastí Spišskej Magury a Tatranského národného parku a z dôvodu schválenej územnoplánovacej dokumentácie rátajúcej s výstavbou agroturistickej zóny v lokalite Kamence – Vygoda vytvorené priaznivé podmienky pre

rozvoj agroturistiky. V rámci budovania cestovného ruchu v obci by práve rozvoj agroturistiky mohol znamenať priaznivý rozvojový impulz, na báze ktorého by miestne obyvateľstvo mohlo získať pracovné príležitosti a zlepšiť tak svoju ekonomickú situáciu. Otázkou však zostáva, kto by mal byť nositeľom rozvoja a hlavným financovateľom pri budovaní agroturistickej zóny. Jednotlivé zrubové domy, penzióny a ďalšie zariadenia služieb by, prirodzene, financovali budúci vlastníci (obyvatelia, podnikatelia). Problémom však je financovanie výstavby nevyhnutnej technickej infraštruktúry (vodovod, kanalizácia, ČOV, plyn, elektrina, dopravné komunikácie, parkoviská, chodníky, detské ihriská, parky a pod.). Ťažko si predstaviť, že by sa potenciálni súkromní vlastníci rodinných domov v danej lokalite finančne podieľali napr. na výstavbe asfaltovej cesty alebo kanalizácie s ČOV. Samospráva obce Slovenská Ves na takúto extrémne náročnú finančnú investíciu prostriedky nemá a preto skôr prichádza do úvahy investor (developer) zo súkromného prostredia, ktorý by túto výstavbu vedel zabezpečiť. Problémy s výstavbou tejto agroturistickej zóny sú evidentné, keďže aj dnes (leto 2015), hoci prešlo už 10 rokov od schválenia príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, sú v danej lokalite postavené len 3 zrubové domy súkromných vlastníkov a nie je tu vybudovaná príslušná infraštruktúra (plánovaná podľa ÚPD). S ohľadom na vyššie uvedené možno konštatovať, že cestovný ruch bude aj v budúcnosti zohrávať v rozvoji obce Slovenská Ves pravdepodobne len obmedzenú úlohu.

Finančná analýza

Finančné hospodárenie obce sa realizuje prostredníctvom rozpočtu obce, zostavovaného podľa dikcie § 9 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení na obdobie jedného kalendárneho roka. Pravidlá rozpočtového hospodárenia obce upravuje zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. V § 5 uvedeného zákona sú príjmy obce definované nasledovne:

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) úroky a iné príjmy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z EÚ a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na tento účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení, návratné zdroje financovania a združené prostriedky.

V súlade s § 9 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zostavuje viacročný rozpočet. Tento viacročný rozpočet predstavuje ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci jej pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

Prehľad majetku a zdrojov

Hodnota dlhodobého majetku obce Slovenská Ves k 31.12.2014 bola 1 992 339,88 eur. V dlhodobom majetku je teda viazaných 60,7 % zdrojov obce. Jeho výrazne dominantnú zložku (1 733 258,74 eur) tvorí dlhodobý hmotný majetok v podobe stavieb, významnejšie zdroje má obec aj v dlhodobom finančnom majetku (259 081,14 eur). Obežný majetok k uvedenému dátumu predstavoval 1 286 699,49 eur.

Na konci roku 2014 obec evidovala pohľadávky v celkovej výške 21 878,30 eur, pričom celú sumu predstavovali pohľadávky krátkodobé (napr. na dani z nehnuteľností vo výške 3 308,91 eur). Celkové záväzky obce k uvedenému dátumu boli vo výške 398 279,75 eur. Dominantnú zložku tejto sumy tvorili dlhodobé záväzky vo výške 373 322,27 eur – bankové úvery. Z nich najväčšiu časť tvorí preklenovací úver, ktorý si obec vzala na prefinancovanie Rekonštrukcie ZŠ a MŠ, projektu financovaného z eurofondov. V súčasnosti obec v rámci tohto projektu po vykonaných kontrolách a korekciách očakáva už len záverečnú platbu vo výške 261 857,21 eur, čím by obratom (po navýšení tejto sumy o korekcie vo výške 11 884,79 eur) splatila uvedený preklenovací úver. Krátkodobé záväzky (voči dodávateľom, zamestnancom, poisťovniam, daňovému úradu a pod) boli k 31.12.2014 vo výške 23 050,29 eur.

Tabuľka 23: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014 (eur)

AKTÍVA	3 280 348,57	PASÍVA	3 280 348,57
Neobežný majetok spolu	1 992 339,88	Vlastné imanie	1 116 206,59
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	Výsledok hospodárenia	1 116 206,59
Dlhodobý hmotný majetok	1 733 258,74	-minulé roky	N/A
Dlhodobý finančný majetok	259 081,14	-účtovné obdobie	N/A
Obežný majetok spolu	1 286 699,49	Záväzky	398 279,75
Zásoby	8 081,91	Rezervy	1 800,00
Zúčtovanie medzi subjektmi VS	1 238 810,58	Zúčtovanie medzi subjektmi VS	107,19
Pohľadávky	21 878,30	Záväzky	23 050,29
Finančné účty	17 928,70	Bankové úvery a ostatné	373 322,27
Časové rozlíšenie	1 309,20	Časové rozlíšenie	1 765 862,23

Zdroj: Záverečný účet obce za rok 2014

Analýza príjmov a výdavkov

Celkové príjmy obce v roku 2014 boli 1 452 217,68 eur. Z tejto sumy predstavovali bežné príjmy až 99,54 %, kapitálové príjmy 0,19 % a príjmové finančné operácie 0,27 %. Najväčšiu zložku celkových príjmov obce tvoria účelovo viazané prostriedky – granty a transfery. Z nich dominantný podiel majú transfery pre školstvo (základnú a materskú školu), ktoré obec posúva ďalej do rozpočtu školy. Medzi ostatné granty a transfery patria napr. prostriedky na matriku, ŽP, voľby, kultúrne poukazy, AOTP a pod. Takto koncipované údaje o príjmoch obce však majú zníženú výpovednú hodnotu, keďže sú výrazne ovplyvnené práve prostriedkami plynúcimi zo štátneho rozpočtu do škôl. Ak celkové príjmy obce za rok 2014 očistíme o účelovo viazané granty a transfery do škôl, zistíme, že dominantnú zložku takto vypočítaných celkových príjmov obce (679 406,14 eur) tvoria podielové dane od štátu (79,21 % celkových príjmov očistených o granty a transfery do škôl). Financovanie obce je teda vo veľkej miere závislé od prostriedkov štátu. Vlastné príjmy obce z dane z nehnuteľností a z ostatných miestnych daní a poplatkov tvoria len 4,60 % z celkových príjmov (očistených o granty a transfery do škôl).

Tabuľka 24: Štruktúra príjmov obce v roku 2014

	eur	Podiel na bežných príjmoch (%)	Podiel na celkových príjmoch (%)
Bežné príjmy celkom	1 445 558,14	100,00	99,54
Daňové príjmy	563 851,48	39,01	38,83
- <i>podielové dane</i>	532 869,72	36,86	36,69
- <i>dane z nehnuteľností</i>	17 916,66	1,24	1,23
- <i>iné miestne dane a poplatky</i>	13 065,10	0,90	0,90
Nedaňové príjmy	43 949,84	3,04	3,03
Granty a transfery	837 756,82	57,95	57,69
Kapitálové príjmy celkom	2 759,21	-	0,19
Príjmové finančné operácie	3 900,33	-	0,27
Príjmy spolu	1 452 217,68	-	100,00

Poz.: medzi nedaňové príjmy patria príjmy z podnikania, vlastníctva majetku, administratívnych poplatkov, úrokov a výnosov z vkladov.

Zdroj: Záverečný účet obce 2014, upravené

Celkové výdavky v roku 2014 boli vo výške 1 447 404,70 eur. Z tejto sumy bežné výdavky predstavovali 1 353 735,23 eur (93,53 % celkových výdavkov) a kapitálové výdavky boli vo výške 37 169,47 eur. Výdavkové finančné operácie v roku 2014 boli vo výške 56 500,00 eur. Bežné výdavky tvorili 93,65 % bežných príjmov. Tieto výdavky predstavujú finančné zdroje na bežný chod samosprávy, sú spotrebovávané bez toho, aby prinášali priamy efekt pre rozvoj obce. Jedná sa najmä o mzdy a odvody zamestnancov obce vrátane pracovníkov školstva a prevádzkové výdavky za tovary a služby (vrátane školy). Ako už bolo spomenuté, kapitálové výdavky boli v roku 2014 čerpané vo výške 37 169,47 eur. Z toho na rekonštrukciu objektu Telovýchovnej jednoty išlo 8 472,62 eur, 13 277,60 eur bolo použitých na rekonštrukciu sociálnych zariadení obecného úradu, 13 627,23 eur bolo čerpaných na výstavbu ďalšej vetvy kanalizačnej siete a ostatné kapitálové výdavky boli vo výške 1 792,02 eur.

Z hľadiska percentuálnej bilancie príjmov a výdavkov vo vzťahu k rozpočtovaným prostriedkom na rok 2014 možno konštatovať, že k 31.12.2014 predstavovali bežné príjmy 98,89 % plnenie, kapitálové príjmy 1,01 % plnenie (najmä kvôli očakávanej záverečnej platbe za projekt rekonštrukcie ZŠ a MŠ, ktorá v roku 2014 nebola realizovaná) a príjmové finančné operácie 43,82 % plnenie. Pri celkových príjmoch došlo k 82,72 % plneniu vo vzťahu k rozpočtovaným prostriedkom. Naproti tomu, u bežných výdavkov došlo k 92,10 % čerpaniu, u kapitálových výdavkov k 46,91 % čerpaniu a u výdavkových finančných operácií k 18,30 % čerpaniu. Pri celkových výdavkoch došlo k 81,51 % čerpaniu. Celkové hospodárenie obce v roku 2014 bolo prebytkové.

Vyhodnotenie dotazníkového prieskumu

Dotazníkový prieskum názorov obyvateľstva bol realizovaný v mesiaci júl v kombinovanej forme – v tlačenej aj online verzii. Do každej domácnosti v obci bol distribuovaný jeden výťahok tlačenej verzie dotazníka spolu s ponukou možnosti vyplnenia jeho online verzie. Zároveň bola rozšírená aj informácia o možnosti dodania ďalších tlačenej verzií dotazníka v prípade potreby. Obyvatelia mali na vyplnenie dotazníka dva týždne, celkovo bolo do domácností distribuovaných 400 tlačenej verzií dotazníkov. Vyplnených bolo spolu 98 dotazníkov, z toho 28 v tlačenej podobe a 70 v online formulári.

V dotazníku boli použité otvorené, uzavreté aj polouzavreté druhy otázok, ktoré boli rozdelené do troch tematických okruhov: otázky skúmajúce demografickú a socioekonomickú štruktúru respondentov, druhým okruhom boli otázky týkajúce sa spokojnosti respondentov s vybratými tematickými oblasťami a ich participácia na živote obce a tretím okruhom boli otázky zisťujúce návrhy

respondentov ohľadom rozvoja obce. V závere dotazníka bola použitá aj otázka skúmajúca celkovú spokojnosť respondentov s obcou ako miestom života.

Formulár 5 (A3): Plánovací formulár prieskumu

Charakteristika prieskumu	Popis
Dôvody vykonania prieskumu	Zapojenie verejnosti do prípravy PHSR; tvorba partnerstva na miestnej úrovni; mobilizácia miestnej komunity a jej participácia na definovaní rozvojových priorít
Ciele prieskumu	Získať názory verejnosti na kvalitu života v obci z hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho hľadiska, zistiť jej spokojnosť s fungovaním obce a pomocou názorov obyvateľov definovať problémy a priority rozvoja obce
Spôsob realizácie	Riadiaci tím zostavil dotazník z obsahového hľadiska; tlačaná podoba dotazníka bola distribuovaná do každej domácnosti v obci, jeho digitálna podoba bola vytvorená v prostredí formuláre google docs; publicita dotazníka bola zabezpečená prostredníctvom web stránky obce, facebooku, tlačeneho informačného letáku a osobného podania
Finančné nároky	Priame náklady predstavujú náklady na tlač dotazníkov
Časové nároky	Zostavenie obsahovej štruktúry dotazníka – 1 týždeň; distribúcia do domácností a spätný zber – 2 týždne; vyhodnotenie – 2 týždne
Zodpovednosť za realizáciu	Zostavenie dotazníka – riadiaci tím; distribúcia a zber tlačenej verzie – obec; zostavenie online verzie – externý odborník; vyhodnotenie dotazníka – externý odborník

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Súhrnné výsledky prieskumu

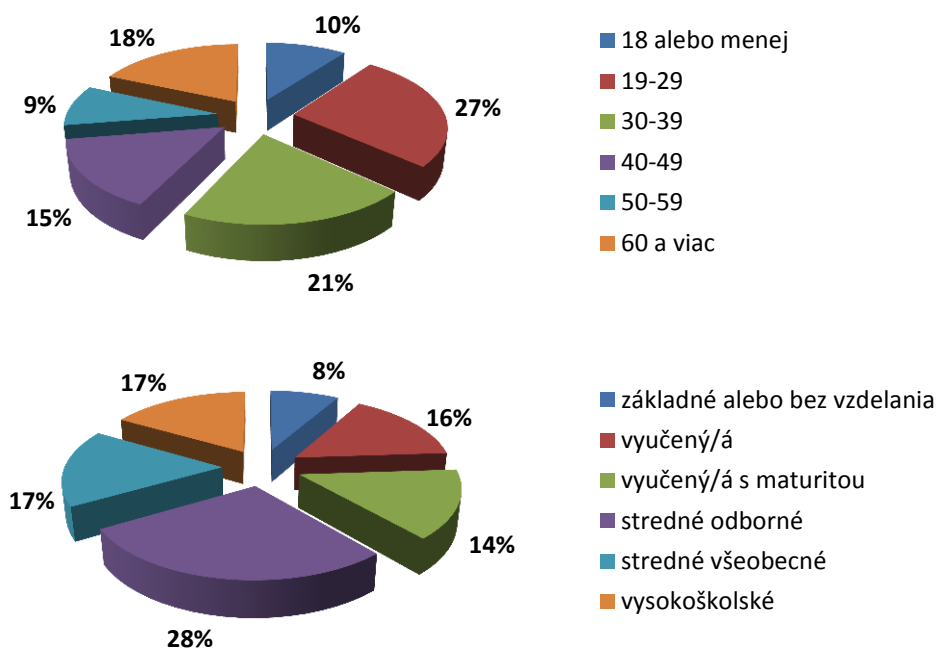
súhrnné výsledky dotazníkového prieskumu sú nasledovné:

1. OKRUH OTÁZOK: demografická a socioekonomická štruktúra respondentov

- Prieskumu sa zúčastnilo 58 žien (60,4 %) a 38 mužov (39,6 %), dvaja respondenti svoje pohlavie neuviedli. Z hľadiska vekovej štruktúry tvorili najvyšší podiel respondenti vo veku 19-29 rokov (26,5 %) a 30-39 (20,4 %) rokov. Dôchodcovia tvorili takmer 1/5 respondentov. Takmer tretina respondentov (28,1 %) má najvyššie ukončené vzdelanie stredné odborné a ďalších 8,3 % respondentov má základné vzdelanie alebo je bez vzdelania. Ostatné vzdelanostné kategórie sú zastúpené pomerne rovnomerne (v rozmedzí 14,6 – 16,7 %). Z hľadiska ekonomickej aktivity sa prieskumu zúčastnilo 41 zamestnancov (42,7 % respondentov), rovnako po 19 študentov aj dôchodcov (po 19,8 % respondentov), 7 osôb na materskej/rodičovskej dovolenke, 5 nezamestnaných, 4 podnikatelia a 1 pracujúci dôchodca. Takmer polovica (47,4 %) respondentov nepracuje (sú dôchodcovia, nezamestnaní, študenti...). Pracujúcich respondentov bolo 51, z nich 39 odchádza za prácou do inej obce v rámci Slovenska, v Slovenskej Vsi pracujú siedmi a piati cestujú do práce v zahraničí.

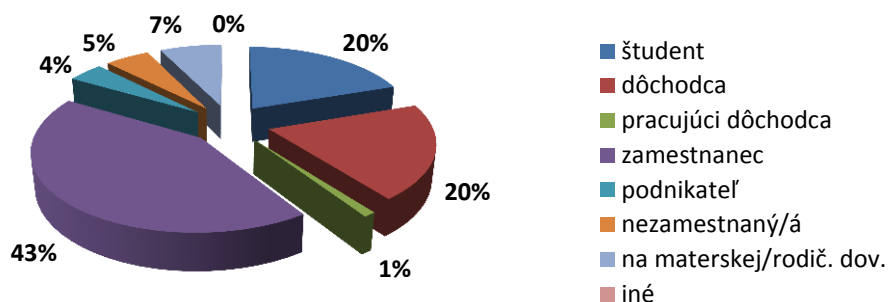

Graf 10: Štruktúra respondentov podľa veku a vzdelania

Zdroj: vlastné spracovanie

Graf 11: Štruktúra respondentov podľa ekonomickej aktivity

Zdroj: vlastné spracovanie

2. OKRUH OTÁZOK: spokojnosť respondentov s vybranými tematickými oblasťami a ich participácia na živote obce

- Školstvo** – polovica respondentov (49 %) nie je spokojných s voľnočasovými aktivitami pre deti a mládež, spokojných je 30 % a 21 % túto otázku nevedelo posúdiť. Kvalitu školskej jedálne nevedela posúdiť takmer tretina respondentov. Tí, ktorí ju posúdiť vedeli, s ňou vyjadrili veľkú spokojnosť (nespokojní boli len dvaja). Rovnako takmer tretina respondentov nevedela posúdiť stav školských zariadení, pričom 55 % bolo s ich stavom spokojných a 14 % nespokojných. Väčšiu spokojnosť vyjadrili respondenti s kvalitou vyučovania v MŠ ako v ZŠ. Kým s kvalitou vyučovania v MŠ boli spokojní 55 a nespokojní len 4 respondenti, s kvalitou vyučovania v ZŠ boli spokojní 45 a nespokojní 15 respondenti. Keďže sa v oboch prípadoch zhodne po 34 respondentov nevedelo ku kvalite vyučovania vyjadriť, možno konštatovať, že s vyučovaním v ZŠ aj v MŠ respondenti vyjadrili veľkú spokojnosť.
- Kultúra, šport a zdravotníctvo** – až 3 z 5 respondentov nie sú spokojní s kultúrnymi aktivitami v obci, spokojných je len 32 %. Podobne, až 2/3 respondentov nie je spokojných s možnosťami športového vyžitia. Na druhej strane, s poskytovaním zdravotnej starostlivosti

bolo spokojných 75 % respondentov, nespokojných bolo 13 %. Samospráve sa tak vytvára priestor na rozšírenie ponuky kultúrnych a športových aktivít v obci.

- **Miestne komunikácie a chodníky** – najväčšia nespokojnosť zo všetkých skúmaných oblastí bola vyjadrená so stavom miestnych komunikácií a chodníkov (v oboch prípadoch 75 % nespokojných respondentov, pričom až štvrtina zo všetkých respondentov bola v oboch prípadoch „veľmi nespokojná“). Vysokú nespokojnosť so stavom miestnych ciest v najväčšej miere ovplyvnila pravdepodobne situácia ohľadom havarijného stavu cesty pri evanjelickom kostole. Vysoká nespokojnosť respondentov so stavom a kvalitou chodníkov bola v značnej miere ovplyvnená absenciou vybudovaných chodníkov na najfrekventovanejších úsekoch cestných komunikácií v obci (najmä okolo cesty v smere na Lendak a tiež nedobudované chodníky popri hlavnej ceste v smere na Spišskú Belú). V Slovenskej Vsi sú totižto chodníky popri cestách vybudované len v jej centrálnej časti popri časti hlavnej cesty a na mnohých úsekoch chýbajú, čím je ohrozená bezpečnosť chodcov.
- **Starostlivosť o verejné priestranstvá** – v otázkach týkajúcich sa starostlivosti o zeleň a verejné priestranstvá a starostlivosti o cintorín boli odpovede respondentov rovnaké: vyslovená bola prevažne spokojnosť, avšak zároveň je nutné poznamenať, že existuje pomerne veľká skupina nespokojných respondentov (v oboch otázkach 2/3 spokojných a 1/3 nespokojných respondentov).
- **Bývanie** – za veľmi dôležitý rozvojový faktor/disparitu obce možno považovať dostupnosť bývania (či už z dôvodu „pritiahnutia“ obyvateľov z okolitých obcí alebo kvôli tomu, aby domáce obyvateľstvo ostávalo bývať v obci a neemigrovalo kvôli nedostupnosti bývania). Obe otázky (o dostupnosti stavebných pozemkov a o dostupnosti bytov) nevedela posúdiť takmer polovica respondentov (47,9 %, resp. 45,3 %). Druhá polovica respondentov, ktorá tieto otázky posúdiť vedela, s nimi vyjadrila veľkú nespokojnosť (40 % nespokojných oproti 10 % spokojných, pričom väčšina bola dokonca „veľmi nespokojných“). Možno teda predpokladať, že v rámci rozvojových aktivít obce existuje u obyvateľstva pomerne široká podpora pre prípravu stavebných pozemkov.
- **Odpadové hospodárstvo** – odpadové hospodárstvo obce sa na základe odpovedí respondentov javí byť nastavené pomerne dobre, existujú tu však medzery a príležitosť na jeho zlepšenie. Tri štvrtiny respondentov odpad triedi, avšak až 25 %, čo je v porovnaní s inými obcami veľký podiel, ho netriedi. Podobne, 76 % respondentov vyhovuje systém zberu odpadov a 70 % aj systém poplatkov za odvoz komunálneho odpadu. Na druhej strane, systém zberu odpadu nevyhovuje 14 % a systém poplatkov za odvoz 6 % respondentov. V nadväznosti na uvedené a s prihliadnutím na odpovede na otvorené otázky sa teda ukazuje rezerva v nastavení odpadového hospodárstva. Niektorým respondentom nevyhovuje systému poplatkov za odvoz odpadu, keďže jedna skupina obyvateľov musí platiť aj za vyvezenie poloprázdnych nádob (osoby produkujúce málo odpadu a osoby dôsledne triediace odpad) a zároveň iná skupina požaduje častejší vývoz komunálneho odpadu kvôli jeho nadmernej produkcii. Vhodným nástrojom sa tu teda javí zavedenie systému množstvového zberu odpadu (kde každá domácnosť platí len za toľko odpadu, koľko reálne vyprodukuje; to by zároveň pôsobilo ako motivujúci faktor triedenia odpadov). V rámci zefektívnenia triedeného zberu odpadov by bolo vhodné uvažovať s osadením kontajnerov na vybrané zložky triedeného zberu a tiež zlepšiť informovanosť obyvateľov a osvetu ohľadom triedenia. Vhodné opatrenie zo strany samosprávy z hľadiska triedenia a zvyšovania podielu zhodnocovaných odpadov v obci je aj vybudovanie obecného kompostoviska a výstavba zberného dvora.
- **Iné oblasti** – pomerne veľkú spokojnosť vyjadrili respondenti s prácou obecného úradu (62 % respondentov), nespokojných je 20 %. Prevažnú nespokojnosť vyjadrili s osvetovými aktivitami obce a s podporou podnikateľského prostredia (30 % nespokojných k 26 % spokojných v prvom prípade, resp. 31 % nespokojných k 14 % spokojných v druhom prípade). Pri oboch otázkach sa približne polovica respondentov nevedela vyjadriť.

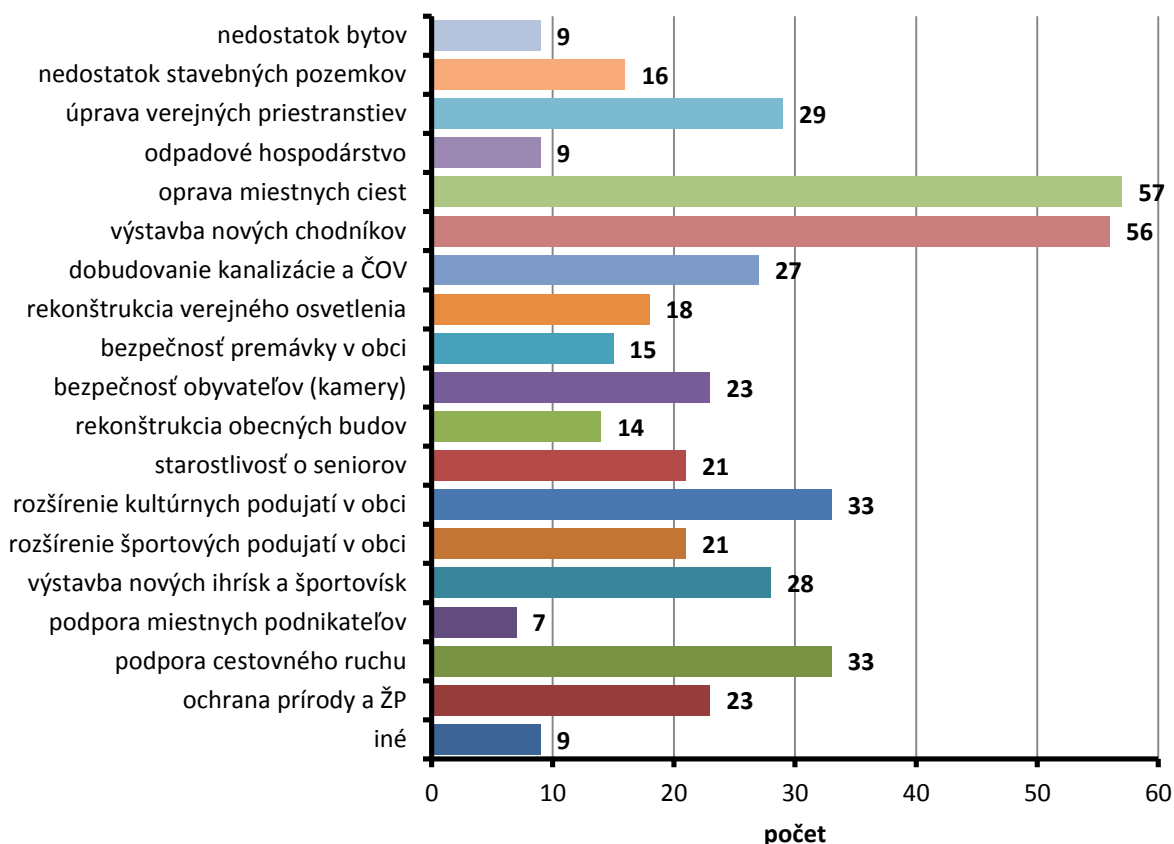

- **Aktivita respondentov** – aktivita respondentov a ich participácia na spoločenskom živote obce je pomerne slabá. Polovica respondentov sa vždy zúčastňuje volieb do samospráv, štvrtina len príležitostne a štvrtina nikdy. Polovica respondentov sa absolútne nezaujíma o rokovania obecného zastupiteľstva ani o rozpočet obce a 2/3 respondentov nikdy nekomunikujú so starostom ohľadom svojich návrhov a požiadaviek. Na druhej strane, 86 % respondentov sa aspoň príležitostne zúčastňuje kultúrnych podujatí, 74 % športových podujatí a 72 % sa zapája do života cirkvi. Z hľadiska participácie obyvateľov na živote obce možno teda konštatovať, že obyvatelia sa veľmi slabo zapájajú do riadenia a usmerňovania jej chodu (nezáujem o rokovania zastupiteľstva, rozpočet, komunikáciu s orgánmi obce), avšak výraznejšie sa zapájajú do aktivít spojených so športom a zábavou a duchovných aktivít.

3. OKRUH OTÁZOK: návrhy respondentov

- **Oblasť, ktorá by sa mala riešiť prioritne** – obyvatelia sa mohli vyjadriť, čo by chceli v najbližšom období v obci riešiť prioritne. Vybrať si mohli z 18 navrhnutých oblastí, pričom podľa svojho uváženia mohli doplniť aj ďalšiu oblasť, na ktorú by sa mala obec podľa nich zamerať. Výrazne najvyššiu podporu získala rekonštrukcia ciest a výstavba chodníkov, za ktoré hlasovalo až 57, resp. 56 z 98 respondentov. Za týmito „aktivitami“ sa umiestnilo rozšírenie kultúrnych podujatí v obci a podpora cestovného ruchu. Obe tieto oblasti získali zhodne po 33 hlasov. Významnejšiu podporu získala aj úprava verejných priestranstiev, výstavba nových ihrísk a športovísk a dobudovanie kanalizácie a ČOV. Paradoxne, napriek tomu, že v predchádzajúcich otázkach vyjadrili respondenti pomerne veľkú nespokojnosť s dostupnosťou bývania, v tejto otázke nezaradili riešenie nedostatku stavebných pozemkov a nedostatku bytov medzi budúce oblasti rozvoja s vysokou prioritou.

Graf 12: Prioritné oblasti rozvoja podľa odpovedí respondentov

Zdroj: vlastné spracovanie

- **Využitie priestoru, pozemku v obci** – tretina respondentov vedela v obci identifikovať priestor alebo pozemok, ktorý je podľa nich nevyužitý, príp. využitý zle. Ide o nasledovné priestory:
 - bývalý „Borodáčkin dom“ – respondenti navrhujú: zbúrať alebo postaviť bytový dom pre mladé rodiny;
 - „stará krčma“ – respondenti navrhujú túto budovu buď opraviť alebo zbúrať a vybudovať na jej mieste parkovisko;
 - „sociálna budova na ihrisku“ – veľmi málo využitá;
 - „sála obecného úradu“ – veľmi málo využitá;
 - „ihriská“ – vybudovať aspoň na jednom z nich kolotoče. Obe ihriská sú veľké, ale veľmi málo využívané;
 - „školské ihrisko pri garážach“ – urobiť samostatný vchod pre športovcov na futbalové ihrisko;
 - „Badániho park a altánok“ – aká je funkcia altánku? Vôbec sa nevyužíva park ani altánok, ktorý je tam zbytočný. Vrátiť sa k budovaniu ľadovej plochy, ako tomu bolo v minulosti;
 - „basketbalové ihrisko“ – nevyužíva sa kvôli zlému povrchu a košom; vedľa ihriska je nevyužitá antuka;
 - „starý cintorín“ – vybudovať na ňom Dom smútku;
 - „trávnatý povrch pred starým cintorínom“ – je tam zbytočný, treba namiesto neho vybudovať parkovisko, keďže v okolí cintorína niet kde parkovať;
 - „farský pozemok“ – najmä vo večerných hodinách sa tam združujú neprispôsobiví obyvatelia a nevhodne sa správajú;
 - „za cintorínom smerom ku družstvu“ – v tejto lokalite pripraviť stavebné pozemky pre výstavbu rodinných domov;
 - „prudká zákruta smerom na Výbornú“ – tam sa mala rozšíriť cesta a nepovolíť tam vybudovať čiernu stavbu;
 - „obecný pozemok oproti družstvu“ – (respondenti identifikovali tento pozemok, avšak neuviedli pre jeho využitie žiadne návrhy);
 - „židovský cintorín“ – skrášliť toto prostredie, vybudovať k nemu prístupovú cestu a viac ho spropagovať ako oddychovú zónu, s využitím liečivého prameňa, ktorý tam vyviera;
 - „Cesta Slobody“ – opraviť ju a prepojiť s cyklistickým chodníkom v Spišskej Belej cez Bielu;
 - „Bušovská cesta“ – opraviť ju;
 - „bývalá pekáreň Goral“ – budova je v hroznom stave.
- **Čo by sa malo v obci zlepšiť, príp. čo v nej chýba** – na túto otvorenú otázku mohli respondenti odpovedať ľubovoľne. V odpovediach sa vyskytlo až 44 rôznych návrhov a odporúčaní, resp. problémov a oblastí, s ktorými je obyvateľstvo nespokojné. Odpovede respondentov boli rozdelené do troch skupín podľa počtu hlasov: a) návrhy s vysokou podporou respondentov, b) návrhy so strednou podporou a c) návrhy s nízkou podporou respondentov.
 - a) návrhy s vysokou podporou respondentov: jednoznačne najvyššiu podporu respondentov mali (podľa poradia) tri oblasti - vybudovanie chodníkov v obci (najmä okolo školy, popri cestách a tiež oprava chodníkov v areáli školy), rozšírenie kultúrnych a spoločenských podujatí (vrátane rôznych súťaží – ale aj pre ženy, nie len pre mužov) a výstavba Domu smútku;
 - b) návrhy so strednou podporou respondentov: opraviť cesty (zlepšiť kvalitu miestnych ciest, opraviť cestu pri evanjelickom kostole, rozšíriť cestu od Nebusa k bývalej pekárni a presmerovať dopravu z „Lendackej“ ulice na hlavnú cestu); zlepšiť úpravu verejných priestranstiev a parkov (lepšia výsadba zelene, viac okrasných drevín); výstavba a rekonštrukcia športových ihrísk (výstavba multifunkčného ihriska, rekonštrukcia basketbalového ihriska, výstavba ihriska pre tenis, volejbal, plážový volejbal a futbal, detské ihrisko v Badániho parku); rozšíriť ponuku športových podujatí v obci; rozšíriť

ponuku aktivít pre deti a mládež (vrátane lepšej činnosti CVČ); dobudovať kanalizáciu v obci; dať do poriadku potok (vyčistiť ho od špiny a odpadkov a zabezpečiť pravidelné čistenie prostredníctvom aktívnych pracovníkov, vymaľovať zábradlie);

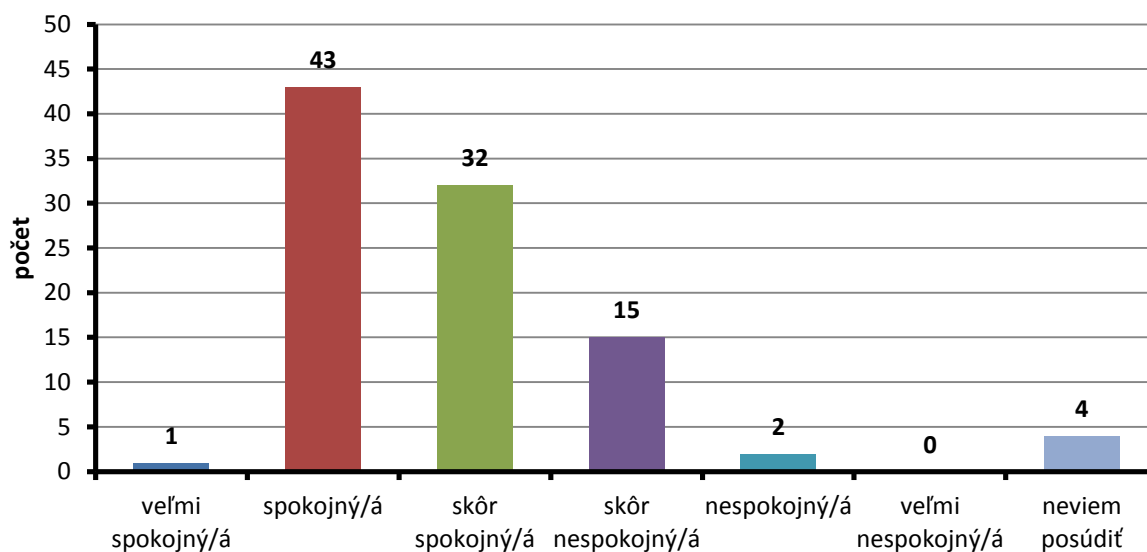
- c) návrhy s nízkou podporou respondentov: zriadiť ambulanciu detského lekára a lekárne; zlepšiť verejné osvetlenie (pri Bistre otočiť tak, aby svietilo na chodník a nie na zeleň; vybudovať aspoň jeden svetelný bod na tmavej ceste okolo rodiny Majerovcov medzi kaplnkou a cintorínom; osvetliť tmavé miesta v obci); vybudovať parkovisko pred starým cintorínom; vybudovať cyklotrasy vrátane napojenia na cyklochodník v Sp. Belej; zlepšiť zrozumiteľnosť a počuteľnosť rozhlasu a meniť zvučku; v zime skôr a lepšie odpratávať chodníky od snehu (odhrňovať sneh včas ráno a širšie, nie len úzky pásik na chodníku; lepšie posypovať chodníky; na chodník od školy k Bistru tečie z domu dažďová voda, ktorá zamrzá a tvorí sa ľad); zrekonštruovať alebo zbúrať budovu starej krčmy; zlepšiť bezpečnosť obyvateľstva pred kriminalitou a nevhodným správaním spoluobčanov najmä vo večerných hodinách; zriadiť v obci Rómsku hliadku; zlepšiť fungovanie školy (vymeniť riaditeľa a vedenie; odstrániť rodinkárstvo; zamestnať mladých učiteľov namiesto dôchodcov; vyčleniť Výbornú zo školského obvodu); zlepšiť prístup na obecný úrad (vybudovať bezbariérový prístup; opraviť labilné zábradlie; osadiť protišmykové schody; opraviť záchody v zadnej časti OcÚ); znížiť rýchlosť áut okolo školy (aspoň v čase príchodu a odchodu detí zo školy alebo osadiť pri škole spomaľovače rýchlosti); v areáli školy umiestniť stojany na bicykle; samospráva by mohla uvítavať novorodencov; obecné zastupiteľstvo viac podporovať miestnych podnikateľov; v obci osadiť viac smetných košov (najmä okolo školy a zastávok); zakázať čierne stavby; zriadiť cukráreň alebo kaviareň; zriadiť kino; zlepšiť kvalitu práce aktívnych pracovníkov; obnoviť prevádzku obecného podniku a vytvoriť tak pracovné miesta; zakázať spoluobčanom neustále vysedávanie na zastávkach; pripraviť stavebné pozemky; vybudovať byty pre mladé rodiny; sprístupniť počas víkendov telocvičňu pre obyvateľov; zriadiť kuchyňu v kultúrnom dome; zlepšiť vianočnú výzdobu v obci; na upratovanie kostola zamestnať silu; zriadiť bankomat.

4. ZÁVEREČNÝ OKRUH OTÁZOK: Celková spokojnosť s obcou ako miestom života

- 78 % respondentov vyjadrilo celkovú spokojnosť s obcou ako miestom života (odpovede na škále „skôr spokojný/spokojný/veľmi spokojný“). Celkovú nespokojnosť (odpovede na škále „skôr nespokojný/nespokojný/veľmi nespokojný“) vyjadrilo 18 % respondentov a 4 % túto skutočnosť nevedeli posúdiť. K dôvodom celkovej nespokojnosti sa respondenti vyjadrovali nasledovne (zoradené podľa počtu nespokojných): málo spoločenských (kultúrnych aj športových) podujatí v obci; nevybudované chodníky popri cestách a strach o bezpečnosť kvôli rýchlej jazde; celkový vzhľad obce pôsobí zanedbane (špina, odpadky, potok, slabá ochrana ŽP); zlá úroveň školy a nespokojnosť s vyučovacím procesom; zanedbané športové ihriská; nevychovaná rómska mládež; slabá činnosť aktívnych pracovníkov; nedostatok stavebných pozemkov; nedobudovaná kanalizácia a nedostatočné verejné osvetlenie; slabá podpora cestovného ruchu a budovania cyklotrás; nekonštruktívna činnosť niektorých poslancov OcZ; ohováranie obyvateľov.

Graf 13: Celková spokojnosť respondentov s obcou ako miestom života

Zdroj: vlastné spracovanie

- Odpovede na otázku plánovania ďalšieho zotrvania (bývania) v obci boli mierne pozitívne, keďže 59 % respondentov plánuje v obci žiť aj naďalej. Až 34 % respondentov sa však k tejto otázke vyjadriť nevedelo a 7 % svoju budúcnosť s bývaním v obci spojiť neplánuje. Dôvody plánovaného odsťahovania sa z obce sú najmä nedostatok stavebných pozemkov, chudobný spoločenský život, slabá ponuka aktivít a čoraz horšie správanie rómskej minority.

Ex-post hodnotenie PHSR 2007-2013

Predchádzajúci PHSR mala obec spracovaný pod názvom *Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves*. Schválený bol uznesením obecného zastupiteľstva v roku 2004, pričom z dokumentu nie je jasná doba jeho platnosti. Plán sa skladá z 10 častí, postavených na rovnocennú úroveň. 1. časť dokumentu predstavuje analytickú časť, 2. časť nesie názov „Strategická vízia“ (pričom táto nie je sformulovaná a obsahom tejto druhej časti sú navrhované opatrenia v rámci technickej a vodohospodárskej infraštruktúry, ktoré sú, navyše, sformulované veľmi všeobecne). 3. až 9. časť sa venuje priamo vybraným oblastiam (Cestovný ruch, kultúra, šport a vonkajšie vzťahy; Podpora a rozvoj podnikania; Poľnohospodárstvo, lesníctvo a vidiecky rozvoj; Sociálna oblasť a zdravotníctvo; Životné prostredie; Vzdelávanie a školstvo; Výstavba a finančné zabezpečenie), v rámci ktorých pomenúva obrovské množstvo konkrétne aj veľmi všeobecne formulovaných opatrení a 10. časť pod názvom „Rámec opatrení vlády“ obsahuje inštitucionálnu podporu, koncepčné a legislatívne východiská podpory regionálneho rozvoja v SR a v EÚ.

Od roku 2007 obec Slovenská Ves realizovala celkovo 3 projekty, pričom všetky tieto projekty boli investičné. Celkovo bolo týmito 3 projektmi preinvestovaných 1 946 000 eur. Najvyššie investičné náklady z realizovaných projektov si vyžiadala Rekonštrukcia základnej školy s materskou školou, ktorá si v rokoch 2007-2009 vyžiadala 29 000 eur z obecného rozpočtu a v rokoch 2010-2011 bolo preinvestovaných ďalších 1 092 000 eur. Z tejto sumy obec zaplatila 79 000 eur, príspevok zo štátneho rozpočtu činil 155 000 eur a 858 000 eur bolo prefinancovaných z eurofondov. Pomerne nákladným projektom bola aj Regenerácia centrálnej časti obce, ktorá si vyžiadala 566 000 eur. Aj táto investícia bola financovaná z eurofondov, podobne ako tretia investícia – Rekonštrukcia hasičskej stanice dobrovoľného hasičského zboru za 259 000 eur.

Predchádzajúci *Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves* neobsahuje návrh merateľných indikátorov, sledovaním ktorých by bolo možné vykonať ex-post hodnotenie. Zároveň však obsahuje množstvo konkrétne aj veľmi všeobecne formulovaných opatrení, pričom u mnohých nie je možné z dôvodu ich nejednoznačnej formulácie vykonať hodnotenie úspešnosti plnenia. Z uvedených dôvodov nie je preto možné objektívne zhodnotiť úspešnosť realizácie predchádzajúceho PHSR.

Formulár 6 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR

Ex-post hodnotenie predchádzajúceho PHSR																		
v tis. EUR																		
č.	Názov investície - projektu	Číslo a názov aktivity v PHSR 2007-2013	Klasifikácia investície (stavby) - triedy	Rok začatia	Ukazovateľ	Cena podľa vykonávacieho projektu		Objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov							
				Rok dokončenia	Merná jednotka	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov	Z toho verejná investícia	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súkr. zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Rekonštrukcia hasičskej stanice		1274 – Ostatné budovy, i. n.	2010	zrekonš. budovy	259,00	259,00											
								2010	60,00	60,00	6,00		3,00			51,00		
				2011	počet			2011	199,00	199,00	20,00		10,00			169,00		

2	Rekonštrukci a Základnej školy s materskou škoulou		1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2007	zrekonš. budovy	29,00	29,00	2007	8,00	8,00			8,00					
								2008	6,00	6,00			6,00					
				2009	počet			2009	15,00	15,00			15,00					
3	Rekonštrukci a Základnej školy s materskou škoulou		1263 - Školy, univerzity a budovy na vzdelávanie	2010	zrekonš. budovy	1 092, 00	1 092, 00									421,0 0		
								2010	499,0 0	499,00	50,00		28,00					
				2011	počet			2011	593,0 0	593,00	105,0 0		51,00			437,0 0		
4	Regenerácia centrálnej časti obce		2412 – Ostatné športové a rekreačné stavby	2010	zrevit. plocha	579,0 0	566,0 0	2010	16,00	16,00			16,00					
								2011	414,0 0	414,00	43,00		13,00			358,0 0		
				2012	m ²			2012	136,0 0	136,00	13,00		9,00			114,0 0		

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

Ex-ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Cieľom Ex – ante hodnotenia stavu projektovej pripravenosti investícií je analyzovať súčasný stav pripravenosti investičných zámerov a možnosti ich financovania z rôznych zdrojov. V nasledujúcom formulári sú uvedené len tie investičné zámery, na ktoré má obec v čase vypracovania tohto PHSR (leto 2015) už spracovanú príslušnú dokumentáciu. Súhrn všetkých investičných aj neinvestičných zámerov obce na nasledujúce obdobie je uvedený v ďalšej časti dokumentu (pozri najmä formuláre P1, P2, P3 a F2). Obec Slovenská Ves má v čase vypracovania tohto PHSR pripravených sedem projektových dokumentácií, z toho 5 v hospodárskej oblasti a 2 v sociálnej oblasti. Okrem týchto 7 investičných zámerov, ktorých realizátorom a spolufinancovateľom bude obec, sú v obci na rok 2015 plánované ďalšie 2 investičné zámery. Tieto 2 investície však nebudú hradené z rozpočtu obce ale plne z rozpočtu Prešovského samosprávneho kraja – ide o opravu havarijného stavu cesty II/542 pri evanjelickom kostole (okolo miestneho potoka, kde padá oporný múr – investícia PSK vo výške 280 000,- eur) a havarijného stavu mosta na tej istej ceste severne od obce v smere na Spišskú Starú Ves (kde je spadnutá polovica mosta a premávka je vedená len v jednom profile).

Formulár 7 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií

Ex-ante hodnotenie - stav projektovej pripravenosti investícií k termínu vypracovania nového PHSR (pipe_line)																		
v tis. EUR																		
por. č.	Politika - oblasť	Názov investície	Klasifikácia stavby - triedy	Rok začatia-plán	Technická príprava mesiac /rok	Cena podľa stavebného zámeru		Navrhovaný objem finančných prostriedkov v príslušnom roku spolu			Finančné prostriedky podľa zdrojov							
					ÚR:													
				Rok dokončenia-plán	SP:													
					PD:	Celkom	Z toho stavebná časť	Rok	Objem fin. prostriedkov celkom	Z toho verejná investícia	Štátny rozpočet	Rozpočet samosprávneho kraja	Rozpočet obce	Štátne účelové fondy	Úvery so zárukou štátu	Rozpočet EÚ	Kód OP	Súk. zdroje
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
1	Hospodárska	Výstavba miestnej komunikácie	2112 – miestne komunikácie	2019	-	200,00	200,00	2019	100,00	100,00	10,00		5,00			85,00		
					01/13													
				2020	04/12			2020	100,00	100,00	10,00		5,00			85,00		
2	Hospodárska	Rozšírenie kapacity ČOV	2223 – miestne kanalizácie	2016	-	1 205,00	1 205,00	2016	400,00	400,00			20,00	380,00				
					01/14			2017	400,00	400,00			20,00	380,00				
				2018	04/10			2018	405,00	405,00	40,50		20,25			344,25		
3		Dobudovanie kanalizácie	2223 – miestne kanalizácie	2016	-	800,00	800,00	2016	200,00	200,00			10,00	190,00				
					01/14			2017	200,00	200,00			10,00	190,00				
				2018	04/10			2018	400,00	400,00	40,00		5,00			355,00		

4		Výstavba verejného osvetlenia od pošty smer Výborná	2420 – ostatné inžinierske stavby, i.n.	2018	-	7,00	7,00	2018	7,00	7,00			7,00						
				2018	01/13														
				2018	04/12														
5		Výstavba bezdrôtového o informačného systému	2224 – miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	2019	-	50,00	50,00	2019	50,00	50,00	5,00		2,50			42,50			
				2019	-														
				2019	-														
6	Sociálna	Výstavba športového areálu v areáli školy	2411 – športové ihriská	2016	-	97,00	97,00	2016	72,00	72,00	50,00		22,00						
				2016	05/15			2016	23,00	23,00			23,00						
				2018	04/15			2018	2,00	2,00			2,00						
7	Sociálna	Vybudovanie kamerového systému	2224 – miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	2016	-	10,00	10,00	2016	10,00	10,00	1,00		0,50			8,50			
				2016	-			2016											
				2016	-			2016											

Zdroj: MDVRR 2015, obecný úrad

A.II Analýza vonkajšieho prostredia

Vonkajšie prostredie v kontexte tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja predstavuje pre obec tie oblasti, ktoré síce ovplyvňujú jej rozvoj (v rôznej miere, či už významne alebo len okrajovo), avšak obec ich zároveň nedokáže svojou činnosťou nijako ovplyvniť. V makroregionálnej mierke je dôležitým činiteľom rozvoja obce európsky rozvojový koncept „Red octopus“, ktorý stanovuje hlavné rozvojové centrá Európy. Ide o tzv. „červenú chobotnicu“ (pomenovanie podľa tvaru tejto rozvojovej siete), ktorá spája najrozvinutejšie európske sídelné a aglomeračné centrá a centrá, ktoré majú najväčší potenciál ďalšieho rozvoja. Jedno z ramien „červenej chobotnice“ prechádza aj Slovenskom, avšak len jeho juhozápadnou časťou. Slovenská Ves je teda od tohto ramena značne vzdialená.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 (KURS 2001) vyhodnotila jednotlivé sídelné centrá Slovenska ako terciárne centrá, t.j. centrá na základe ich terciárnej obslužnosti (úrovne vybavenosti vybranou vyššou občianskou vybavenosťou). Takýmto spôsobom bolo na národnej úrovni vytvorených päť skupín obcí (okrem Bratislavy a Košíc, ktoré stoja samostatne a nepatria do žiadnej skupiny), ktoré naznačujú úroveň obsluhy ako pre vlastné mesto, tak pre jeho zázemie (prvé tri skupiny sa pritom členia na dve podskupiny). Najbližšie centrá osídlenia pre Slovenskú Ves predstavujú mestá Spišská Belá (4. skupina), Kežmarok (2b. skupina), Poprad (1b. skupina), Podolíne (5. skupina), Stará Ľubovňa (3a. skupina), Levoča (3a. skupina) a Spišská Nová Ves (2a. skupina).

Okrem centier osídlenia KURS 2001 na Slovensku stanovila jadrové ťažiská osídlenia, ktoré sú navzájom pospájané rozvojovými osami I. stupňa. Ostatné sídelné centrá sú pospájané osami II. a III. stupňa. Tieto rozvojové a urbanizačné osi sú súčasťou vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry. Podporujú sídelné väzby medzi obcami a rovnovážny sídelný rozvoj vrátane rozvoja vidieka. Vytvárajú podmienky pre dostupnosť k infraštruktúram, zachovanie a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva a zabezpečujú požiadavky, ktoré sú na sídelnú štruktúru kladené z hľadiska ekonomických, sociálnych a environmentálnych potrieb.

Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 stanovuje tri stupne rozvojových osí, ktoré vychádzajú z nasledovných kritérií:

- rozvojová os prvého stupňa – prepája centrá osídlenia prvej skupiny a ťažiská osídlenia prvej úrovne v štáte a porovnateľné centrá mimo hraníc krajiny, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu rýchlostného typu,
- rozvojová os druhého stupňa – prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne s centrami osídlenia prvej skupiny a ťažiskami osídlenia prvej úrovne, resp. prepája centrá osídlenia druhej skupiny a ťažiská osídlenia druhej úrovne medzi sebou, zahŕňajúc najmenej jednu cestnú komunikáciu a jednu železniciu nadregionálneho významu alebo jednu rýchlostnú cestu,
- rozvojová os tretieho stupňa – prepája stredné centrá a ťažiská osídlenia tretej úrovne navzájom, ako aj ostatné vyhodnocované centrá osídlenia s ostatnými centrami osídlenia druhej skupiny.

Z pohľadu rozvoja územia najdôležitejšia, teda rozvojová os I. stupňa, prepája Bratislavu a Košice (o. i.) severoslovenským dopravným koridorom, čiže najbližšie k Slovenskej Vsi sa táto os nachádza v oblasti Popradu a Levoče. Z Popradu do Spišskej Belej smeruje rozvojová os II. stupňa, zo Spišskej Belej do Starej Ľubovne je vedená os III. stupňa. Slovenská Ves neleží na žiadnej rozvojovej osi, stanovenej Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2001 a preto len ťažko možno v budúcnosti očakávať rozvojové impulzy zo strany štátu voči tejto obci.

Veľmi dôležitým aspektom v analýze vonkajšieho prostredia je aj stratégia štrukturálnej politiky Európskej únie a jej priemet do slovenských pomerov. Počas programovacieho obdobia EÚ 2000-2006 (čo pre Slovensko znamenalo roky 2004-2006) používala Európska únia stratégiu regionálnej politiky založenú na rovnomernom prístupe samospráv k štrukturálnym fondom (tzv. „pokropením regiónov investíciami“, kde každá samospráva mala rovnaký prístup k týmto fondom). Od programovacieho obdobia 2007 - 2013 sa však už stratégia regionálnej politiky EÚ zmenila, keďže táto sa už nezamerala na znižovanie regionálnych disparít formou podpory zaostálých regiónov, ale

na základe skúseností z regionálneho rozvoja zo západoeurópskych krajín, rozhodla sa posilňovať predovšetkým vytýčené póly rastu, ktoré sú najviac konkurencieschopné a majú najväčší potenciál rozvoja (týmto opatrením sa taktiež sledovalo posilnenie vonkajšej konkurencieschopnosti EÚ ako celku voči ostatným aktérom vo svetovom hospodárstve). Jednotlivými krajinami vytýčené póly rastu mali byť nositeľmi rozvoja v jednotlivých regiónoch a postupom času by sa rozvoj z týchto pólov rastu mal šíriť do ich bezprostredného okolia (teda do zaostalejších oblastí v ich okolí). Na Slovensku tak boli od programovacieho obdobia 2007-2013 na základe koncepcie územného rozvoja Slovenska stanovené inovačné a kohézne póly rastu (niektoré mestá a obce v ich bezprostrednom zázemí), pričom najväčšia časť podpory zo štrukturálnych fondov smeruje práve do nich.

Výrazným vonkajším rozvojovým impulzom pre obec by mohla byť zvýšená podpora zo strany vlády formou investičných stimulov pre tie priame zahraničné investície, ktoré sa plánujú realizovať priamo v okrese Kežmarok (príp. jeho bezprostredného okolia). Skúsenosti však ukazujú, že od roku 2002, kedy sa začalo s poskytovaním investičnej pomoci, jednotlivé slovenské vlády touto formou podporovali smerovanie priamych zahraničných investícií primárne do najrozvinutejších regiónov Slovenska (najmä do trojuholníka Bratislava – Trnava – Nitra, do Košíc a oblasti stredného Považia po Žilinu). Do oblasti podtatranského regiónu a do Kežmarku (okresu patriaceho z hľadiska výšky miery nezamestnanosti medzi najproblémovejšie okresy Slovenska) smerovala len úplne minimálna časť investičnej pomoci vlády. Z prostredia investičnej pomoci teda len ťažko očakávať priaznivé rozvojové impulzy pre región v blízkej budúcnosti.

Spomínaná politika územnej podpory vo forme investičnej pomoci a množstvo ďalších faktorov (napr. faktor sídelnej hierarchie, faktor makropolitologickej atraktivity, faktor veľkej dopravnej infraštruktúry, faktor historickej marginality, faktor depresnosti priľahlých prihraničných regiónov a pod.; Korec 2005) prispeli (a naďalej prispievajú) k veľmi nerovnovážnemu regionálnemu vývoju v rámci Slovenska, keď sa medzi jednotlivými jeho regiónmi vytvorili pomerne výrazné regionálne disparity. Vytvorila sa tak významná priestorová polarizácia spoločnosti s existenciou centier na strane jednej a periférií (vnútorných aj prihraničných periférnych regiónov) na strane druhej. Uvedené skutočnosti upozorňujú na veľmi obmedzený potenciál budúceho rozvoja obce Slovenská Ves, prichádzajúci z vonkajšieho prostredia.

Štrukturálne fondy v programovom období 2014-2020

Jednou z možných ciest získavania finančných prostriedkov na realizáciu investičných akcií (okrem ďalších možných zdrojov, uvedených v časti „Indikatívny finančný plán“) sú Európske štrukturálne a investičné fondy. Napriek tomu, že tieto európske štrukturálne a investičné fondy sú z aspektu regionálneho rozvoja definované ako „doplňkové“ zdroje financovania, v súčasnom modeli regionálnej politiky a nastavenia financovania samospráv sú práve tieto prostriedky z EŠIF hlavným zdrojom financií, bez ktorého by len ťažko boli samosprávy schopné financovať svoje rozvojové investičné projekty. V programovom období EÚ 2014 – 2020 bude Slovensko čerpať európske štrukturálne a investičné fondy v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti a v rámci Cieľa Európska územná spolupráca. V rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti sa budú čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

- Integrovaný regionálny operačný program (OP IROP),
- OP Ľudské zdroje (OP ĽZ),
- OP Integrovaná infraštruktúra (OP II),
- OP Výskum a inovácie (OP VaI),
- OP Kvalita životného prostredia (OP KŽP),
- OP Efektívna verejná správa (OP EVS),
- Technická pomoc,
- Program rozvoja vidieka,
- Rybné hospodárstvo.

V rámci Cieľa Európska územná spolupráca bude Slovensko čerpať financie prostredníctvom nasledujúcich operačných programov:

Programy cezhraničnej spolupráce

- SK – CZ 2014 – 2020,
- SK – AT 2014 – 2020,
- PL – SK 2014 – 2020,
- SK – HU 2014 – 2020,
- ENI HU – SK – RO – UA 2014 – 2020.

Programy nadnárodnej spolupráce

- Stredná Európa,
- ETC Dunaj.

Programy medziregionálnej spolupráce

- INTERREG,
- ESPON,
- INTERACT,
- URBACT.

Obec Slovenská Ves bude môcť v rámci Cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti čerpať z EŠIF financie prostredníctvom základných operačných programov – Integrovaný regionálny operačný program OP IROP (ktorého realizátorom na území Prešovského kraja bude PSK prostredníctvom Regionálnej územnej stratégie PSK), OP Ľudské zdroje, OP Kvalita životného prostredia a OP Efektívna verejná správa. V rámci Cieľa Európska územná spolupráca sa obec bude môcť uchádzať o financie na realizáciu rozvojových aktivít cez Program cezhraničnej spolupráce PL – SK 2014 – 2020. Významným a pravdepodobným zdrojom financovania rozvojových projektov v rámci EŠIF by mohli byť aj financie poskytované v rámci výziev vyhlasovaných prostredníctvom Miestnej akčnej skupiny Tatry – Pieniny LAG (ktorej je obec členom) v rámci stratégie CLLD⁶. Nevyhnutnou podmienkou však je, aby sa tejto Miestnej akčnej skupine podarilo získať Štatút MAS.

STEEP analýza

Pri stretávaní sa s rôznymi problémami a výzvami je potrebné si uvedomiť, že ich riešenie môže byť v budúcnosti ovplyvnené rôznymi vonkajšími faktormi, ktoré obec nedokáže ovplyvniť. Úlohou STEEP analýzy (analýzy externého prostredia) je napomáhať tvorcom rozhodnutí predvídať budúci možný vývoj a na tieto zmeny sa pripraviť.

Formulár 8 (A8): STEEP analýza

Sociálne	Technologické	Ekonomické	Ekologické	Politické	Hodnoty
Starnutie obyvateľstva, emigrácia mladých ľudí do miest	Úroveň technológie poskytovateľa	Nové trhy a nové príležitosti (napr. cestovný ruch)	Vplyv rôznych subjektov na ŽP	Politika vlády v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti	Zmena postojov k lokálnemu rozvoju
Zmeny postojov a správania – aktívny tretí sektor	Dostupná technológia a využívaná technológia	Klesajúce trhy v niektorých poskytovaných službách	Možnosti obnovy a tvorby ŽP	Štrukturálna politika Európskej únie	Zmena životného štýlu

⁶ Pričom Miestna akčná skupina získa financie na vyhlasovanie výziev z PRV a z IROP

Zmeny správania obyvateľov	Technológia využívaná obyvateľmi, podnikateľmi	Dostupnosť finančných zdrojov	Politika ŽP	Legislatívne zmeny	Tímová spolupráca
Móda	Kontakt s obyvateľmi prostredníctvom technológie	Daňová politika	Podpora tvorby a ochrany ŽP	Zmena vlády ako výsledok volieb	Osobné hodnoty

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

A.III Zhodnotenie súčasného stavu územia

Zhodnotenie súčasného stavu územia je spracované formou SWOT analýzy. Tá bola vypracovaná na základe auditu rozvojových zdrojov obce a výsledkov dotazníkového prieskumu, vykonaného medzi obyvateľmi obce.

SWOT analýza

Formulár 9 (A10): SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • rast počtu obyvateľov • dostatok ornej pôdy pre rastlinnú výrobu a trvalých trávnych porastov pre živočíšnu výrobu • skúsenosti obyvateľstva s poľnohospodárskou výrobou • čiastočné samozásobenie obyvateľstva poľnohospodárskymi produktmi • blízkosť chránených území, atraktívne a zachované prírodné prostredie v blízkom okolí • množstvo prírodných a kultúrno-historických pamiatok v blízkom okolí • dobrá geografická poloha pre rozvoj cestovného ruchu a cezhraničnej spolupráce • dobrá starostlivosť o miestne cintoríny • rozsiahle plochy športovísk • zrekonštruované parky v centrálnej časti obce • realizácia projektu pozemkových úprav • schválená ÚPD pre lokalitu Kamence – Vygoda s predpokladanou výstavbou agroturistickej zóny 	<ul style="list-style-type: none"> • vysoká miera nezamestnanosti • vysoký podiel nezamestnaných obyvateľov so základným vzdelaním • mimoriadne vysoký podiel dlhodobo nezamestnaných UoZ • veľmi nízky podiel zhodnocovaných odpadov • nízka ochota podnikať • lokalizačné a realizačné predpoklady rozvoja CR • slabá ponuka kultúrnych a športových aktivít v obci • slabá ponuka voľnočasových aktivít pre mládež • nízka participácia obyvateľov na spoločenskom dianí v obci • zlá dostupnosť bývania, prispievajúca k emigrácii mladých obyvateľov • nízka atraktivita pre prilákanie investorov do priemyselnej výroby • nedostatok vlastného investičného kapitálu • nedostatok pracovných príležitostí • zlý stav niektorých miestnych komunikácií • málo vybudovaných chodníkov pozdĺž hlavných komunikácií • nedobudovaná kanalizácia • nedostatočná starostlivosť o potok Náhon
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • výstavba chýbajúceho verejného osvetlenia • zefektívnenie triedeného zberu odpadov • vybudovanie zberného dvora • vybudovanie obecného kompostoviska • zavedenie množstvého zberu odpadov • zlepšená starostlivosť o verejné priestranstvá • obohatenie ponuky kultúrnych a športových aktivít pre obyvateľov • príprava stavebných pozemkov pre IBV • vybudovanie bytového domu pre mladé rodiny • podpora miestnych ekonomických subjektov • využitie európskych štrukturálnych a investičných fondov vrátane cezhraničnej spolupráce • získanie financií a realizácia projektov v prípade získania štatútu MAS združením Tatry-Pieniny LAG • rozvoj turizmu v súvislosti s blízkosťou chránených území a kultúrno-historických pamiatok • podpora budovania cyklistickej infraštruktúry • dobudovanie kanalizačnej siete a ČOV • rekonštrukcia ciest a vybudovanie chodníkov 	<ul style="list-style-type: none"> • odliv mladých obyvateľov za prácou a bývaním • starnutie obyvateľstva • zvyšovanie počtu nezamestnaných obyvateľov • pomalé tempo prispôbovania sa strednej a staršej generácie novým technológiám • nízka hladina miezd v regióne, podporujúca emigráciu obyvateľstva • neustále zvyšovanie daňového zaťaženia podnikajúcich osôb zo strany vlády • nedostatok investorov, podnikateľských činností • konkurencia poľských priemyselných a poľnohospodárskych výrobkov • konkurencia okolitých destinácií CR z hľadiska prilákania turistov (Tatry, Stredný Spiš, Stará Ľubovňa, Zamagurie) • nedostatočné využitie možných zdrojov z EÚ • vysoká administratívna náročnosť pre získanie financií z EŠIF • radikalizácia klimatických zmien (prívalové dažde, suchá, extrémne teploty...)

<ul style="list-style-type: none"> • realizácia protipovodňových opatrení • zlepšenie environmentálneho povedomia obyvateľov • možnosti podpory nezamestnaných občanov v rámci AOTP (menšie obecné služby...) • vytváranie a skvalitňovanie podmienok pre podporu zdravia detí ponukou a realizáciou športových a duševných záujmových aktivít 	<ul style="list-style-type: none"> • neustále zvyšovanie administratívnej záťaže výkonu miestnej samosprávy bez kompenzácie z hľadiska paralelného zvyšovania zdrojov (finančných, personálnych)
--	---

Zdroj: vlastné spracovanie

Kľúčové faktory a disparity územia

Vyhodnotením silných stránok a príležitostí zo SWOT analýzy boli identifikované hlavné faktory rozvoja obce. Podobne, na základe vyhodnotenia slabých stránok a ohrození boli identifikované hlavné disparity obce.

Hlavné faktory rozvoja:

- využitie dobrej geografickej polohy obce z hľadiska potenciálu pre rozvoj CR na báze atraktívneho prírodného prostredia a množstva kultúrno-historických pamiatok v okolí
- podpora cezhraničných kontaktov a ochota participovať na cezhraničnej spolupráci
- podpora rozvoja individuálnej bytovej výstavby
- podpora rozvoja hromadnej bytovej výstavby
- podpora rozvoja poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a agroturistiky
- zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva
- využitie zdrojov z EŠIF na realizáciu investičných a neinvestičných projektov.

Hlavné disparity rozvoja:

- emigrácia obyvateľstva – z obce emigruje predovšetkým mladé obyvateľstvo, a to z dôvodu absencie ponuky pracovných miest, slabej ponuky trávenia voľného času a nedostatku možností bývania
- nízky potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby – z dôvodu málo výhodnej polohy vo vzťahu k ekonomickým centráram a nadradenej dopravnej infraštruktúre má obec veľmi nízky lokalizačný potenciál pre prilákanie investícií do priemyselnej výroby
- slabá ponuka pracovných príležitostí – obec nedokáže vygenerovať dostatočný počet pracovných príležitostí pre svoje obyvateľstvo
- nezamestnanosť obyvateľstva – obyvateľstvo, ktoré si nevie nájsť prácu a neemigruje, upadá kvôli absencii dostatočného príjmu na živobytie do sociálnych problémov
- nízka úroveň miezd – úroveň miezd v regióne spolu s časovou a finančnou náročnosťou dochádzky do zamestnania pôsobí ako demotivačný faktor a generuje podmienky pre emigráciu obyvateľstva
- slabá ponuka trávenia voľného času – v obci sa koná málo kultúrnych a športových podujatí, nie sú vybudované cyklochodníky, pozdĺž hlavných komunikácií je vybudovaných len veľmi málo chodníkov, čo v obyvateľstve pri prechádzke nevyvoláva pocit bezpečia
- slabo využívaný potenciál cestovného ruchu – v obci sú len v minimálnej miere vybudované zariadenia cestovného ruchu, potenciálne zaujímavé lokality (pramene, židovský cintorín, pamätník) sú zanedbané a nevyužívané
- veľká rozdrobenosť pozemkov – extrémne limitujúci faktor rozvojových aktivít z dôvodu veľkej náročnosti z hľadiska vysporiadania vlastníckych vzťahov (napr. pre IBV, budovanie cyklotrás a pod. – v čase zhotovenia tohto PHSR však prebieha projekt pozemkových úprav, čo znamená, že tento problém by mal byť významne eliminovaný)
- zlý stav miestnych komunikácií – niektoré miestne komunikácie v obci sú vo veľmi zlom stave, chýbajú vybudované chodníky.

B-Strategická časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Rozvoj rôznych regiónov, od lokálnej po makroregionálnu úroveň, je nutné chápať, realizovať, uvažovať a posudzovať v čo možno najširších súvislostiach a väzbách, nie izolovane. Z tohto dôvodu je preto pre stanovenie rozvojovej stratégie obce nevyhnutné rešpektovať aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne, či už z hľadiska strednodobého alebo dlhodobého horizontu. Východiská pre prognózy budúceho vývoja sú prezentované v rôznych strategických dokumentoch národnej úrovne. Stratégia Európa 2020 predstavuje víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť a pre tieto ciele stanovuje aj ukazovatele na ich hodnotenie. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority:

1. **Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
2. **Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
3. **Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Stratégiu Európa 2020 aplikujú všetky členské štáty Európskej únie, teda aj Slovensko. Navyše, na podporu jej aplikácie a v záujme zlepšenia hospodárskej výkonnosti jednotlivých členských štátov vydáva Európska komisia pre tieto štáty rôzne odporúčania. Slovensko dostalo odporúčania na zlepšenie stavu v oblasti verejných financií, daní, trhu práce, vzdelávania a odbornej prípravy, sieťových odvetví, podnikateľského prostredia a efektívnosti verejnej správy. Stratégia Európa 2020 sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska.

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015 – 2020 nadväzuje na analytickú časť, ktorá predstavuje komplexnú analýzu územia. Táto časť PHSR obsahuje stratégiu rozvoja obce s ohľadom na jej vnútorné špecifiká a danosti. Jej súčasťou je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja, ako aj formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia je želanou predstavou obyvateľov o budúcnosti, o tom, ako by mala obec vyzeráť. Je teda nástrojom na motiváciu, opisom ideálneho stavu, ktorý by sme chceli v budúcnosti dosiahnuť. Stanovuje rámec pre definovanie strategických cieľov a priorít na strednodobý časový horizont. Analýzou súčasného stavu obce, analýzou doteraz realizovaných a plánovaných projektov, na základe analýzy hlavných faktorov rozvoja a na základe funkcií, ktoré plní samospráva obce bola sformulovaná nasledovná **strategická vízia** obce Slovenská Ves:

Obec Slovenská Ves je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby.

Na dosiahnutie uvedenej strategickkej vízie bude potrebné naplniť strategický cieľ rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015 – 2020. **Strategickým cieľom** rozvoja obce je

„vytvoriť podmienky pre zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zveľaďovaní životného prostredia obce“.

Stratégia rozvoja

Cieľom strategickej časti programu je navrhnúť priority a opatrenia, ktoré budú viesť k naplneniu stanovenej vízie. Ide o návrh takých priorít a opatrení, ktorých riešenie je buď priamo v kompetencii obce alebo tiež takých, ktoré síce nie sú priamo v jej kompetencii, avšak obec ich dokáže svojou činnosťou a svojimi schopnosťami ovplyvniť žiaducim smerom.

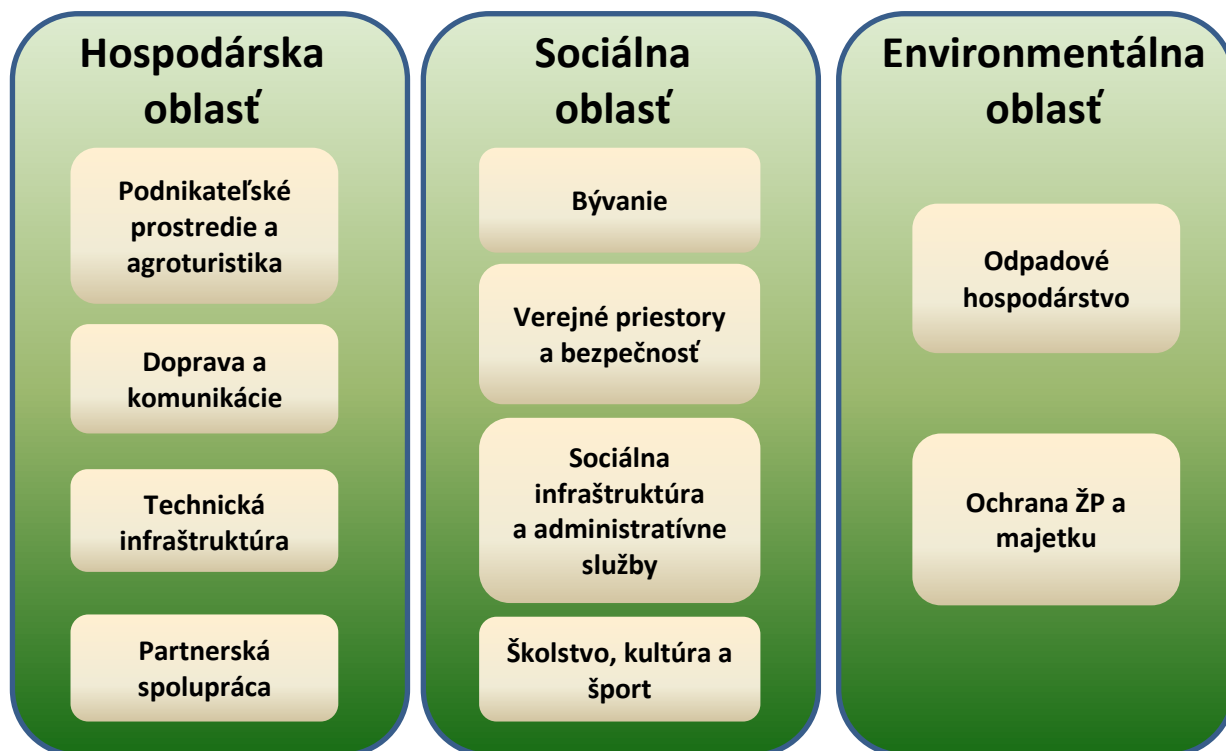
Definovanie stratégie rozvoja obce vychádza najmä z detailného poznania jej vnútorného prostredia a z poznania potrieb obyvateľstva, pričom priamo nadväzuje na výsledky analýz. Stratégia vychádza zo základného predpokladu, že príslušné orgány verejnej správy od národnej po regionálnu úroveň budú zabezpečovať koordinovaný prístup v záujme dosiahnutia realizácie plánovaných zmien a že bude existovať dobrá informovanosť kľúčových aktérov regionálneho rozvoja.

Stratégia rozvoja obce je spracovaná v súlade s aktualizovanou Národnou stratégiou regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, ktorá definuje hlavné faktory rozvoja slovenských regiónov, analyzuje regionálne disparity a prognózuje hospodársky vývoj v týchto regiónoch. Táto stratégia, spracovaná v súlade so stratégiou Európa 2020, definuje 5 prioritných oblastí na dosiahnutie cieľa – vytvoriť konkurencieschopnú, pracovné miesta vytvárajúcu a na poznatkoch založenú ekonomiku:

- PO 1 – Ľudské zdroje – zvýšenie kvality ľudského kapitálu,
- PO 2 – Ekonomická výkonnosť a konkurencieschopnosť hospodárstva,
- PO 3 – Štrukturálne zmeny,
- PO 4 – Poznatkovo orientovaná ekonomika,
- PO 5 – Ochrana a tvorba životného prostredia.

Týchto 5 prioritných oblastí Národnej stratégie regionálneho rozvoja je premietnutých do navrhovaných priorít v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôbené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 2 až PO 4 z Národnej stratégie RR sú v PHSR zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 1 predstavuje v PHSR Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si teda obec Slovenská Ves stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

- A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo štyroch priorít: podnikateľské prostredie a agroturistika (podpora malého a stredného podnikania, rozvoj poľnohospodárstva a lesníctva, podpora samostatne hospodáriacich roľníkov, podpora miestnych podnikateľov a remeselníkov), doprava a komunikácie (rekonštrukcia a výstavba nových miestnych komunikácií, výstavba parkovísk, chodníkov a cyklochodníkov), technická infraštruktúra (kanalizácia, ČOV, verejné osvetlenie, rozhlas) a partnerská spolupráca (spolupráca s okolitými obcami, s partnerskými obcami ako aj cezhraničná spolupráca).
- B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca taktiež zo štyroch rozvojových priorít: bývanie (podpora individuálnej a hromadnej bytovej výstavby), verejné priestory a bezpečnosť (rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, bezpečnostné kamery, občianske hliadky), sociálna infraštruktúra a administratívne služby (podpora budovania, príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, zlepšovanie poskytovaných administratívnych služieb) a školstvo, kultúra a šport (výstavba/rekonštrukcia školských, kultúrnych a športových zariadení, podpora kultúrnych a športových podujatí a telies).
- C.) **Environmentálna oblasť** – tretia prioritná oblasť pozostáva z dvoch rozvojových priorít: odpadové hospodárstvo (skvalitňovanie triedeného zberu odpadov a boj proti čiernym skládkam) a ochrana životného prostredia a majetku (budovanie protipovodňových opatrení).

Prostredníctvom týchto troch prioritných oblastí a definovaných priorít, ktoré sú v programovej časti dokumentu rozpracované do jednotlivých opatrení, projektov a aktivít, bude obec naplňovať definovanú strategickú víziu rozvoja. Splnením jednotlivých cieľov a stanovených opatrení bude zabezpečovať zvyšovanie kvality života svojich obyvateľov.

Formulár 10 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov

Vízia			
„Obec Slovenská Ves je miestom s atraktívnym prostredím pre život. Všestranným rozvojom a využívaním svojho vnútorného potenciálu zabezpečuje zvyšovanie kvality života všetkých svojich obyvateľov, ktorým poskytuje kvalitné služby“			
Strategický cieľ			
„vytvoriť podmienky na zvyšovanie kvality života jej obyvateľov aktívnym prístupom k podpore hospodárskej a sociálnej oblasti pri súčasnom zvelaďovaní životného prostredia obce“			
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Globálny cieľ	Rozvíjať vnútorný potenciál územia, založený na podpore miestneho hospodárstva a vybudovanej dopravnej a technickej infraštruktúry	Podporovať skvalitňovanie občianskej vybavenosti a zabezpečovať pre obyvateľov dôstojné podmienky spoločenského využitia	Zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj jej návštevníkov kvalitné životné prostredie
Priority	<ul style="list-style-type: none"> podnikateľské prostredie doprava a komunikácie technická infraštruktúra partnerská spolupráca 	<ul style="list-style-type: none"> bývanie verejné priestory a bezpečnosť sociálna infraštruktúra a administratívne služby školstvo, kultúra a šport 	<ul style="list-style-type: none"> odpadové hospodárstvo ochrana ŽP a majetku
Opatrenia	1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov 1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.3 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	2.1 Tvorba podmienok pre bývanie 2.2 Úprava verejných priestranstiev 2.3 Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov 2.4 Zlepšenie kvality sociálnej	3.1 Podpora zhodnocovania odpadov 3.2 Boj proti čiernym skládkam 3.3 Prevencia pred živelnými pohromami

	1.4 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce	infraštruktúry a verejných budov 2.5 Zlepšovanie poskytovaných verejných služieb 2.6 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a voľnočasových aktivít 2.7 Podpora spoločenského a kultúrneho života	
--	--	--	--

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

C-Programová časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje opatrenia a projekty na zabezpečenie realizácie programu rozvoja, vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám. Táto časť obsahuje podrobnejšie rozpracovanie cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti na úroveň opatrení a aktivít. Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a projekty vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám,
- súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Všetky projekty a aktivity, ktoré samospráva plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Konkrétne činnosti, ktoré samospráva plánuje realizovať formou projektového zámeru, sú v tomto aj v ďalších formulároch uvedené ako „**Projekt**“. Činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú uvedené ako „**Aktivita**“.

Formulár 11 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí

Prioritná oblasť 1 – HOSPODÁRSKA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov	<p>Projekt: 1.1.1 Rekonštrukcia budovy bývalého pohostinstva</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebno-technické úpravy objektu - príprava objektu vhodného na podnikanie <p>Aktivita: 1.1.2 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci</p> <ul style="list-style-type: none"> - príprava pozemkov, budov, priestorových a technických podmienok pre vznik nových služieb a rozvoj podnikateľských aktivít a agroturistiky - prenájom obecných pozemkov a budov - podpora subjektov lesného hospodárstva a zhodnocovania drevnej hmoty - podpora poľnohospodárov a samostatne hospodáriacich roľníkov - podpora subjektov rozvíjajúcich agroturistiku
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	<p>Projekt: 1.2.1 Rekonštrukcia miestnej komunikácie od pošty smer Výborná</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia asfaltového povrchu <p>Projekt: 1.2.2 Výstavba obslužnej komunikácie k ČOV</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba novej obslužnej komunikácie k ČOV, polozenie asfaltového povrchu <p>Projekt: 1.2.3 Výstavba parkoviska pri obecnom cintoríne</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba parkoviska na trávinatej ploche pred starým cintorínom <p>Projekt: 1.2.4 Výstavba chodníkov pre peších</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usporiadanie vlastníckych vzťahov

	<p>- výstavba chodníkov pozdĺž cestných komunikácií</p> <p>Projekt: 1.2.5 Výstavba cyklochodníkov Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie asfaltovaného cyklochodníka s prepojením na cyklochodník v Sp. Belej cez Bielu - vybudovanie dopravného značenia, oddychových zón a odpočívadiel
1.3 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	<p>Projekt: 1.3.1 Rozšírenie kapacity ČOV Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stavebno-technická rekonštrukcia existujúcej ČOV <p>Projekt: 1.3.2 Dobudovanie kanalizácie Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba chýbajúcej splaškovej kanalizácie v severovýchodnej časti obce - vybudovanie kanalizačných prípojk <p>Projekt: 1.3.3 Výstavba verejného osvetlenia od pošty smer Výborná Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie nového verejného osvetlenia na ul. v smere od pošty na Výbornú <p>Projekt: 1.3.4 Výstavba bezdrôtového informačného systému Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie nových bodov obecného rozhlasu s bezdrôtovou technológiou
1.4 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce	<p>Aktivita: 1.4.1 Rozvoj partnerskej spolupráce</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozvoj spolupráce s partnerskými obcami/mestami - participácia na projektoch cezhraničnej spolupráce
Prioritná oblasť 2 – SOCIÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
2.1 Tvorba podmienok pre bývanie	<p>Projekt: 2.1.1 Príprava stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - usporiadanie a príprava pozemkov pre výstavbu rodinných domov <p>Projekt: 2.1.2 Vybudovanie nájomného bytového domu Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba 16 bytovej nájomnej jednotky pre mladé rodiny
2.2 Úprava verejných priestranstiev	<p>Projekt: 2.2.1 Rekonštrukcia verejných priestranstiev Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - úprava verejných priestranstiev, výsadba okrasnej zelene pozdĺž komunikácií a na cintorínoch
2.3 Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov	<p>Projekt: 2.3.1 Vybudovanie kamerového systému v obci Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inštalácia monitorovacích kamier

	<p>Projekt: 2.3.2 Zriadenie rómskych občianskych hliadok</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zriadenie rómskych občianskych hliadok v obci
2.4 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov	<p>Projekt: 2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - exteriér</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia strešnej krytiny, výmena okien a dverí - zateplenie a vymaľovanie budovy <p>Projekt: 2.4.2 Rekonštrukcia budovy obecného úradu – interiér (prízemie)</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia prízemných priestorov na administratívne účely, vybudovanie kancelárií - rekonštrukcia schodiska (protišmykové schody, zábradlie) <p>Projekt: 2.4.3 Výstavba Domu smútku</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie Domu smútku v priestoroch obecného cintorína <p>Projekt: 2.4.4 Výstavba Domova dôchodcov</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba a zariadenie budovy - výstavba vonkajšej oddychovej zóny pre seniorov - terénne úpravy a výsadba zelene
2.5 Zlepšovanie poskytovaných verejných služieb	<p>Aktivita: 2.5.1 Vzdelávanie zamestnancov obce</p> <ul style="list-style-type: none"> - absolvovanie odborných školení
2.6 Skvalitnenie ponuky športového využitia a voľnočasových aktivít	<p>Projekt: 2.6.1 Výstavba športového areálu v areáli školy</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - výstavba multifunkčného ihriska - rekonštrukcia existujúcich ihrísk <p>Projekt: 2.6.2 Výstavba detského ihriska</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie detských atrakcií (preliezok, hojdačiek, šmýkačiek, pieskoviska)
2.7 Podpora spoločenského a kultúrneho života	<p>Aktivita: 2.7.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpora kultúrnych podujatí - podpora športových podujatí - podpora miestnych kultúrnych a športových telies
Prioritná oblasť 3 – ENVIRONMENTÁLNA	
Opatrenie	Projekt/Aktivita
3.1 Podpora zhodnocovania odpadov	<p>Projekt: 3.1.1 Výstavba kompostoviska na biologický odpad</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie obecného kompostoviska <p>Projekt: 3.1.2 Podpora budovania súkromných kompostovísk</p> <p>Aktivita:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nákup domácich kompostérov

	<p>Projekt: 3.1.3 Inštalácia odpadových košov na triedený odpad</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nákup a inštalácia zberných nádob na triedený odpad
3.2 Boj proti čiernym skládkam	<p>Projekt: 3.2.1 Likvidácia čiernych skládok a zakúpenie fotopascí</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakúpenie a inštalovanie fotopascí - monitorovanie a likvidácia čiernych skládok odpadu
3.3 Prevencia pred živelnými pohromami	<p>Projekt: 3.3.1 Protipovodňové opatrenia – vybudovanie poldra, regulácia potoka Náhon</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie poldra na potoku Náhon západne od intravilánu obce - vyčistenie a úprava koryta potoka Náhon <p>Projekt: 3.3.2 Protipovodňové opatrenia – odvodňovacie kanály</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie odvodňovacích kanálov z polí pri „Lendackej“ ulici - vybudovanie odvodňovacích kanálov z polí v okolí židovského cintorína <p>Projekt: 3.3.3 Protipovodňové opatrenia – regulácia toku Biela</p> <p>Aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - regulácia erózneho brehu na meandri toku Biela

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súbor ukazovateľov, výsledkov a dopadov

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov pre PHSR obce sú spracované v nasledujúcom formulári. Rozdelené sú do troch kategórií:

- ukazovatele výstupu – práce, tovary a služby, financované počas realizácie aktivít projektu,
- ukazovatele výsledku – okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, príp. služby poskytnuté cieľovej skupine,
- ukazovatele dopadu – dlhodobý efekt vplyvu na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu.

Východiskové hodnoty dopadových ukazovateľov v rámci hodnotenia dopadov pre PHSR obce boli stanovené ako nulové v roku 2015, cieľové hodnoty boli stanovené pre roky 2018 a 2020.

Formulár 12 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR

Typ ukazovateľa	Ukazovateľ	Informačný zdroj/odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota	
				2015	2018	2020
Hospodárska oblasť						
Opatrenie 1.1. - Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov						
Dopad	Podpora podnikateľa	OcÚ	počet	0	2	4
Dopad	Pripravené budovy vhodné na podnikanie	OcÚ	počet	0	0	1
Opatrenie 1.2. - Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry						
Dopad	Zrekonštruované miestne komunikácie	OcÚ	m	0	0	600
Výsledok	Vybudovaná obslužná komunikácia	OcÚ	m	0	530	530
Výsledok	Vybudované parkovacie miesta pri cintoríne	OcÚ	počet	0	15	15
Výsledok	Vybudované chodníky pre peších	OcÚ	m	0	1500	2700
Výsledok	Vybudované asfaltované cyklochodníky	OcÚ	m	0	0	5000
Výstup	Osadené odpočívadlá	OcÚ	počet	0	0	2
Opatrenie 1.3. - Zlepšenie technickej vybavenosti obce						
Dopad	Pripojení obyvatelia na kanalizáciu	OcÚ	počet	0	1900	1900
Výstup	Nové kanalizačné prípojky	OcÚ, ŠÚSR	počet	0	155	155
Výsledok	Zrekonštruovaná ČOV	OcÚ, ŠÚSR	počet	0	1	1
Výstup	Nové body verejného osvetlenia	OcÚ	počet	0	19	19
Výstup	Zrekonštruované body verejného osvetlenia	OcÚ	počet	0	4	4
Výstup	Osadené koncové body rozhlasového ozvučenia	OcÚ	počet	0	0	30

Opatrenie 1.4. - Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce						
Dopad	Získanie partnerských obcí	OcÚ	počet	0	1	2
Výsledok	Podporené projekty cezhraničnej spolupráce	OcÚ	počet	0	1	2
Sociálna oblasť						
Opatrenie 2.1. - Tvorba podmienok pre bývanie						
Dopad	Vysporiadané stavebné pozemky	OcÚ	ha	0	1	1
Dopad	Vybudované obecné nájomné byty	OcÚ, ŠFRB	počet	0	0	16
Opatrenie 2.2. - Úprava verejných priestranstiev						
Dopad	Zrevitalizovaná plocha verejnej zelene	OcÚ	ha	0	0	2
Opatrenie 2.3. - Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov						
Výstup	Osadené bezpečnostné kamery	OcÚ	počet	0	4	4
Výstup	Prijatí členovia hliadky	OcÚ	počet	0	8	8
Opatrenie 2.4. - Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov						
Výsledok	Zrekonštruovaná budova ob. úradu - exteriér	OcÚ	počet	0	1	1
Výstup	Vybudované kancelárie na prízemí	OcÚ	počet	0	2	2
Výsledok	Zrekonštruovaná budova ob. úradu - interiér	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Postavená budova Domu smútku	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Postavená budova Domova dôchodcov	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Vybudovaná oddychová zóna pre seniorov	OcÚ	počet	0	1	1
Opatrenie 2.5. - Zlepšovanie poskytovaných verejných služieb						
Výstup	Odborné školenia zamestnancov obce	OcÚ	osobohodiny	0	60	120
Opatrenie 2.6. - Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a voľnočasových aktivít						
Výsledok	Postavené multifunkčné ihrisko	OcÚ, škola	počet	0	1	1
Výsledok	Zrekonštruované športové ihriská	OcÚ	počet	0	1	1
Výsledok	Postavené detské ihrisko	OcÚ	počet	0	1	1
Opatrenie 2.7. - Podpora spoločenského a kultúrneho života						
Výsledok	Podporené kultúrne podujatia	OcÚ	počet/rok	0	5	5
Výsledok	Podporené športové podujatia	OcÚ	počet/rok	0	4	4
Výsledok	Podporené miestne kultúrne a športové telesá	OcÚ	počet/rok	0	2	2
Environmentálna oblasť						
Opatrenie 3.1. - Podpora zhodnocovania odpadov						
Dopad	Vybudované obecné kompostovisko	OcÚ	počet	0	1	1
Výstup	Zakúpené domáce kompostéry	OcÚ	počet	0	200	200
Výstup	Inštalované odpadové koše na triedený odpad	OcÚ	počet	0	30	30

Opatrenie 3.2. - Boj proti čiernym skládkam						
Výstup	Zakúpené fotopasce	OcÚ	počet	0	5	5
Výsledok	Zlikvidované čierne skládky	OcÚ	počet	0	10	10
Opatrenie 3.3. - Prevencia pred živelnými pohromami						
Dopad	Dĺžka regulovaného toku Náhon	OcÚ	m	0	0	2200
Výsledok	Vybudované poldre	OcÚ	počet	0	0	1
Dopad	Objem zachytenej povodňovej vlny na toku Náhon	OcÚ	m ³	0	0	74000
Výsledok	Vybudované odvodňovacie kanály	OcÚ	m	0	0	3000
Výsledok	Dĺžka regulovaného toku Biela	OcÚ	m	0	150	150

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

Súhrnný prehľad projektových zámerov na nasledujúce obdobie poskytuje Formulár P3.

Formulár 13 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce

P. č.	Typ zámeru	Klasifikácia stavby	Zameranie projektu (názov vystihujúci zámer)	Oblasť, na ktorú je projektový zámer orientovaný		Ukazovatele výstupov		Stav pripravenosti projektového zámeru		Predpokladaný termín realizácie (od - do)	Predpokladané náklady (tis. eur)	Priorita zámeru		Spolupráca s partnerom pri realizácii	Realizácia projektu je viazaná na podmienku
				Oblasť	Kategória	Ukazovateľ / jednotka	Plánovaná hodnota	Stav	Iné - doplňte			Priorita	Iné - doplňte		
1	4	5	6	8	8a	9	9a	10	10a	11	12	13	13a	14	15
1	Investičný	1230 - Budovy pre obchod a služby	Rekonštrukcia budovy bývalého pohostinstva	Sociálna infraštruktúra	Maloobchod	zrekonšt. objekty / počet	1	V štádiu úvah	-	2018-2020	150,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
2	Neinvestičný		Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	Zamestnanosť		podpora podnikateľa / počet	2	V štádiu úvah	-	2015-2020	6,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	N	N/A

3	Inves tičný	2112 - Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnej komunikácie od pošty smer Výborná	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikáci e, MHD	dĺžka zrekon. asfalt. povrchu / m	600	Spracovaná projektová dokumentá cia	-	2019-2020	200,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
4	Inves tičný	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba obslužnej komunikácie k ČOV	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikáci e, MHD	dĺžka vybud. obslužnej komunikácie / m	530	V štádiu úvah	-	2015-2016	50,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
5	Inves tičný	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba parkoviska pri obecnom cintoríne	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikáci e, MHD	plocha parkoviska; počet park. miest / m ² ; počet	900; 15	V štádiu úvah	-	2017	90,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
6	Inves tičný	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba chodníkov pre peších	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikáci e, MHD	dĺžka vybud. chodníkov / m	2700	V štádiu úvah	-	2016-2017	250,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	EIA
7	Inves tičný	2112 - Miestne komunikácie	Výstavba cyklochodníkov	Technická infraštruktúra	Doprava, komunikáci e, MHD	dĺžka vybud. chodníkov / m	5000	V štádiu úvah	-	2020	500,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	EIA
8	Inves tičný	2223 - Miestne kanalizácie	Rozšírenie kapacity ČOV	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadovýc h vôd	pripojení obyv. na ČOV / počet	1900	Spracovaná projektová dokumentá cia	-	2016-2018	1 205,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	EIA
9	Inves tičný	2223 - Miestne kanalizácie	Dobudovanie kanalizácie	Technická infraštruktúra	Kanalizácia, čistiareň odpadovýc h vôd	pripojení obyv.; vybudované nové prípojky / počet; počet	1900; 155	Spracovaná projektová dokumentá cia	-	2016-2018	800,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	EIA

10	Inves tičný	2224 – Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Výstavba verejného osvetlenia od pošty smer Výborná	Technická infraštruktúra	Verejné osvetlenie	nové svet. body / počet	19	Spracovaná projektová dokumenta cia	-	2018	7,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
11	Inves tičný	2224 – Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Výstavba bezdrôtového informačného systému	Technická infraštruktúra	Obecný rozhlas	nové body rozhlasu / počet	30	Spracovaná štúdia	-	2019	50,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
12	Neinv estič ný		Rozvoj partnerskej spolupráce	Cestovný ruch		podporené partnerské projekty	4	V štádiu úvah	-	2015-2020	12,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
13	Inves tičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Príprava stavebných pozemkov pre IBV	Sociálna infraštruktúra	Bývanie	pripravená plocha pozemkov / m ²	10000	V štádiu úvah	-	2017-2018	15,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	A	EIA
14	Inves tičný	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	Vybudovanie nájomného bytového domu	Sociálna infraštruktúra	Bývanie	vybudované byty / počet	16	V štádiu úvah	-	2019-2020	900,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	A	N/A
15	Inves tičný	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	Rekonštrukcia verejných priestranstiev	Životné prostredie	Verejná zeleň	zrekonšt. plochy verejnej zelene / m2	20000	V štádiu úvah	-	2020	150,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	EIA
16	Inves tičný	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	Vybudovanie kamerového systému	Sociálna infraštruktúra	Bezpečnosť	osadené kamery / počet	4	Pripravené povolenia, stanoviská	-	2016	10,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A

17	Neinvestičný		Zriadenie rómskych občianskych hliadok	Sociálna infraštruktúra	Bezpečnosť	členovia hliadky / počet	8	V štádiu úvah	-	2017	82,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
18	Investičný	1220 - Budovy pre administratívu	Rekonštrukcia budovy obecného úradu - exteriér	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	zrekonštr. objekty/ počet	1	V štádiu úvah	-	2016-2017	60,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
19	Investičný	1220 - Budovy pre administratívu	Rekonštrukcia budovy obecného úradu - interiér (prízemie)	Zamestnanosť	Administratíva	zrekonštr. kancelárie / počet	2	V štádiu úvah	-	2016-2017	10,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
20	Investičný	1272 - Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	Výstavba Domu smútku	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	postavené. budovy / počet	1	V štádiu úvah	-	2017-2018	150,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
21	Investičný	1264 – Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	Výstavba Domova dôchodcov	Sociálna infraštruktúra	Občianska vybavenosť	postavené. budovy / počet	1	V štádiu úvah	-	2019-2020	450,00 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah	-	A	N/A
22	Neinvestičný		Vzdelávanie zamestnancov obce	Zamestnanosť	Administratíva	absolvované školenia / osobohodina	120	V štádiu úvah	-	2015-2020	1,20 €	Zámer je v súčasnosti len v polohe úvah		N	N/A
23	Investičný	2411 - Športové ihriská	Výstavba športového areálu v areáli školy	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	vybudované ihriská/počet	1	Spracovaná projektová dokumentácia	-	2016-2018	97,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A

24	Inves tičný	2411 - Športové ihriská	Výstavba detského ihriská	Sociálna infraštruktúra	Šport, voľný čas	vybudované ihriská/počet	1	V štádiu úvah	-	2017	20,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
25	Neinv estič ný		Podpora kultúrnych a športových podujatí	Sociálna infraštruktúra		podporené podujatia za rok / počet	4		-	2015-2020	12,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	A	N/A
26	Inves tičný	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	Výstavba kompostoviska na biologický odpad	Technická infraštruktúra	Odpadové hospodárst vo	vybud. kompostoviská / počet	1	V štádiu úvah	-	2016	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
27	Inves tičný		Podpora budovania súkromných kompostovísk	Technická infraštruktúra	Odpadové hospodárst vo	zakúpené kompostéry / počet	200	V štádiu úvah	-	2017-2018	18,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
28	Inves tičný		Inštalácia odpadových košov na triedený odpad	Technická infraštruktúra	Odpadové hospodárst vo	zakúpené MOK / počet	30	V štádiu úvah	-	2017	10,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	N	N/A
29	Neinv estič ný		Likvidácia čiernych skládok a zakúpenie fotopascí	Životné prostredie	Odstraňova nie environme ntálnych záťaží	odstránené čierne skládky; zakúpené fotopasce / počet; počet	10;5	Pripravené povolenia, stanoviská	-	2015-2016	120,00 €	Budeme realizovať aj bez prípadnej dotácie	-	N	N/A
30	Inves tičný	2152 - Priehrady	Protipovodňové opatrenia - vybudovanie poldra, regulácia potoka Náhon	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami	dĺžka poldra; regul. toku / m;m	248; 2200	Spracovaná štúdia	-	2020	200,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	EIA

31	Inves tičný	2152 - Priehrady	Protipovodňové opatrenia – odvodňovacie kanály	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami	dĺžka odvodňovacích kanálov / m	3000	V štádiu úvah	-	2018-2019	150,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A
32	Inves tičný	2152 - Priehrady	Protipovodňové opatrenia – regulácia toku Biela	Životné prostredie	Prevencia pred prírodnými nešťastiami	dĺžka regul. toku / m	150	V štádiu úvah	-	2018	15,00 €	Realizácia je závislá od získania finančných prostriedkov	-	A	N/A

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

D-Realizačná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovenia merateľných ukazovateľov a vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov. Realizačná časť obsahuje:

- akčný plán,
- popis úloh jednotlivých partnerov pri realizácii PHSR,
- popis postupov inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia,
- stručný popis komunikačnej stratégie PHSR k jednotlivým cieľovým skupinám,
- popis systému monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR.

Akčný plán obce

Akčný plán predstavuje konkrétny harmonogram činností/projektov/aktivít súvisiacich s rozvojom obce v nadväznosti na prioritné oblasti sociálno-ekonomického rozvoja. Tento plán vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych projektov a aktivít. Obsahuje predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie a predpokladané zdroje financovania.

Formulár 14 (R1): Akčný plán

Opatrenie, projekt/aktivita	Termín	Zodpovedný	Financovanie (tis. eur)
HOSPODÁRSKA OBLASŤ			
1.1 Podpora MSP, remeselníkov, poľnohospodárov a lesníkov			
Projekt: 1.1.1 Rekonštrukcia budovy bývalého pohostinstva	2018-2020	obec	150,00
Aktivita: 1.1.2 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci	od 2015 priebežne	obec	6,00
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry			
Projekt: 1.2.1 Rekonštrukcia miestnej komunikácie od pošty smer Výborná	2019-2020	obec	200,00
Projekt: 1.2.2 Výstavba obslužnej komunikácie k ČOV	2015-2016	obec	50,00
Projekt: 1.2.3 Výstavba parkoviska pri obecnom cintoríne	2017	obec	90,00
Projekt: 1.2.4 Výstavba chodníkov pre peších	2016-2017	obec	250,00
Projekt: 1.2.5 Výstavba cyklochodníkov	2020	obec, EZÚS Tatry	500,00
1.3 Zlepšenie technickej vybavenosti obce			
Projekt: 1.3.1 Rozšírenie kapacity ČOV	2016-2018	obec	1 205,00
Projekt: 1.3.2 Dobudovanie kanalizácie	2016-2018	obec	800,00
Projekt: 1.3.3 Výstavba verejného osvetlenia od pošty smer Výborná	2018	obec, VSD, a.s.	7,00
Projekt: 1.3.4 Výstavba bezdrôtového informačného systému	2019	obec	50,00
1.4 Spolupráca s okolitými a partnerskými obcami vrátane cezhraničnej spolupráce			
Aktivita: 1.4.1 Rozvoj partnerskej spolupráce	od 2015 priebežne	obec	12,00
SOCIÁLNA OBLASŤ			
2.1 Tvorba podmienok pre bývanie			
Projekt: 2.1.1 Príprava stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu	2017-2018	obec	15,00

Projekt: 2.1.2 Vybudovanie nájomného bytového domu	2019-2020	obec	900,00
2.2 Úprava verejných priestranstiev			
Projekt: 2.2.1 Rekonštrukcia verejných priestranstiev	2020	obec	150,00
2.3 Zvyšovanie bezpečnosti obyvateľov			
Projekt: 2.3.1 Vybudovanie kamerového systému v obci	2016	obec	10,00
Projekt: 2.3.2 Zriadenie rómskych občianskych hliadok	2017	obec	82,00
2.4 Zlepšenie kvality sociálnej infraštruktúry a verejných budov			
Projekt: 2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - exteriér	2016-2017	obec	60,00
Projekt: 2.4.2 Rekonštrukcia budovy obecného úradu – interiér (prízemie)	2016-2017	obec	10,00
Projekt: 2.4.3 Výstavba Domu smútku	2017-2018	obec	150,00
Projekt: 2.4.4 Výstavba Domova dôchodcov	2019-2020	obec	450,00
2.5 Zlepšovanie poskytovaných verejných služieb			
Aktivita: 2.5.1 Vzdelávanie zamestnancov obce	od 2015 priebežne	obec	1,20
2.6 Skvalitnenie ponuky športového vyžitia a voľnočasových aktivít			
Projekt: 2.6.1 Výstavba športového areálu v areáli školy	2016-2018	obec	97,00
Projekt: 2.6.2 Výstavba detského ihriska	2017	obec	20,00
2.7 Podpora spoločenského a kultúrneho života			
Aktivita: 2.7.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí	od 2015 priebežne	obec	12,00
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ			
3.1 Podpora zhodnocovania odpadov			
Projekt: 3.1.1 Výstavba kompostoviska na biologický odpad	2016	obec	15,00
Projekt: 3.1.2 Podpora budovania súkromných kompostovísk	2017-2018	obec	18,00
Projekt: 3.1.3 Inštalácia odpadových košov na triedený odpad	2017	obec	10,00
3.2 Boj proti čiernym skládkam			
Projekt: 3.2.1 Likvidácia čiernych skládok a zakúpenie fotopascí	2015-2016	obec	120,00
3.3 Prevencia pred živelnými pohromami			
Projekt: 3.3.1 Protipovodňové opatrenia – vybudovanie poldra, regulácia potoka Náhon	2020	obec, SVP, š.p.	200,00
Projekt: 3.3.2 Protipovodňové opatrenia – odvodňovacie kanály	2018-2019	obec	150,00
Projekt: 3.3.3 Protipovodňové opatrenia – regulácia toku Biela	2018	obec, SVP, š.p.	15,00

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Administratívne, organizačné a inštitucionálne zabezpečenie PHSR

Partnermi pri realizácii PHSR sú najmä obyvatelia obce. V úvodnej fáze prípravy dokumentu bol vypracovaný i dotazník, ktorý bol samosprávou distribuovaný do domácností a ktorý bol taktiež zverejnený na web stránke obce ako online formulár. Obyvatelia boli aj takto prizvaní do procesu spracovania a zúčastnili sa tiež verejných stretnutí, kde komunikovali svoje požiadavky a podieľali sa tak na definovaní silných a slabých stránok svojej obce. V závere procesu spracovania aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PHSR obce. Rovnako boli prizvaní ku konzultácii jednotlivých častí strategického dokumentu aj poslanci a zamestnanci OcÚ.

Vypracovaním a schválením tohto programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja plní obec jeden zo základných princípov regionálnej politiky, ktorým je princíp programovania. Implementácia navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať konkrétnych ľudí, ktorí budú tieto projekty/aktivity uskutočňovať od začiatku do konca a ktorí za nich budú aj zodpovední. Vzhľadom na poddimenzovanosť samosprávy z aspektu ľudských zdrojov sa predpokladá, že niektoré projekty/aktivity bude potrebné realizovať v spolupráci s externými poradcami, odborníkmi.

Riadiacim orgánom PHSR na úrovni obce je **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PHSR na úrovni obce je jej **starosta**. Ten zodpovedá za systém riadenia PHSR, ako aj za systém čerpania získaných dotácií, použitia úverových zdrojov a v prípade získania pomoci zo štrukturálnych fondov aj za čerpanie tejto pomoci.

Administratívne zabezpečenie realizácie tohto programu je teda nevyhnutnou podmienkou jeho plnenia. Realizácia si však bude vyžadovať pravidelnú systematickú prácu. Z tohto dôvodu sa odporúča buď rozšíriť činnosť a kompetencie komisie finančnej a ekonomickej alebo zriadiť pri obecnom zastupiteľstve komisiu strategického rozvoja. Táto komisia by vystupovala ako poradný orgán, ktorého úlohou by bolo vypracovať a posúdiť Správu o realizácii PHSR, stav finančného čerpania prostriedkov, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHSR a zúčastňovať sa dôležitých stretnutí, týkajúcich sa rozvoja obce. V prípade potreby by táto komisia mala za úlohu prehodnotiť plán na ďalšie obdobie, eventuálne doplniť úlohy a opatrenia, ktoré neboli uvedené v tomto programe a pod.

Samospráva tak bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia. Obecné zastupiteľstvo vo vzťahu k realizácii PHSR berie na vedomie návrh strategickú časť dokumentu, schvaľuje celý dokument PHSR a každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. Úlohou obecného zastupiteľstva je taktiež schvaľovanie spolufinancovania pripravovaných projektov. Obecné zastupiteľstvo teda každoročne schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy a rozhoduje o prípadných zmenách a aktualizácii programu.

Stručný popis komunikačnej stratégie

Súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov PHSR budú, či už z dôvodu povinného informovania a publicity (najmä pri projektoch financovaných z európskych štrukturálnych fondov) alebo v rámci komunikácie medzi obcou a cieľovými skupinami pri príprave a realizácii projektov, rôzne formy komunikácie. V prípade realizácie projektov z EŠIF budú v záujme informovania verejnosti osadené informačné tabule, príp. budú organizované úvodné a záverečné konferencie, semináre, workshopy a pod.

V podmienkach obce prebieha komunikácia predovšetkým osobným stykom verejnosti a záujmových skupín s jej volenými orgánmi a zamestnancami. Významným komunikačným kanálom najmä pre mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľstva je webová stránka obce. Staršie vekové kategórie uprednostňujú najmä obecný rozhlas a úradnú tabuľu. Ďalším nástrojom komunikácie budú pozvánky na priamu účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva. Prostredníctvom uvedených komunikačných kanálov bude až do ukončenia platnosti PHSR prebiehať neustála komunikácia

s obyvateľmi týkajúca sa náležitostí a realizácie tohto Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.

System monitorovania a hodnotenia

Cieľom systému monitorovania a hodnotenia je získavanie informácií o reálnom plnení PHSR a o jeho prípadnom negatívnom vývoji. Dôsledkom dobrého nastavenia systému monitorovania a hodnotenia bude prípadná zmena spôsobu realizácie, podľa potreby aj definovanie a prijatie nových opatrení.

Ako už bolo spomenuté vyššie, samospráva bude raz ročne (do leta, do začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok) získavať a spracovávať pripomienky poslancov, zamestnancov OcÚ, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Spracovanie pripomienok bude trvať do stanoveného termínu (napr. do septembra príslušného roku), kedy bude zastupiteľstvu predložené hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok a aj jeho prípadná aktualizácia.

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja sa teda bude vykonávať priebežne počas celého trvania PHSR až do ukončenia jeho platnosti. Tento proces bude vychádzať z údajov uvedených vo Formulári P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu. Výstupom monitorovania PHSR bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou môže byť aj prípadná monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v rámci implementácie projektov z EŠIF. Za prípravu monitorovacej správy konkrétného projektu bude zodpovedať jeho garant podľa povahy projektu. Za prípravu monitorovacej správy PHSR bude zodpovedať samospráva obce – či už prostredníctvom starostu obce, hlavného kontrolóra, poslancov, zriadenej komisie strategického rozvoja, zamestnancov obecného úradu, príp. inej poverenej osoby.

Formulár 15 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHSR na programové obdobie 2015 - 2020		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2017	podľa rozhodnutia obce a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v prípade potreby	kontrola súladu programu s reálnou situáciou
Tematické hodnotenie časti PHSR	2016	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	v prípade potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PHSR
Ad hoc hodnotenie celého PHSR alebo jeho časti	2016-2020	na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

E-Finančná časť

Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Táto časť obsahuje:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PHSR,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Výška potrebných finančných prostriedkov je v tomto PHSR uvedená pri jednotlivých projektoch a opatreniach. Uvedené sumy sú stanovené odhadom, keďže bez spracovania projektovej dokumentácie nie je možné ex-ante určiť konkrétnu (presnú) sumu, potrebnú na realizáciu projektu. Pri rozhodovaní o financovaní jednotlivých projektov sa bude prihliadať na ich dôležitosť a na ich prínos pre rozvoj obce. Niektoré projekty/aktivity sa budú môcť realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, iné si však budú vyžadovať náročnejšie zdroje z hľadiska finančného aj personálneho zabezpečenia.

Potenciálne zdroje, ktoré sa samospráva môže snažiť získať na realizáciu opatrení a aktivít uvedených v tomto PHSR, sú najmä:

- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov (napr. Environmentálny fond, ŠFRB),
- financovanie z národných projektov (napr. úrady práce, soc. vecí a rodiny - AOTP),
- rozpočet samosprávneho kraja,
- európske štrukturálne a investičné fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR,
- Svetová banka,
- sponzorské dary podnikateľov, súkromných osôb, neziskového sektora a pod.,
- vlastné zdroje (rozpočet obce).

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár 16 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia

	rok						Spolu (tis. eur)
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	
Hospodárska oblasť	13,00	768,00	1018,00	665,00	223,00	633,00	3320,00
Sociálna oblasť	2,20	77,20	246,70	126,70	702,20	802,20	1957,20
Environmentálna oblasť	15,00	120,00	20,00	123,00	50,00	200,00	528,00
SPOLU (tis. eur)	30,20	965,20	1284,70	914,70	975,20	1635,20	5805,20

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Financovanie jednotlivých projektov sa bude realizovať z viacerých zdrojov, pričom závisieť bude od aktuálnej finančnej situácie obce a aktuálnych potrieb. Financovanie sa tak bude opierať o zdroje obce, o národné zdroje, o zdroje z EŠIF, VÚC, o súkromné a ďalšie zdroje.

Intervenčná matica predstavuje odhad objemu potrebných zdrojov na realizáciu jednotlivých projektových zámerov. Finálna podoba a konkrétna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie a vychádzať bude najmä z procesu verejného obstarávania.

Formulár 17 (F5): Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (tis. eur)								
Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje	iné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu		
Opatrenie 1.1	156,00	127,50	15,00		13,50	156,00		
Opatrenie 1.2	1 090,00	884,00	104,00		102,00	1 090,00		
Opatrenie 1.3	2 062,00	1 746,75	205,50		109,75	2 062,00		
Opatrenie 1.4	12,00				12,00	12,00		
Opatrenie 2.1	915,00		855,00		60,00	915,00		
Opatrenie 2.2	150,00	127,50	15,00		7,50	150,00		
Opatrenie 2.3	92,00	78,20	9,20		4,60	92,00		
Opatrenie 2.4	670,00	561,00	66,00		43,00	670,00		
Opatrenie 2.5	1,20				1,20	1,20		
Opatrenie 2.6	117,00	99,45	11,70		5,85	117,00		
Opatrenie 2.7	12,00			4,00	8,00	12,00		
Opatrenie 3.1	43,00		40,85		2,15	43,00		
Opatrenie 3.2	120,00	102,00	12,00		6,00	120,00		
Opatrenie 3.3	365,00	127,50	230,00		7,50	365,00		
SPOLU	5 805,20	3 853,90	1 564,25	4,00	383,05	5 805,20		

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Finančný rámec na realizáciu PHSR pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PHSR na celé jeho obdobie. Obsahuje podrobné členenie predpokladaných finančných zdrojov, potrebných na realizáciu jednotlivých projektov.

Formulár 18 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR

Číslo opatrenia	Kód a názov projektu/aktivity	Klasifikácia stavieb - trieda	Hlavný ukazovateľ - výsledku, dopadu	Termín začatia a ukončenia realizácie projektu / aktivity	RN Spolu (tis. eur)	Verejné zdroje celkom	Verejné zdroje		Súkromné zdroje	Úverové zdroje	EIB príspevok (informatívne)	Iné zdroje
				rok			Národné celkom	EÚ (EŠIF) celkom				
					a=b+e+f+g+h	b=c+d	c	d	e	f	g	h
I. Hospodárska politika					3 320,00 €	3 320,00 €	561,75 €	2 758,25 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 1.1	1.1.1 Rekonštrukcia budovy bývalého pohostinstva	1230 - Budovy pre obchod a služby	zrekonštr. objekty na podnikanie	2018-2020	150,00 €	150,00 €	22,50 €	127,50 €				
	1.1.2 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci		2 podporení podnikateľa	2015-2020	6,00 €	6,00 €	6,00 €					
Opat. 1.2	1.2.1 Rekonštrukcia miestnej komunikácie od pošty smer Výborná	2112 - Miestne komunikácie	600 m zrekonštr. komunikácií	2019-2020	200,00 €	200,00 €	30,00 €	170,00 €				
	1.2.2 Výstavba obslužnej komunikácie k ČOV	2112 - Miestne komunikácie	530 m vybudovanej komunikácie	2015-2016	50,00 €	50,00 €	50,00 €					
	1.2.3 Výstavba parkoviska pri obecnom cintoríne	2112 - Miestne komunikácie	15 parkovacích miest	2017	90,00 €	90,00 €	13,50 €	76,50 €				
	1.2.4 Výstavba chodníkov pre peších	2112 - Miestne komunikácie	2 700 m vybudovaných chodníkov	2016-2017	250,00 €	250,00 €	37,50 €	212,50 €				
	1.2.5 Výstavba cyklochodníkov	2112 - Miestne komunikácie	5 000 m vybudovaných cyklochodníkov	2020	500,00 €	500,00 €	75,00 €	425,00 €				
Opat. 1.3	1.3.1 Rozšírenie kapacity ČOV	2223 - Miestne kanalizácie	1900 obyvateľov pripojených na ČOV	2016-2018	1 205,00 €	1 205,00 €	180,75 €	1 024,25 €				

	1.3.2 Dobudovanie kanalizácie	2223 - Miestne kanalizácie	1900 pripojených obyvateľov	2016-2018	800,00 €	800,00 €	120,00 €	680,00 €				
	1.3.3 Výstavba verejného osvetlenia od pošty smer Výborná	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	19 nových svetelných bodov	2018	7,00 €	7,00 €	7,00 €					
	1.3.4 Výstavba bezdrôtového informačného systému	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	30 nových rozhlasových bodov	2019	50,00 €	50,00 €	7,50 €	42,50 €				
Opat. 1.4	1.4.1 Rozvoj partnerskej spolupráce		4 podporené partnerské projekty	2015-2020	12,00 €	12,00 €	12,00 €					
II. Sociálna politika					1 875,20 €	1 875,20 €	1 078,75 €	796,45 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Opat. 2.1	2.1.1 Príprava stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	1 ha pripravenej plochy pre výstavbu RD	2017-2018	15,00 €	15,00 €	15,00 €					
	2.1.2 Vybudovanie nájomného bytového domu	1122 - Trojbytové a viacbytové budovy	vybudovaných 16 bytov pre mladé rodiny	2019-2020	900,00 €	900,00 €	900,00 €					
Opat. 2.2	2.2.1 Rekonštrukcia verejných priestranstiev	2412 - Ostatné športové a rekreačné stavby	revitalizované verejné priestranstvá	2020	150,00 €	150,00 €	22,50 €	127,50 €				
Opat. 2.3	2.3.1 Vybudovanie kamerového systému v obci	2224 - Miestne elektrické a telekomunikačné rozvody a vedenia	4 osadené kamery	2016	10,00 €	10,00 €	1,50 €	8,50 €				
	2.3.2 Zriadenie rómskych občianskych hliadok		znižená kriminalita a početnosť asociálneho správania obyvateľov obce	2017	82,00 €	82,00 €	12,30 €	69,70 €				
Opat. 2.4	2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu - exteriér	1220 - Budovy pre administratívu	zrekonštr. exteriér OcÚ	2016-2017	60,00 €	60,00 €	9,00 €	51,00 €				

	2.4.2 Rekonštrukcia budovy obecného úradu – interiér (prízemie)	1220 - Budovy pre administratívu	pripravené kancelárie pre administratívu	2016-2017	10,00 €	10,00 €	10,00 €					
	2.4.3 Výstavba Domu smútku	1272 - Budovy a miesta na vykonávanie náboženských aktivít	postavená budova občianskej vybavenosti	2017-2018	150,00 €	150,00 €	22,50 €	127,50 €				
	2.4.4 Výstavba Domova dôchodcov	1264 - Nemocničné budovy a zdravotnícke zariadenia	postavená budova občianskej vybavenosti	2019-2020	450,00 €	450,00 €	67,50 €	382,50 €				
Opat. 2.5	2.5.1 Vzdelávanie zamestnancov obce		absolvovanie školení, 120 osobohodín	2015-2020	1,20 €	1,20 €	1,20 €					
Opat. 2.6	2.6.1 Výstavba športového areálu v areáli školy	2411 - Športové ihriská	vybudované multifunkčné ihrisko	2016-2018	97,00 €	97,00 €	14,55 €	82,45 €				
	2.6.2 Výstavba detského ihriska	2411 - Športové ihriská	vybudované detské ihrisko	2017	20,00 €	20,00 €	3,00 €	17,00 €				
Opat. 2.7	2.7.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí		podporené miestne kultúrne a športové podujatia a telesá	2015-2020	12,00 €	12,00 €	12,00 €					
III. Environmentálna politika					528,00 €	286,40 €	44,15 €	242,25 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	241,60 €
Opat. 3.1	3.1.1 Výstavba kompostoviska na biologický odpad	2420 - Ostatné inžinierske stavby, i.n.	vybudované obecné kompostovisko	2016	15,00 €	15,00 €	2,25 €	12,75 €				
	3.1.2 Podpora budovania súkromných kompostovísk		nárast objemu zhodnocovaného BRKO	2017-2018	18,00 €	0,90 €	0,90 €					17,10 €
	3.1.3 Inštalácia odpadových košov na triedený odpad		nárast objemu zhodnocovaného triedeného odpadu	2017	10,00 €	0,50 €	0,50 €					9,50 €

Opat. 3.2	3.2.1 Likvidácia čiernych skládok a zakúpenie fotopascí		zlikvidovaných 10 čiernych skládok	2015-2016	120,00 €	120,00 €	18,00 €	102,00 €				
Opat. 3.3	3.3.1 Protipovodňové opatrenia – vybudovanie poldra, regulácia potoka Náhon	2152 - Priehrady	vybudovaný polder, 2 200 m regulovaného toku	2020	200,00 €	0,00 €						200,00 €
	3.3.2 Protipovodňové opatrenia – odvodňovacie kanály	2152 - Priehrady	3 000 m vybudovaných odvodňovacích kanálov	2018-2019	150,00 €	150,00 €	22,50 €	127,50 €				
	3.3.3 Protipovodňové opatrenia – regulácia toku Biela	2152 - Priehrady	150 m regulovaného toku	2018	15,00 €	0,00 €						15,00 €
Celkom					5 723,20 €	5 481,60 €	1 684,65 €	3 796,95 €	0,00 €	0,00 €	0,00 €	241,60 €

Zdroj: MDVRR 2015, Obecný úrad, vlastné spracovanie

System hodnotenia a zaradovania projektov do financovania

Dôležitým momentom v procese realizácie PHSR bude schvaľovanie financovania jednotlivých projektových zámerov obecným zastupiteľstvom. Pri výbere projektov bude preto nutné prihliadať na ich dôležitosť a význam či už z legislatívneho hľadiska alebo vo vzťahu k rozvoju obce.

Nasledujúca hodnotiacia tabuľka pre výber projektov je upravená pre potreby obce. Najvyššiu prioritu (úroveň dôležitosti) majú projekty, ktorých realizácia vyplýva priamo z legislatívy a projekty, ktoré budú riešiť výrazne naliehavú havarijnú alebo mimoriadnu situáciu. Kategória s vysokou prioritou zahŕňa projekty s oporou vo VZN obce, projekty Miestnej akčnej skupiny, oblastnej organizácie cestovného ruchu, projekty s vydaným právoplatným stavebným povolením (príp. aj projekty s ukončeným procesom verejného obstarávania), projekty, na ktoré sa dajú získať zdroje z EŠIF a/alebo ich realizácia je zároveň nutná pre rozvoj obce a projekty, ktoré majú vysokú podporu u obyvateľstva. Kategória so strednou úrovňou dôležitosti obsahuje tie projekty, ktoré majú možnosť byť spolufinancované z európskych štrukturálnych a investičných fondov a/alebo ich realizácia je zároveň vhodná pre rozvoj obce. Kategóriu 4 a 5 predstavujú projekty nachádzajúce sa vo fáze úvah (bez spracovania prvotných analýz, projektovej dokumentácie, stavebného povolenia a pod.).

Formulár 19 (F3): Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Kategória	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia	a) projekty vyplývajúce zo zákona alebo legislatívy EÚ b) projekty riešiace havarijnú alebo mimoriadnu situáciu	1.3.1, 1.3.2, 3.3.1
2	Vysoká	a) projekty s oporou vo VZN obce b) projekty s právoplatným stavebným povolením c) projekty MAS d) projekty OOCR e) projekty miestnych rozvojových organizácií f) projekty s vysokou podporou obyvateľov g) projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce nutná	1.2.2, 1.2.3, 1.2.4, 2.2.1, 2.4.3, 2.6.1, 2.7.1, 3.2.1, 3.3.2, 3.3.3
3	Stredná	projekty s potenciálom spolufinancovania z EŠIF a z iných zdrojov a/alebo projekty, ktorých realizácia je pre rozvoj obce vhodná	1.1.2, 1.2.1, 1.2.5, 1.3.3, 1.3.4, 2.1.2, 2.3.1, 2.3.2, 2.5.1, 2.6.2, 3.1.3
4	Nízka	projekty v štádiu zámerov / úvah	1.1.1, 1.4.1, 2.2.1, 2.4.1, 2.4.4, 3.1.2
5	Najnižšia	ostatné	2.4.2, 3.1.1

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Záver

Formulár 20 (Z1): Schválenie PHSR

Schválenie PHSR	
Dokument	<p>Názov: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015 – 2020</p> <p>Štruktúra dokumentu: dokument je štruktúrovaný podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa Metodiky na vypracovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, vydanéj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015.</p>
Spracovanie	<p>Forma a obdobie spracovania: spracovanie PHSR vykonala obec v partnerstve s externým odborníkom, ktorý koordinoval proces tvorby dokumentu a zabezpečoval dodržiavanie metodických postupov. Dokument bol spracovaný v mesiacoch jún – október 2015.</p> <p>Riadiaci tím: riadiaci tím pozostával z 3 členov a v procese spracovania mal 6 pracovných zasadnutí.</p> <p>Pracovné skupiny: pracovná skupina hospodárska mala 3 členov (počet pracovných zasadnutí 1), pracovná skupina sociálna 3 členov (1 zasadanie) a pracovná skupina environmentálna 4 členov (1 zasadanie).</p> <p>Autor dokumentu: RNDr. Radomír Babiak, PhD.</p> <p>Účasť verejnosti a komunikácia s ňou: verejnosť bola vyzývaná participovať na procese spracovania PHSR prostredníctvom web stránky obce, oznamu na úradnej tabuli obce a osobným podaním. Jej názory boli zozbierané formou dotazníkového prieskumu a osobného prerokovania.</p> <p>Náklady na spracovanie: 1 850,- eur</p>
Prerokovanie	Prerokovanie v orgánoch samosprávy dňa:
Schválenie	Návrh na uznesenie zastupiteľstva: „Obecné zastupiteľstvo schvaľuje Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Slovenská Ves na roky 2015 – 2020“.

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Prílohy

Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PHSR

Riadiaci tím		Pracovná skupina – Sociálna	
Stanislav Gallik	koordinátor	PhDr. Jozef Smrek	člen
Gabriela Kapolková	člen	Mgr. Marta Baňkosová	člen
RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen	RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen
Pracovná skupina - Hospodárska		Pracovná skupina – Environmentálna	
Ing. Monika Mazureková	člen	Ing. Ján Slivinský	člen
Mgr. Martin Kovalčík	člen	Ján Kovalčík	člen
RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen	Jozef Brežina	člen
		RNDr. Radomír Babiak, PhD.	člen
Partneri:			
ŠK 06 Slovenská Ves			

Zoznam informačných zdrojov použitých v PHSR

- Babiak, R. (2012): *Prihraničný región a jeho možnosti rozvoja: Empirický príklad Zamaguria*. [Rigorózna práca]. Prešov: Prešovská univerzita, 2012
- Bazálne environmentálne informácie o sídlach Slovenska (www.beiss.sk)
- Halás, M. (2008): Priestorová polarizácia spoločnosti s detailným pohľadom na periférne regióny Slovenska. *Sociologický časopis/Czech Sociological Review*, 2008, Vol. 44, No. 2
- Chalupecký, I. a kol. (2013): Slovenská Ves v premenách času. Slovenská Ves: Tlačiareň svidnícka, 2013. ISBN 978-80-89392-76-6, 440 s.
- Komunitný plán obce Slovenská Ves na roky 2011-2013
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001
- Korec, P. (2005): *Regionálny rozvoj Slovenska v rokoch 1989-2004*. Bratislava: Geografika, 2005. ISBN 80-969338-0-9, 227 s.
- MDVRR (2015): *Metodika na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC*. Bratislava: Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja, verzia 2.0, február 2015, 62 s.
- Mušinka, A., Škobla, D., Hurrle, J., Matlovičová, K., Kling, J. (2014): *Atlas rómskych komún na Slovensku 2013*. Bratislava: UNDP, 2014. ISBN 978-80-89263-18-9, 120 s.
- Národná stratégia regionálneho rozvoja SR
- Obvodná poľovnícka komora, okresná organizácia Slovenského poľovníckeho zväzu v Kežmarku
- Operačné programy 2014-2020
- Partnerská dohoda 2014-2020
- PHSR Prešovského samosprávneho kraja 2008-2015
- Povodňová dokumentácia obce Slovenská Ves
- Program rozvoja vidieka 2014-2020
- Register pozemkových spoločností
- Register účtovných závierok
- Ročné výkazy o komunálnom odpade z obce Slovenská Ves 2011 až 2014
- Slivinský, J., Slivinská, M. (2013): *Vojňany, Slovenská Ves a okolie. Turistický sprievodca*. Slovenská Ves: Tlačiareň svidnícka, 2013. ISBN 978-80-89392-78-0, 248 s.
- Slovenská Ves – návrh protipovodňových opatrení*. ISPO, spol. s r.o., Prešov, 2014
- Stratégia Európa 2020
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

Územný plán obce Slovenská Ves

Územný plán veľkého územného celku Prešovského kraja – Zmeny a doplnky 2004

VZN č. 2/2009 o nakladaní s odpadmi na území obce Slovenská Ves

Weisová, D., Bernátová, M. (2012): *Strategické plánovanie samosprávy*. Žilina: Municipalia, 2012.

Zákon č. 389/1990 Zb. o obecnom zriadení

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti

Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja

Záverečný účet obce Slovenská Ves za rok 2014

Internetové zdroje:

census2011.statistics.sk	www.minv.sk
datacube.statistics.sk	www.orsr.sk
datacube.statistics.sk/SODB/	www.pamiatky.sk
http://cp.atlas.sk	www.pinec.sk
http://opk-oko-kezmarok.sk	www.protipoziarne.sk
http://uzemia.enviroportal.sk	www.registeruz.sk
http://zssmslovves.edupage.org	www.slovenskaves.info
statdat.statistics.sk	www7.statistics.sk
www.beiss.sk	www.vs.sk/heraldreg
www.cdb.sk	www.zrsr.sk
www.maps.google.com	

Zoznam skratiek použitých v PHSR

AOTP	Aktívne opatrenia trhu práce	OcÚ	Obecný úrad
BRKO	Biologicky rozložiteľný komunálny odpad	o. i.	Okrem iného
CDB	Cestná databanka	OOCR	Oblasťná organizácia cestovného ruchu
CLLD	Community-led Local Development (Miestny rozvoj vedený komunitou)	PA	Povodňová aktivita
CR	Cestovný ruch	POH	Program odpadového hospodárstva
ČOV	Čistička odpadových vôd	PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
DHZ	Dobrovoľný hasičský zbor	PPF	Poľnohospodársky pôdny fond
EAO	Ekonomicky aktívne obyvateľstvo	PVS, a.s.	Podtatranská vodárenská a prevádzková spoločnosť, a.s.
EIB	Európska investičná banka	SHR	Samostatne hospodáriaci roľníci
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy	SVP, š.p.	Slovenský vodohospodársky podnik, š.p.
EZÚS	Európske zoskupenie územnej spolupráce	ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
ha	Hektár	ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001	ÚPD	Územnoplánovacia dokumentácia
KZAM	Klasifikácia zamestnaní	ÚPSVaR	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
MAS	Miestna akčná skupina	ÚSES	Územný systém ekologickej stability
MOK	Maloobjemový kontajner	TTP	Trvalé trávne porasty
MSP	Malí a strední podnikatelia	UoZ	Uchádzač o zamestnanie
NPR	Národná prírodná rezervácia	VÚC	Vyšší územný celok

Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky

Obec si v tomto PHSR naplánovala realizovať viacero projektov/aktivít. Niektoré z naplánovaných projektov/aktivít sú pomerne jednoduché, nevyžadujú si veľké finančné, materiálne, príp. personálne úsilie. Na druhej strane, iné projekty si zo svojej povahy budú vyžadovať množstvo úsilia, času, schopností a financií. Akčný plán na daný rozpočtový rok predstavuje zhrnutie projektových zámerov obce, ktoré sa plánujú realizovať v roku 2015 a výhľadovo aj v rokoch 2016 a 2017. Zložitejšie projekty/aktivity sú v tomto Akčnom pláne rozpracované formou Formuláru na prípravu projektov.

2015

- **1.1.1 Podpora rozvoja služieb a podnikateľských aktivít v obci**
 Cieľ projektu/aktivity: Podporovať miestnych podnikateľov
 Termín realizácie: od 2015 každoročne
 Predpokladané náklady: 6 000,- eur
- **1.4.1 Rozvoj partnerskej spolupráce**
 Cieľ projektu/aktivity: Rozvíjať partnerskú spoluprácu, vrátane cezhraničnej spolupráce
 Termín realizácie: od 2015 každoročne
 Predpokladané náklady: 2 000,- eur ročne
- **2.5.1 Vzdelávanie zamestnancov obce**
 Cieľ projektu/aktivity: Rozšíriť a skvalitniť odborné znalosti zamestnancov obce
 Termín realizácie: od 2015 každoročne
 Predpokladané náklady: 200,- eur ročne
- **2.7.1 Podpora kultúrnych a športových podujatí**
 Cieľ projektu/aktivity: Podporovať kultúrny a športový život v obci
 Termín realizácie: od 2015 každoročne
 Predpokladané náklady: 2 000,- eur ročne

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.2.2 Výstavba obslužnej komunikácie k ČOV
Cieľ projektu	Vybudovať asfaltovú prístupovú komunikáciu k ČOV
Termín	2015 – 2016
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	50 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet
Výstupy	Vybudovaná komunikácia s bezprašnou povrchovou úpravou
Užívatelia	Zamestnanci obce, obyvatelia obce v priľahlých rodinných domoch
Indikátory monitoringu	Nová asfaltová komunikácia

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.2.1 Likvidácia čiernych skládok a zakúpenie fotopascí
Cieľ projektu	Odstrániť čierne skládky z katastra obce
Termín	2015 – 2016
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	120 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Štátny rozpočet

Výstupy	Odstránené čierne skládky odpadu
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce a jej návštevníci
Indikátory monitoringu	Absencia čiernych skládok odpadu v katastri obce

2016

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.2.4 Výstavba chodníkov pre peších
Cieľ projektu	Zvýšiť bezpečnosť chodcov v obci
Termín	2016 – 2017
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	250 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Štátny rozpočet, EŠIF
Výstupy	Vybudované chodníky pre chodcov v celkovej dĺžke 2 700 m
Užívatelia	Obyvatelia a návštevníci obce
Indikátory monitoringu	Chodci pohybujúci sa po chodníku

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.3.1 Rozšírenie kapacity ČOV
Cieľ projektu	Vybudovať ČOV s dostatočnou kapacitou
Termín	2016 – 2018
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	Podtatranská vodárenská a prevádzková spoločnosť, a.s.
Predpokladané náklady	1 205 000,- eur
Zdroje financovania	Kombinácia súkromných a verejných zdrojov, EŠIF
Výstupy	Vybudovaná ČOV s dostatočnou kapacitou
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Absencia splaškových vôd v miestnom potoku a v intraviláne obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.3.2 Dobudovanie kanalizácie
Cieľ projektu	Pripojiť všetky budovy v obci na verejnú kanalizáciu
Termín	2016 – 2018
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	Podtatranská vodárenská a prevádzková spoločnosť, a.s.
Predpokladané náklady	800 000,- eur
Zdroje financovania	Kombinácia súkromných a verejných zdrojov, EŠIF
Výstupy	Vybudované kanalizačné prípojky
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Absencia splaškových vôd v miestnom potoku a v intraviláne obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.3.1 Vybudovanie kamerového systému
Cieľ projektu	Zvýšiť bezpečnosť obyvateľov a návštevníkov obce
Termín	2016
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	10 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, EŠIF

Výstupy	Osadené bezpečnostné kamery
Užívatelia	Samospráva obce
Indikátory monitoringu	Znížený počet priestupkov a trestnej činnosti

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.1 Rekonštrukcia budovy obecného úradu – exteriér
Cieľ projektu	Zníženie energetickej náročnosti budovy obecného úradu a zlepšenie jej vzhľadu
Termín	2016 – 2017
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	60 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, štátny rozpočet, EŠIF
Výstupy	Zrekonštruovaný exteriér budovy obecného úradu
Užívatelia	Obyvatelia a zamestnanci obce
Indikátory monitoringu	Znížené výdavky na energie

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.2 Rekonštrukcia budovy obecného úradu – interiér (prízemie)
Cieľ projektu	Vybudovať kancelárie OcÚ s bezbariérovým vstupom
Termín	2016 – 2017
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	10 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet
Výstupy	Kancelárie OcÚ presťahované na prízemie
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Vyššia spokojnosť obyvateľov s prístupom do kancelárií OcÚ

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.6.1 Výstavba športového areálu v areáli školy
Cieľ projektu	Skvalitniť možnosti športového vyžitia obyvateľov vybudovaním multifunkčného ihriska
Termín	2016 - 2018
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	ZŠ s materskou školou Slovenská Ves, ŠK O6 Slovenská Ves
Predpokladané náklady	97 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, Štátne dotácie, Nadácia SPP, Záujmové združenia, Rozpočet Prešovského samosprávneho kraja
Výstupy	Vybudovaný športový areál
Užívatelia	Obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Aktívne športujúci obyvatelia obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	3.1.1 Výstavba kompostoviska na biologický odpad
Cieľ projektu	Podporiť zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v obci
Termín	2016
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	-

Predpokladané náklady	15 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, záujmové združenia a nadácie, EŠIF
Výstupy	Vybudované obecné kompostovisko
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Zvýšené zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov

2017

- **2.1.1 Príprava stavebných pozemkov pre IBV**
 Cieľ projektu/aktivity: Zlepšiť možnosti výstavby rodinných domov v obci
 Termín realizácie: 2017-2018
 Predpokladané náklady: 15 000,- eur
- **2.6.2 Výstavba detského ihriska**
 Cieľ projektu/aktivity: Rekonštruovať a vybudovať nové detské hojdačky, preliezky, kolotoče a pieskovisko
 Termín realizácie: 2017
 Predpokladané náklady: 20 000,- eur
- **3.1.2 Podpora budovania súkromných kompostovísk**
 Cieľ projektu/aktivity: Zvýšiť podiel zhodnocovaných BRKO
 Termín realizácie: 2017 – 2018
 Predpokladané náklady: 18 000,- eur
- **3.1.3 Inštalácia odpadových košov na triedený odpad**
 Cieľ projektu/aktivity: Zvýšiť podiel triedeného odpadu v obci
 Termín realizácie: 2017
 Predpokladané náklady: 10 000,- eur

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	1.2.3 Výstavba parkoviska pri obecnom cintoríne
Cieľ projektu	Vybudovať pri obecnom cintoríne odstavnú plochu pre vozidlá
Termín	2017
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	90 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, EŠIF
Výstupy	Vybudovaná parkovacia plocha
Užívatelia	Návštevníci cintorína
Indikátory monitoringu	Automobily parkujúce na parkovisku

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.3.2 Zriadenie rómskych občianskych hliadok
Cieľ projektu	Znížiť kriminalitu a početnosť asociálneho správania obyvateľov obce
Termín	2017
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	-
Predpokladané náklady	82 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, EŠIF, ÚPSVaR
Výstupy	8 členov hliadky prijatých do pracovného pomeru
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Nižší počet sťažností na nevhodné správanie obyvateľov obce

Formulár P4 – Formulár na prípravu projektov	
Názov projektu	2.4.3 Výstavba Domu smútku
Cieľ projektu	Vybudovať dôstojné priestory na konanie smútočných obradov
Termín	2017 – 2018
Garant	Obec Slovenská Ves
Spolupráca (partneri)	Rímskokatolícka cirkev, Evanjelická cirkev augsburského vyznania
Predpokladané náklady	150 000,- eur
Zdroje financovania	Obecný rozpočet, prostriedky cirkví, EŠIF
Výstupy	Postavená budova Domu smútku s vnútorným vybavením
Užívatelia	Všetci obyvatelia obce
Indikátory monitoringu	Smútočné obrady konané v priestoroch cintorína

Dohoda o partnerstve

Formulár 21 (Ú5): Dohoda o partnerstve

Názov	Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PHSR obce Slovenská Ves
Obdobie platnosti	2015 – 2020
Predmet dohody	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc a spolupráca pri organizácii športových súťaží - pomoc a spolupráca pri skvalitňovaní športovej infraštruktúry - pomoc a spolupráca pri organizácii spoločenských aktivít v obci
Účastníci dohody	Obec Slovenská Ves ŠK 06 Slovenská Ves
Podporované aktivity	- finančná, materiálna a personálna podpora športových súťaží a spoločenských aktivít v obci (napr. Jánske ohne, športové turnaje...)

Zdroj: Weisová, Bernátová 2012, vlastné spracovanie

Zoznam tabuliek, grafov, obrázkov a formulárov

Tabuľka 1: Zoznam analyzovaných koncepcných dokumentov	11
Tabuľka 2: Zoznam použitých kvalitatívnych a kvantitatívnych dát.....	11
Tabuľka 3: Frekvencia zberu komunálneho odpadu pre domácnosti	15
Tabuľka 4: Základné charakteristiky stavu a pohybu obyvateľstva.....	17
Tabuľka 5: Vybrané parametre vekovej štruktúry obyvateľstva obce Slovenská Ves.....	21
Tabuľka 6: Obyvateľstvo podľa ekonomickej aktivity	23
Tabuľka 7: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa dochádzky do zamestnania a odvetvia ekonomickej činnosti.....	24
Tabuľka 8: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca (eur)	25
Tabuľka 9: Obyvateľstvo podľa počítačových znalostí	25
Tabuľka 10: Vývoj nezamestnanosti v obci	26
Tabuľka 11: Štruktúra UoZ podľa veku k 31.3.2015	26
Tabuľka 12: Štruktúra UoZ podľa KZAM k 31.3.2015	28
Tabuľka 13: Byty podľa formy vlastníctva a systému dodávky vody.....	28
Tabuľka 14: Byty podľa obytných miestností	28
Tabuľka 15: Byty podľa obdobia výstavby.....	28
Tabuľka 16: Vybavenie technickou infraštruktúrou.....	31
Tabuľka 17: Základné parametre zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry (2015)	32
Tabuľka 18: Školské zariadenia v obci	33
Tabuľka 19: Infraštruktúra kultúry a športu	33

Tabuľka 20: Spádovosť obce k vybraným poskytovateľom administratívno-správnych služieb.....	34
Tabuľka 21: Subjekty podľa právnej formy v obci Slovenská Ves	36
Tabuľka 22: Štruktúra pôdneho fondu (k 31.12.2014; v ha)	37
Tabuľka 23: Bilancia aktív a pasív k 31.12.2014 (eur)	41
Tabuľka 24: Štruktúra príjmov obce v roku 2014.....	42
Graf 1: Množstvo vyprodukovaných komunálnych odpadov v obci Slovenská Ves.....	16
Graf 2: Vývoj počtu obyvateľov v obci Slovenská Ves	18
Graf 3: Prirodzený pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014.....	19
Graf 4: Migračný pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014	20
Graf 5: Celkový pohyb obyvateľstva v rokoch 2005-2014.....	20
Graf 6: Veková štruktúra obyvateľstva v roku 2011.....	21
Graf 7: Štruktúra obyvateľstva podľa najvyššieho ukončeného vzdelania	22
Graf 8: Štruktúra UoZ podľa vzdelania k 31.3.2015	26
Graf 9: Štruktúra UoZ podľa doby evidencie k 31.3.2015	27
Graf 10: Štruktúra respondentov podľa veku a vzdelania.....	44
Graf 11: Štruktúra respondentov podľa ekonomickej aktivity	44
Graf 12: Prioritné oblasti rozvoja podľa odpovedí respondentov	46
Graf 13: Celková spokojnosť respondentov s obcou ako miestom života	49
Obrázok 1: Komunikačné línie v okolí Slovenskej Vsi.....	30
Formulár 1 (Ú1): Zámer spracovania PHSR	6
Formulár 2 (Ú2): Harmonogram spracovania PHSR.....	8
Formulár 3 (Ú3): Metódy zapojenia verejnosti do spracovania PHSR	8
Formulár 4 (Ú8): Štruktúra dokumentu	8
Formulár 5 (A3): Plánovací formulár prieskumu	43
Formulár 6 (Ú6): Ex - post hodnotenie predchádzajúceho PHSR.....	50
Formulár 7 (A7): Ex - ante hodnotenie stavu projektovej pripravenosti investícií	52
Formulár 8 (A8): STEEP analýza.....	56
Formulár 9 (A10): SWOT analýza.....	58
Formulár 10 (S1): Hierarchia rozvojových cieľov.....	63
Formulár 11 (P1): Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa oblastí	66
Formulár 12 (P2): Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PHSR.....	70
Formulár 13 (P3): Súhrnný prehľad projektových zámerov obce	72
Formulár 14 (R1): Akčný plán	79
Formulár 15 (R5): Plán hodnotenia a monitorovania	82
Formulár 16 (F1): Indikatívny rozpočet - sumarizácia	84
Formulár 17 (F5): Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica	85
Formulár 18 (F2): Finančný rámec pre realizáciu PHSR.....	86
Formulár 19 (F3): Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov	90
Formulár 20 (Z1): Schválenie PHSR	91
Formulár 21 (Ú5): Dohoda o partnerstve.....	99